

1000

SERV

1000

Y
71

FRVL

V...

in-4°

Box

P-83

Y. 572.
571.

M. 1000

Rei.

incrit

Fabule d'Esopi cum commento

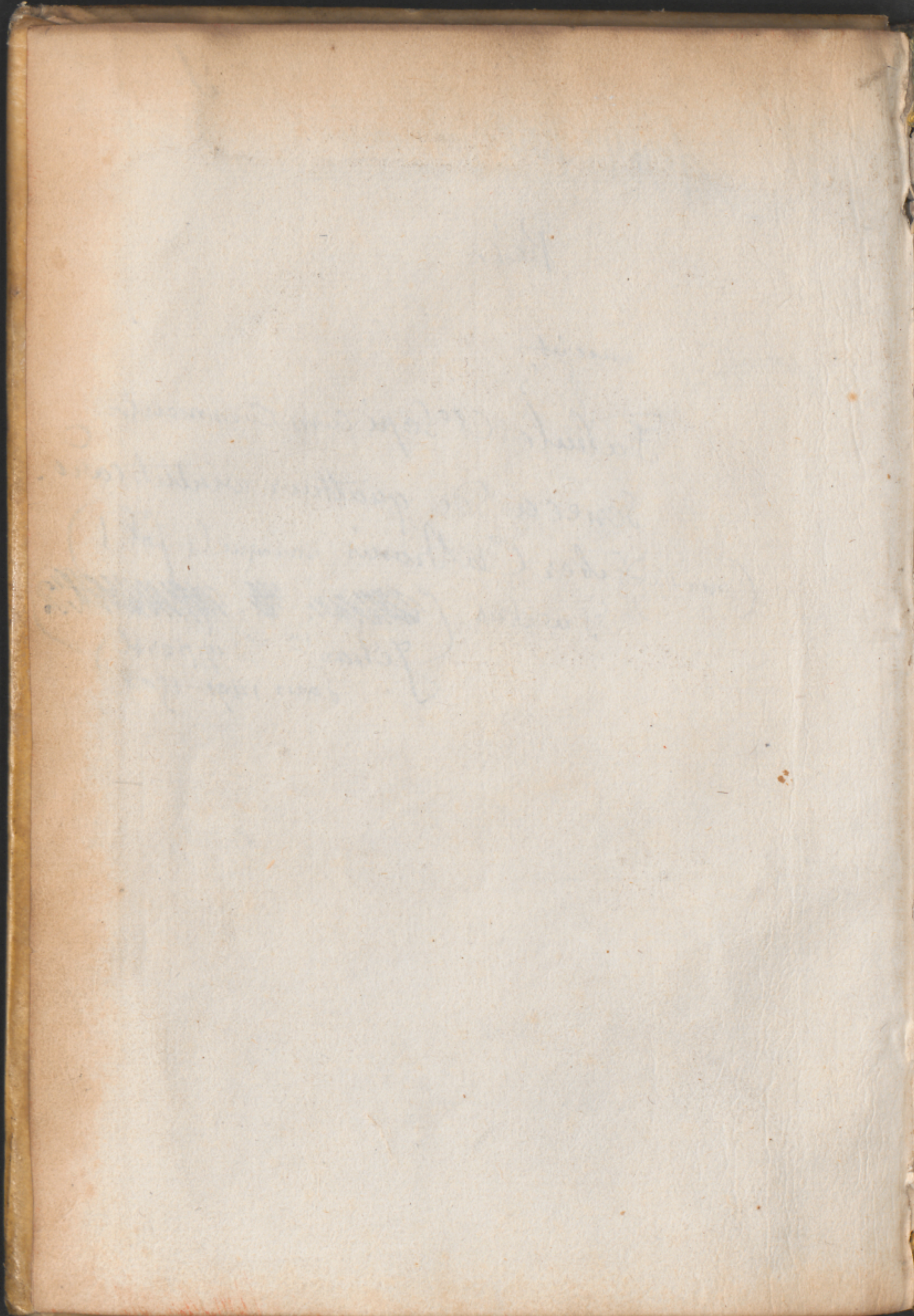
Seneca de quattuor virtut. car.

(ann. 1500) Liber Cathonis (manque le fol. 1.)

Facetus

~~Facetus~~ Jehan^{1^{re}} Trepperel
Paris 1491-1508

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

Fabule Esopi cū cōmēto

41. ex libris Mar. genoussar. Paris. 1511.

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Fabule Esopi

A iuuet et proſit conatur pagina preſens
 Dulcius arrident ſeria picta iocis
 Ortulus iſte parit fructū cū flore: fauorē
 Flos et fructus emūt: hic nitet: ille ſapit
 Si fructus pl⁹ flore placet fructū lege: ſi flos
 Plus fructu florem. ſi duo: carpe duo
 Ne michi torpentem ſopitet inertia mentem.
 In quo peruigilet mens mea nouit opus.
 Ut meſſis precium de vili ſurgat agello
 Verbula ſicca deus imbue rore tuo
 Verborum leuitas morum fert pondus honeſtum
 Et nucleum celat arida teſta bonum.

In principio huius libri quinq; ſūt inquirenda. ſc; cauſa effi-
 ciens: formalis: materialis: finalis: vtilitas: cui parti phi-
 loſophie ſupponit: et q; titulus. Cauſa efficiens eſt duplex
 ſ. mouēs nō mota: et mouēs mota. mouēs nō mota fuit the-
 odoſi⁹ ipe impator: vel miles: qui petiit Eſopū vt ſibi aliq; ſ-
 res iocoſas cōponeret ad remouēdū curas publicas: que
 recusare non valens hoc opus ppoſuit in greco: q; ipe fuit
 grecus et ille fuit latin⁹: vt ſocrates de greco in latinū trāſtulit logicā. Alij
 dicūt q; galterus angelicus fecit hūc librū ſub noīe Eſopi et ſichēmus q;
 duplex eſt Eſopus. In principio hui⁹ ſūt multe fabule et apologi vel ma-
 teria q; p̄tinet vtilitates i ſimplicib⁹ dictis fabularū. Cā formalis ē duplex. ſ.
 ſcā tractādi: et forma tractat⁹. ſcā tractatus ē p̄gregatō v⁹ multiplicatio v⁹
 docuīta q; i hoc libro cōtinēt vel docent: forma tractādi ē mod⁹ vel mate-
 ria diſpoſitio vel deſcriptio. cauſa finalis ſiue vtilitas ē vt plecto libro ſcia-
 mus ea q; dicta ſūt in libro. Titulus talis eſt. Incipit eſopus v⁹ yſop⁹ vel li-
 ber magiſtri eſopi. Cui parti phi⁹ ſupponit: ethice: q; de morib⁹ tractat
 Et his em̄ grece mos d⁹ eē latie. inde ethica. i. moralis ſciētia. Magiſter
 eſopus de ciuitate athentēſi actor huius libri volēs oēs homines cōmunē
 informare qd ageret qd vitare debeāt hoc opus cōpoſuit i quo fingit bru-
 ta irratōalia aīalia et māiata loq; nob. Per hoc icōueniēs docet nos cauere
 cauēda et ſectari ſectāda. nā fingit gallū loq; lupū. vt p; i lra. hoc ē totū
 figuratiue vt ſi id qd min⁹ videt in eſſe in eſt: et id qd magis. Iſtud aut op⁹
 fuit in greco ſermone cōpoſitū diu a latinis iacuit intētātū: donec tyberi-
 nus qdā imperator romanorū rogauit magiſtrū romulū vt ſibi aliquas fa-
 bulas iocoſas ad remouēdū publicas curas cōpleret et legeret. Iſte autē
 magiſter romulus nō audēs p̄cibus tantū viri contradicere: librū ſuū vt po-
 te autenticū de greco ſermone in latinū tranſtulit dicens. O tyberine ſcri-
 bam calumnias malorū: verba blanda i probor vt vſus multiplicet. et i ge-
 nū acuat p̄ exēpla Actor iſtius libri more aliorū poetarū tria facit: pponit
 iuocat: et narrat. ppoit vt ibi. Et iuuat Iuocat vt ibi: Verbula ſicca: Nar-
 rat vt ibi. Dū rigido. Nota q; tres ſūt libri i iſto volumē fm q; volūt gloſe
 prim⁹ ē ibi. Dū rigido. Scd; ibi. Fabula nata. Terti⁹ ibi. Sollicit⁹ p̄de In

Liber

principio huius libri sicut visum est in cuiuslibet alterius quoniam inquirunt. scilicet causa efficiens materialis: formalis: et finalis: quod utilitas: et quod titulus: et cuius partem philosophie supponitur. unde usus. Ordo formalis sententia materialis. Prodest finalis: opifex est efficiens res. Esopus metrum non sapit fabula flores Producit: fructum flos parit ille sapit. Nota quod apologus dicitur ab a quod est sine rpos quod est pes et logos finis: quasi sermo sine pedibus pedibus. quod factus est ad instructionem morum. Nota quod conor ris. id est est quod nitor ris. agellus est diminutivum de ager. Verbula diminutivum de verbum. et c.

¶ Et nota. prius pagina. id est. prius liber seu scripta conat. id est. nititur ut iunget quantum ad fabulas super. et posuit quantum ad adversus puerbiales sententias. id est. ordinata picta. id est. scripta locis. id est. fabulis arridet. id est. placet dulcius. iste ortus. id est. iste liber. parit. id est. docet fructum et sciam et bona documenta cum flore. id est. cum fabulis flos. id est. fabula: et fructus. id est. bona doctrina emunt fauorem merentur quod auditores adhibeant fauorem hic. scilicet. flos siue fabula nitet. id est. delectat ille. scilicet. fructus sapit. id est. dat sapientiam si fructus et bona doctrina placet tibi super. plene flore. id est. fabula lege. id est. collige fructum. id est. sapientiam siue bonam doctrinam. si flos. id est. fabula placet tibi plene fructu. id est. documentis lege. id est. collige florem. id est. fabulas si duo. scilicet. flos et fructus placet. id est. placet carpe. id est. lege vel collige duo. scilicet. florem et fructum mea mens mouit. id est. promouit hoc opus in quo perquirat. id est. se exerceat ne per non: ut inertia. id est. ociositas non sopitet. id est. ebetet mentem. id est. sensum torpescit. id est. pigritatem. o deus inple tuo rore. id est. gratia Verbula mea super. sicca. id est. prout perit. id est. sensus surgat de agello. id est. de intellectu vili. leuitas Verborum. id est. modus perferendi Verba fabulose fert. id est. profert potius honestum morum super. ut per sicut testa arida. scilicet. cordis siccat. id est. celat tegit bonum nucleum.

De gallo et iaspide

Dum rigido fodit ore finem dum quesitat escam
Dum stupet inuenta iaspide gallus ait
Res vili preciosa loco nitidior decoris
Hac in sorde manens: nil michi messis habes
Si tibi nunc esset qui debuit esse repertor
Quem finis sepelit viueret arte nitor
Nec tibi conuenio nec tu michi: nec tibi prosum.
Nec tu michi prodes: plus amo cara minus.
In gallo stolidum: in iaspide dona sophie
Dulcra notes: stolido nil sapit ista seges

¶ Notandum est quod actor iste ponit utilitatem vel fructum in duobus verbis vel quatuor in fine cuiuslibet fabule. Fabula vero vel apologus est vel in hoc apologo docet nos actor quod non sumus stulti sed sapientes: quod stulto nichil prodest sapientia. unde salo. Quid prodest stulto diuitias querere cum non potest sapientiam emergere: quod quicumque stultum de eius stulticia corrigit et castigat magis est inimicus suus quam amicus. unde salo. Corrige stultum et habebis inimicum corrige sapientem et habebis amicum. Et hoc probat per gallum dicens: quod in sterquilino quidam gallus quasiuit escam: et dum inuenit margaritam in indigno loco iacentem quantum non valuit eam sic allocutus est. o bona et preciosa margarita: quod in hoc stercore iaces si te cupido inuenisset quanto gaudio rapuisset. et sic ad splendorem pristini modi. id est. decoris redires. sed sicut ego tibi non possum: sic nec tu michi. sed potius escam quam oro. scilicet. gratia

na tritici. Allegoria. p gallū aliquē stultū intellige: p margaritā sapientē donās gratiā dei vel regnū celoz qz stultus ē infēsus nō curās de regno dei. sed sapiēs vadit vēdit oīa q̄ h̄z et emīt regnū celoz. vñ scriptū ē. Vade et vende oīa que habes &c. Nota q̄ iaspis dicit̄ quasi iacens inter aspides vel in fronte aspidis. vel dicit̄ ab yos grece q̄ est viride latine: qz ē viridis coloris. ¶ Con. dū pro qñ: qñ gallus fodit simuz ore rīgido. i. firmo dū p qñ: qñ q̄sitat verbū frequētatiuū de quero escāz dū stupet iaspide inuenta ait. i. dicit vt sequitur sup. Res exis supple p̄ciosa: qz p̄z decoris nitidi. i. splēdidi manēs i hac sorde. i. fimo nīl. p nōz aliqd nō habes aliqd messis. i. vtilitatis mihi. si ille sup. q̄ debuit esse repertor tui sup. esset nūc tibi nitor quē limus sepelit viueret artez cōmoditate nec p̄ et: z nō ego sup. nō p̄uenio tibi: nec tu cōuenis sup. mihi nec ego sup. p̄sum tibi: nec tu p̄des mihi amo plus cara minus. i. illa que sūt minoris valoris. Notes stolidū id est stultū in gallo z notes dona pulcra sophie id est sapiētie in iaspide. ista seges. i. ista sapientia nīl p̄ non z aliquid: nō sapit aliquid stolido. i. stulto.

De lupo et agno

Est lupo est agnus: sitit hic sitit ille: fluentē
 Limite non equo querit vterqz sibi.
 In sūmo bibit amne lupo. bibit agnus i imo
 Hunc timor impugnat verba mouente lupo
 Rupisti potumqz mihi riuūqz decorem
 Agnus vtrūqz negat/ se ratione tuens
 Nec tibi nec riuo nocui: nam prona supinum
 Nescit iter: nec adhuc vnda nitore caret
 Sic iterum tonat ore lupo: mihi damna minaris?
 Non minor agnus ait: cui lupo: immo facis.
 Fecit idem tuus ante pater sex mensibus actis
 Cum bene patrizes crimine patris obi.
 Agnus ad hec tanto non vixi tempore predo
 Sic tonat: an loqueris furcifer: huncqz vorat
 Sic nocet innocuo nocuus: causamqz nocēdi
 Inuenit: hi regnant qualibet vrbe lupi

¶ In hoc apologo docet nos actor qz nō debemus esse calūniātes siue calūniatores qd̄ pbat p litterā. d. qz qdā lupo z agnus post esū sitiētes venerūt ad quēdā fluuiū: via tamē diuersa: qz i superiori pte lupo bibit. et in inferiori agn⁹ potauit. vidēs lupo agnū potantē ait. Tu turbasti aquā et iundasti mihi riuū. Agnus vtrūqz negauit dicens rationabilē. quō pōt hoc fieri: cū non a me sed a te vnda fluat: nunq̄ aq̄ retro sū currere pōt hoc est eminēs. Tūc dixit lupo agno. tu minaris. respōdit agnus. nō minor nec cedo cōtra te. dixit lupo. imo facis: z nō ē mirū qz patrizas. pat tuus docuit te nequitia. sex mēribus p̄sūpsit p̄ me litigare. rēdit agnus. nō vixi tāto tēpore. q. d. nō fuit tūc natus cū p̄ me mortu⁹ ē. Ait lupo nūqd nō ta-

Liber

res furcifer? et apphēso eo contra iusticiā deuorauit. Nota lupus ē a lichon
vel lichā grece qđ est lupus latine. inde dī lichaon a lichā qđ est lupus et
on totus: quasi totus inimicus i luxū: qđ uiuit de rapina ut lupus. agnus dī
ab agnos grece qđ ē cognoscere latīe qđ solo balatu cognoscit matrē suā
vel dī ab agnos grece qđ ē pius latine. qđ ē aīalvalde piū. Allego. p agnū
debem⁹ itelligere deū creatorē nostrū. per lupū synagogā. i. ipios iudeos
qđ turpi obijciētes dño dixerūt. destruis nras leges: et violēta manu occi-
derūt eū. fructus talis ē qđ nō sim⁹ calūniatores et nō iferamus malū alicui
iuste ut fecit lupus agno. et tales hoīes sūt mali qđ iuste opprimūt iustos
et maxie potētes qđ inferūt violētā paupib⁹ simplicib⁹ ut agn⁹. ¶ Con. lu-
pus ē agnus est. hic. s. lupus sitit. ille. s. agnus sitit uterqđ qrit sibi fluentē
i. riuū limite nō equo qđ lupus bibit i alto riuo. et agnus i basso lupus bi-
bit i amne. i. in aq̄ sūmo. i. alto agn⁹ bibit i ymo āne. timor ipugnat hūc. s.
agnū lupo mouēre. i. dicēte xba seqntia sup. o agne sup. fedasti mihi potū
qđ p r decorē riuū. i. claritatē aq̄ agn⁹ negat ut riu⁹. tu es. i. defendēs se rōe
et dicit ne p nō: non nocui tibi nec riuo nāvnda. i. aq̄ pna. i. bassa nescit iter
supinuz. i. nō pōt ascēdere nec ipavnda caret adhuc nitore. i. claritate lup⁹
tonat. i. clamat itex ore: sic. i. talis tu sup. minaris mihi dāna. agnus ait. i.
dicit nō mīor cui. s. agno lup⁹ ait sup. imo facis. p r tu⁹ fecit mihi sup. idem
sex mēsis actis. i. elapsis cū patrizes. i. assimileris patri tuo bñ obi-cri-
mie p r is agn⁹ ait sup. ad hec qđ dicta sūt. ego sup. nō vixi tāto tpe. p do. s. lu-
p⁹ tonat. i. clamat sic. i. talis. o furcifer an. i. nūqd loqris: qđ p r lup⁹ sup. vo-
rat. i. deuorat hūc. s. agnū. hō sup. nocu⁹. i. nocius nocet sic. i. talis inocuo-
id ē innocēti qđ p r iuenit cām nocēdi. hi lupi regnāt qlibet vrbē. i. ciuitate

solley

De mure et rana

g r e c u m l i n e

Muris iter rumpente lacu venit obuia muri
Rana loquax/opem pacta nocere cupit.
Omne gen⁹ pestis supat mēs dīsona verbis
Dum sentes animi florida lingua polit.
Rana sibi filo murem confederat: audet
Flectere fune pedem/rumpere fraude fidem
Pes coit ergo pedi/sed mens a mente recedit
Ecce natant/trahitur ille/sed illa trahit.
Adergitur ut secum murem demergat/amico
Naufragium faciens naufragat ipsa fides.
Rana studet mergi: sed mus emergit et obstat
Naufragio: vires suggerit ipse timor.
Niluus adest miserūqđ truci rapit vngue duellū
Hic iacet ambo iacent/viscera rupta patent.
Sic pereant qui se prodesse fatentur et obsunt
Biscant in actorem pena redire suum

Fabularum Esopi

In hoc apologo docet actor ne cogitemus diuersa de salute alteri: et ne permittamus pdesse cum velimus obesse. Et hoc probat primus perges iter ad locum ubi obuiam rane dicenti talia verba. **M**ure transnata flumini illi ego te iuuabo permittendo bonum cum gereret fraudem. **Q**uoniam ergo ligaret pedem pedi ausa est fide frangere. Ecce nascitur rana mergit solito more. Sic litigantibus illis miluus superuenit rapiens miserum duellum: sic viscera rupta fluunt. Allegoria per ranam intellige corpus cuiuslibet hominis. per murum aiam quam mittit ad bona operum ad regnum dei: sed corpus retrahit eam: et sic miluus. id est dyabolus venit utrumque rapiens. scilicet corpus et aiam. fructus talis est quod non permittamus pdesse cum possimus nosmetipsos iuuare et volumus obesse. **L**ocus. lacus. id est aqua rupente iter muris rana pacta. id est promissa opere muri cupit nocere: mens dissona verborum. id est locutio dulcis et deceptoria superat omne genus pestis: dum lingua florida. id est facunda et dulcis polit. id est ornat series. id est spinas siue deceptioes animi. id est cordis rana perfederat. id est cum promissionibus ligat murum sibi filo. id est cum filo audetnectere. id est ligare pedem fune et audet rupere fidem fraude. pes. scilicet rane coit. id est simul vadit pedis. scilicet muris quod per et ambo pedes erant similis ligati: sed mens. scilicet rane recedit a mente. scilicet murus. Ecce aduerbiu demonstrandi ambo. scilicet rana et mus nascitur ille. scilicet mus trahit: sed illa. scilicet rana trahit. scilicet murum infra aquam: cupiens eum submergere. rana super. mergit. id est infra aquam mittit ut demergat murum secum fides. scilicet rane faciens naufragium naufragat et periculum dat amico scilicet muri. rana studet mergi: sed mus emergit. id est exit aquam et obstat naufragio. id est periculo ipse timor suggerit. id est ministrat vires ipsi muri super. quia timebat mergi. miluus adest. id est presens est: et capit duellum. id est bellum duorum miserum lingue truci. id est crudeli hic. scilicet miluus iacet. ab eo. scilicet mus et rana iacet. viscera rupta patent. id est videntur. illi super. qui fatentur se pdesse et obsunt id est nocent pereant sic id est taliter pena discat redire in suum actorem id est factorem.

De cane et oue

In causam canis urget ouem: sedet arbiter audit
 Reddat ouis panem vult canis: illa negat
 Pro cane stat milus / stat lupo vultur: et instant
 Panem quem pepigit reddere reddat ouis
 Reddere non debet nec reddere iure tenetur
 Et tamen ut reddat arbiter instat oui.
 Ergo suum licet obstat hyems preuendit amictum
 Et boream patitur vellere nuda suo.
 Sepe fidem falso vendicat inertia teste
 Sepe solet pietas criminis arte capi.

Hic actor dicit quod non faciamus alicui misero nec precuremus damnum: et hoc probat per istam di. quod quidam canis calumniosus poscebat panem ab oue dicens cum mutui recepisse. Ovis negauit se accepisse et negauit se velle reddere. cum vero ad iudicium eam traheret introduxit plures testes. scilicet milum: vulturum et lupum qui partem canis affirmabant esse veram. Introductum habebat lupo in iudicem: sed tertius testis. scilicet vultur ait. Coram me accepit. Introductus milus ait. quare negas cum accepisti? et similiter lupo ait. Iusta est causa. Ergo ovis coacta falsis testibus suam lanam vendidit: licet hyems iam instaret: et reddidit quod non

A IIII

Liber

accepit. Allegoria. Per iudicē itellige deū q̄ dicit. Qualē te iuento talē te iudico. Per ouē itellige hoīes: p̄ lupū dyabolū q̄ artat nos p̄ testes sc̄z p̄ miluū angelū. p̄ vultur turpia pctā. p̄ lupū cōsciāz d̄ illis q̄ min⁹ circa falsitatē sepe exp̄mit̄ veritas. vñ salomō. Appetit⁹ rex alienaz detrimentum facit p̄paz. ¶ Cōstrue. canis v̄get ouē in cām. arbiter. i. iudex sedet ⁊ audit cām sup. canis vult vt ouis reddat. i. tradat sibi panē illa. f. ouis negat miluus stat p̄ cane. lupus stat p̄ cane: et vultur stat p̄ cane: ⁊ iſtant oui sup. dicētes ouis reddat panē quē pepigit. i. p̄misit reddere cani sup. ouis nō debet reddere panē sup. nec tenet reddere iure. i. rōez tñ arbiter. i. iudex iſtat oui vt reddat. Ergo ouis sup. p̄uēdit. i. vēdit suū amictū. i. suaz lanā lz hyēs obſtet. i. p̄trarieſ vel inſtet. i. approp̄quet. ⁊ illa ouis sup. nuda ſuo vellere. i. ſua lana patit̄ boreā. i. ventū frigidū. iertia. i. prauitas vēdicat. i. acq̄rit ſepe fidē teste falſo. pietas ſolet vel dolet capi ſepe arte criminis qz dicit q̄ hoīes mali ſepe paupes ⁊ iuſtos opp̄mūt p̄ falſā iſpoſitōez criminū

De cane gerente carnem

Dum canis ore gerit carnē caro porrigit vmbra
Vmbra coheret aq̄s: has canis v̄get aquas.
Spē carnis plus carne cupit: pl⁹ fenore ſignū
Fenoris: os aperit: ſic caro ſpesq̄ perit.

Non igitur debent pro vanis certa relinqui

Nam ſua ſi quis amet mox caret ipſe ſuis

¶ In iſta fabula docet nos actor vt nō amittam⁹ rē certā p̄ re i certa: ſic q̄ caream⁹ p̄p̄iis dū aliena petim⁹: qd̄ p̄bat p̄ canē. d. q̄ qdā canis gerebat in ore carnē ⁊ trāſnatabat quēdā flumiū: ⁊ trāſnatādo vidit ī flumiē vmbra quā volebat accipe: ⁊ putādo vmbra accipe p̄didit carnē quā in ore gerebat: et ſic caruit vtroq̄. Allego. p̄ carnē debem⁹ itelligere regnū celeſte. p̄ vmbra trāſitoria h⁹ mūdi: p̄ flumiū corp⁹ cuiuſlibet hoīs. Nō amittam⁹ ergo p̄petua gaudia de q̄bus certi ſumus. i. regnū celoz qd̄ nobis paratum eſt ab origine mūdi. Fructus talis ē: vt p̄ rebus trāſitoriis huius mundi non amittamus et̄nā gl̄iaz. ¶ Cō. dū p̄ qñ: qñ canis gerit. i. portat carnē ore. caro porrigit. i. facit vmbra. vmbra coheret id ē apparet aq̄s. canis v̄get has aquas. i. cogit ſalire ī aq̄s p̄p̄viſionē vmbre carnis. canis sup. cupit plus ſpem carnis carne quā hēbat ī ore. cupit plus ſignum fenoris fenore canis sup. apit os volēs deuorare vmbra carnis qz p̄ et caro cadit: ⁊ ſpes pit ſic. i. taliter: ⁊ ſic p̄didit ſpē carnis habēde: ⁊ ipſam carnē quā habebat. igit̄ certa nō debēt reliqui. p̄ vanis id ē pro i certis ſi quis id ē ſi quis amet id eſt cupit nō ſua ipſe caret mox ſuis rebus ſupple

De leone et capra/oue et iuuenca.

Tratione pari fortune munera ſumāt
Sumunt fedus ouis capra iuuenca leo
Cervus a deſt: ceruuz rapiūt/leo ſic ait heres
Prime partis ero/nam mihi primus honor
Et mihi defendit partem viſ prima ſecundā

Et mihi dat maior tertia iura labor

Et pars quarta meum nisi sit mea rumpet amorem

Publica solus habet fortior ima premens

Ne fortem societ fragilis vult pagina presens

Nam fragili fidus nesciet esse potens.

In ista pte docet nos actor qd qramus nobis societate ciuilem et fugiamus potentem: qd pbat in lra. vacca ouis et capra sumpserunt societate cu leone: vt quicqd fortuna daret eis diuisione sumerent: qd cu ueniret ad silua acceperunt ceruum: et uoluerunt illum diuidere et accipe quisbet pte sua. Dixit leo volo pma hre parte: qz nobilior su. scdam qa honestior et fortior su. tertia ture mihi cedit q plucurri. quarta uero q tetigerit me inimicum habebit. et sic leo sol obtinuit ceruum et illum sustulit. Allegoria. p leone itellige dyabolum. p ouem simplicem hoiez. p capra pctore. p iuuenem supbia p qua dyabolus semper nitit hoiem supare: et ad infernum ducere laborat. Construe. ouis capra iu uaca. i. iuuenis vacca: et leo sumunt fedas id est faciunt nisi se conuenientia et p missionem vt sumant munera. i. dona fortune rone pari. i. equali ceruus adest. i. pns e rapiunt ceruum. leo ait id est dicit sic. i. talis ero heres. i. possessor pme ptis. s. cerui na p qa. qz pms honor debet mihi sup. pmavis. i. maior vis defedit mihi secunda ptem cerui sup. qz fortior erat ceteris. et maior labor scz que feci i captendo ceruum dat mihi tertia iura. i. tertia pte cerui et nisi quarta ps sit mea rumpet meum amorem. i. vos non eritis amici mei. leo existens sup. fortior pmens ima. i. bassa. s. alta aialia bz publica. i. oia sol. q. d. q leo sol l' habuit tota pda. s. totum ceruum. et alie bestie nihil habueunt. pns pagina. i. pns scriptum vult et monet ne pvt et no: vt fragilis no societ forte. i. non faciat societatem vel pactum cu forti na potes nesciet esse fidus. i. fidelis fragili. i. paup

De femina nubente furi

Femina dum nubit furi vicina gaudet
Vir bonus et prudens talia verba mouet
Sol pepigit sponsa iouis aures terra querelis
Pertulit et causam cur foret egra dedit
Sole necor solo quid erit si creuerit alter?
Quid patiar? quid aget tanta caloris hyemis?
Hic prohibet sermo letum prebere fauorem
Qui mala fecerunt vel mala facta parant

In hac fabula docet nos actor qd de prauitate malorum non debemus gaudere. et vt malis non gaudeamus: qd pbat dices. Aicini cuiusdam mulieris celebratis nuptias foris gaudebant: qz latronem ducebat. in qd erat qd sapiens qd dixit illis tale fabula. Sol debebat ducere uxorem: sed ois fra iter dixit et clamore magno ioui coqsta e. Cu iupiter uo audiuit vocem qrimonie et cam qfluit. rudit fra qd p sole solu patior et timor qd pene deficio. Sz qd fieret si sol ghaeret filios: et q diuerteret hyes? Allegoria. p sole et p filios solis itelligim filios latronis. p fure cuiuslibet hois oculum. p sponsa delectationes huius mundi: q si puenerint ad actum tuc ghaabit filios q opprimet fra. i. roem

pruix prudētia q̄ sēp suadet oculo ne videat vanitates hui⁹ mūdi q̄ cito trā
seūt: et hoīez sepi⁹ ducūt ad lapsū pctōz. et hoc ē qđvult p̄is fabula. ¶ Cō.
dum p̄ qh: qñ femina nubīt furi. i. latroni vicinia gaudet qđā sup. vir bo-
nus et prudens mouet id est dicit taliaverba. sol pepigit. i. subarravit spō
sā. fra ptulit aures tonis q̄relis suis sup. et dedit cām cur foret egra. Ego
s. fra necoz solo sole. i. p̄ vnū solem qđ erit si alter sol supple creuerit. i. na
scat ab hoc matrimonio: qđ patiar? q̄st dicat multū. quid aget. i. faciet tā
tahyems. i. pestis caloris. hic sermo phibet prebere. i. dare fauorē letū. i.
iocundum his sup. q̄ fecerūt malavel parant malefacta

De lupo et grue

Artalupum cruciat via gutturis osse retento
Mendicat medicam multa daturus opem
Grus promissa petit de faucibus osse reuulso
Cui lupo/ enuiuis munere tuta meo.
Nonne tuum potui morsu prescindere collum
Ergo tibi munus sit tuavita meum
Nil prodest prodesse malis/ mens praua malorum
Immemor accepti non timet eē boni.

¶ In ista fabula declarat actor qđ nihil pdest bñfacere malis homib⁹: li-
cet sint i agone mortis: qđ pbat dicens. qđ cū qđdam lupo male et auide car-
nes deuorasset sibi hēsit os i gutture quod p̄p̄is viribus nō potuit extra-
here. opem medicis q̄stuit. pmittens magnā pecunie sūmā: ad quem grus
uentens p̄prio collo in os eius posito: de gutture os extraxit. Lupoq̄ egro-
tū sanasset domina grus sollicita pecuniā petijt lupo: cui lupo crudelivo-
ce ait. munus meū tibi sit hoc qđ collū tuū nō p̄scidi: cū posueras i guttur
meū etc. Allegoria. p̄ lupū aliquē diuitem et potentē in agone positū intel-
ligimus. p̄ gruē vō patrē spūalem qđ debet p̄ prauis aliqd facere: et iun-
git cū ipse cōualuerit semp bñfacere. sed cū ad sanitatē redditur deo auxi-
liatē p̄missa minime adīplet: sed pseuerat i suis malis operibus. ¶ Con-
via gutturis arta id est stricta cruciat lupū osse retēto. s. in gutture: et ipse
lupus sup. daturus multa mendicat opem medicaz. i. querit adiutorium
grus petit p̄missa osse reuulso id est extracto de faucibus lupi sup. cui lus-
pus ait sup. en. i. nunqđ uiuis tuta. i. securā meo mūere. nōne potui p̄scin-
dere. i. scindere tñū collū morsu. i. p̄ meū morsū. ergo tuavita sit tibi meū
mun⁹: p̄desse hoībus supple malis: nil p̄ nōz aliquid nō pdest aliqd mens
praua maloz non timet esse immemor id est nō memor boni accepti.

De duobus canibus

De partu querulam verborum nectare plenam
Pro cane mota canis suscipit ede canem
Hec abit illa manet. hec cursitat/ illa quiescit
Sed tamen a partu rumpitur illa quies.
Illa redit/ reddiq̄ sibi sua iura precatur
Obserat hec aurem/ nec minus aure domum

Fabularū Esopi

Plus prece posse minas putat / plus bella duobus
Nescit posse minas / plus prece bella minis
Cum dolor hanc armet plus matrem filius armat
Sedit sola gregi causaq; iusta perit.

Non satis est tutum mellitis credere verbis

Ex hoc melle solet pestis amara sequi

¶ In ista pte docet actor aliud documētū. d. q. nō credam⁹ vbi⁹ blādis
hūilib⁹ malorū: & videam⁹ q̄lī aliqd cōcedere debeam⁹: qd̄ pbat. d. q. canis
vnā fecit sibi domū. ad quā alia canis veniēs fetu oppōsa rogauit ad modi-
cū tēp⁹ vt posset parere i domo sua. illa aut pietate mota suscepit eā i do-
mū suā: & peperit vnū catellū: & qñ peperit seruauit domū: & qñ venit alia ca-
nicula cui⁹ erat dom⁹ percussit ad portā & dixit aīca aperi mihī. & illa obtu-
rauit aures & fortius serauit ostiū. itē dixit aperi. alia nō dedit vbi⁹: & tūc
ipsa īcepit blādiri q̄ illā apiret & noluit. postea īcepit illa frāgere ostium
qz credebatur bella plus valere precibus et minis. postea dicit act. q. hec ca-
nicula hēbat dolorē de domo sua quā nō poterat intrare: s; pl⁹ dolebat de
catello quē dimiserat i domo. & postea oportuit q. dimitteret domū suā.
Allego. p. domū itelligim⁹ cuiusq; hoīs corp⁹ vel domesticū hoīez. p. adue-
nā dyabolū q. cū sol⁹ intrat nūq̄ vel raro vult exire caue a tali hospite q. sēp
vult possidere cor tuū: s; repelle eū cū virtuosiss opib⁹ tui corporis: ergo
vultib⁹ adhuc creamus vt dñz nīm iēsū xp̄m oīpotentē obtineamus. ¶ Lō.
canis mota. p. alia sup. cane suscipit ede. i. domo canē q̄rulā. i. cōquerētē
de partu plenā nectare. i. dulcedine vborū. i. dulcis loquētē & hūilē supplē
cātē hec. s. canis suscipiēs alia canē abī. i. recessit illa. s. canis suscepta ma-
net i domo sup. hec. s. canis suscipiēs cursitat vbi⁹ frequētatiū illa. s. ca-
nis suscepta q̄escit. i. req̄escit s; tñ illa q̄es. i. req̄es rūpī a ptu. i. ppe pti
q. d. q. illa canis suos caniculos ibidē peperit illa. s. canis q. recesserat & alte-
rā i domo suscepit redit: q. p. p. p. reddi sibi sua tura. i. suā domū hec. s.
canis q. erat i fra domū obserat. i. claudit aurē nec obserat min⁹ domū au-
re tñc illa canis q. erat extra sup. putat minas posse pl⁹ pce & putat bella pos-
se pl⁹ duobus. s. minis & pce nescit minas posse pl⁹ pce & nescit bella pl⁹ posse
minis cū dolor armet. i. cruciat hāc. s. canē fili⁹. i. canicul⁹ q. erat i fra domū
suā claus⁹ armet pl⁹ mīez canis sup. q. s. erat i fra domū sedit sola gregi. i.
cū suis canicul⁹ q. p. & cā iusta pīt qz alia nō potuit recuperare domū suā. cre-
dere vbi⁹ dulcibus & mellitis nō ē satis tutū id est securū pestis amara so-
let seq̄ ex hoc melle. i. dulcedine verborum.

De colubro et rustico.

Dum niue canet hum⁹ glacies dū sopit aquarū
Cursus: in colubrum turbida seuit hyems
Hūc videt hūc reficit hominis clemētia: vētuz
Lēperat huic tecto: temperat igne gelu.
Ore ferit virus coluber / sic toxicat edem
Hospes ait colubro non rediturus abi.
Nō exit coluber: nec vult exire / sed heret

Liber

Amplectensq; virum sibila dira mouet
Reddere gaudet homo neq; pro melle venenum
Pro fructu penam: pro pietate dolum

¶ Hic docet actor q; prau^o hō multū gaudet qñ reddit malū p bono sicut coluber: qñ reddit penā p bñfactis: et dolū p pietate: qđ pbat p lřam frigore vigēte videlicet et gelu qđā hō inuenit serpentē seminiuū: et cā pietatē su stulit eū de fřa portās eū domū et seruās eū: san^o efficit et vires p pās assūp sit. Et post modicū tēpīs serpēs bñ nutritus et refocillatus dixit ei hospes exi de domo. coluber xō noluit exire: s; magis domū illā suo veneno feda uit. Allegoria. p colubrū dyabolū: p rusticū corpus hoīs. p venenū praua opa: q; cū aliqđ pctū facis: tūc dyabol^o magis te peccare volēs exire de do mo. i. de corpore tuo nō uult. **¶** Lō. dū p qñ: qñ hum^o. i. fřa canet. i. albet nine. i. p pē niuē: et dū glacies. i. gelu sopit. i. retinet curs^o aquarū: hyēs tur bida seuit i colubrū hō reficit. i. nutrit hūc. s. colubrū. et tēperat hūc. s. colu bro uētū tecto. i. i domo sua tēpat hūc. s. colubro gelu. i. frigus igne. i. p ignē ipm calefaciēdo coluber serit vir^o ore et toxicat edē. i. domū sic. i. talitē hospes. s. hō ait. i. dicit colubro. abi. i. recede nō rediturus. coluber nō exit nec uult exire: s; heret. i. stat q; p; amplectēs virū mouet. i. facit sibila dira. i. clamores crudeles. hō neq;. i. malus gaudet reddere venenū p melle. i. ma lū p bono. et gaudet reddere penā pro fructu. i. p utilitate. et gaudet red dere dolum. i. fraudē pro pietate.

asellus

De asello et apro

Audet asellus aprū risu tentare proteruo
Audet iners forti dicere frater aue
Vibrat aper p voce caput: nam verba supbit
Reddere: sed dentem vix tenet ira truem
Sus tamen ista mouet: vilem dens nobilis escam
Spernit. desidia tutus es ipse tua
Non debet stolido ledi prudentia risu
Non stolidus doctum debet adire iocis.

¶ Hic docet actor debere simplicib^o p cēre: stultos xō despiciere q; audēt me liorib^o insultari. Aliq; em̄ hoīes calūnias solēt alijs i ferre: qđ pbat i lřa dī. qđ dā asellus occurrēs dño apro ait. o mi frā aue. ap indignat^o iacuit dissimu lās irā. s; vibravit caput suū dicēs i tra se. absit a me vt de vili carne dētes meos comēdēt. Allego. p aprū spūalē: p asellū secularē. q; sepi^o seculares detrahūt bonis homīb^o religiosis et castis: et monachis et alijs bonis viri multo tiēs erūt alijs i derisū: et ad vltimū tales corā deo i derisioe pmanebūt p pē corū neq; cias. **¶** Lō. asellus iners. i. piger audet tētare aprū risu pteruo. i. subdolo. et asell^o inq; iers audet dicere forti apro. o frā aue. ap vibrat. i. li brat caput p voce. nā supbit xba reddere. i. dare s; ira vix tenet dentē tru cē. sus mouet ista xba dēs nobilis spnit vilē escā tu es tutus tua desidia. i. pigritia. prudentia. i. sapia seu sapiēs hō nō debet ledi risu stolido: nec p nō stolidus debet adire. i. aggredi doctum. i. sapientem iocis.

De mure rustico et urbano

Fabularum Esopi

Rusticus urbanū murē mus suscipit ede
 Commodat et mēsam mensaq; mēte minor
 In tenui mensa satis est immensa voluptas
 Mobilitat viles frons generosa dapes.
 Facto fine cibis urbanum rusticus adit
 Urbani socius tendit in urbis opes
 Ecce penu subeunt: inseruit amicus amico
 Inuigilant mense: fercula mensa gerit
 Commēdat conditq; cibos clementia vultus
 Conuiuiam satiat plus dape frontis honoz
 Ecce sere clauis murmurat: et ostia latrant.
 Ambo timent: fugiunt ambo: nec ambo latent
 Hic latet. hic latebras cursu mendicat inepto
 Assuitur muro reptile muris onus.
 Blanda penu clauso parcit fortuna timori
 Ille tamen febricitante timore tremit.
 Exit qui latuit timidum sic lenit amicum.
 Gaude carpe cibos: hec sapit esca fauum
 Satur qui timuit. latet in hoc melle venenum
 Sellitumq; metu non puto dulce bonum
 Quam timor obnubit non est syncera voluptas
 Non est sollicito dulcis in ore fauus
 Rodere malo fabam q̃ cura perpetere rodi
 Degenerare cibos cura diurna facit.
 His opibus gaude qui gaudes turbine mentis
 Pauperiem ditet pax opulenta michi
 Hec bona solus habe que sunt tibi dulcia soli
 Det precium dapibus vita quieta meis
 Finit verba. redit. preponit futa timendis
 Et quia summa timet tutius ima petit
 Pauperies si let a venit ditissima res est
 Tristior immensas pauperat usus opes
 Hic docet actor q̃ citius debemus diligere pax cū securitate q̃ multū
 cū tribulatōe et impedimēto: qđ pbat p lram dī. Mus qđā urban⁹ iter age

batz rept⁹ i hospitii muris agrestis q mensa sibi posuit: gaudēs de adue
tu suo: ordea granatralia multa itulit. m usurbanus reddidit sibi grates
s. rustico muri. recouerso petiuit vt secū comederet. cū vō igressi sūt quoda
dā celariū vbi ederēt cōia suauēnit dñs celariū trefauit ostiū z mures pter
riti ceperūt huc z illuc currere vrbā⁹ vero mus not⁹ cauernis securi⁹ se ab
scōdit agrestis vero ignorās q fugeret p parietes fugit vix nō capt⁹ eua
sit. postea q dñs celariū egit illud qd volebat facere recessit: et clauso ostio
itez cōueniēt mures pariter. de qbus ait vrbā⁹ muri rustico. cōede de ist⁹
epulis: abice timores tuos. alter mus dixit. in isto cibo latet amaritudo.
qā comedit cū timore. certe malo rodere fabā i cauernula mea secure et
vivere i paupertate q si haberē tecū oēs cibos de mūdo. z his dictis reuer
sus est i domū suā. Allego. p murē rusticū itelligimus bonos hoīes spūa
les de securitate semp letos. p vrbā⁹ p rāuos homīes z seculares semp
gaudētes tam de illecebris q de vtilitate. ¶ Cō. mus rusticus. i. habitās i
rure siue i cāpis suscipit. i. recipit vrbā⁹. i. moratē i vrbe ede. i. i domo sua
q p rā comodat mēsam. z mensa est minor mēte. q. d. q voluntas eius erat
magna: s. potestas parua voluptas. i. delectatio ē satis i mēsa tenui. i. paz
ua frōs id est facies muris rustici generosa. i. iocunda nobilitat dapes vi
les mus sup. rustic⁹ adit murē sup. vrbā⁹ facto sine cibis z mus rusticus
sup. soci⁹ muris sup. vrbā⁹ tendit i opes. i. ad diuitias vrbis. i. ciuitatis
ecce subeūt. i. intrāt penu: z amicus. s. mus vrbā⁹ i seruit. i. seruit amico. s.
muri rustico iuigilāt mense. i. attēdūt epulis mēsa gerit. i. portat fercula
i. cibaria clemētiavultus. i. faciei cōmēdat. i. dat q p et cōdit. i. pparat ci
bos. honor frontis. i. faciei satiat cōiuiā id est murē rusticū plus dape. i.
cibariis ecce clavis murmurat. ostia latrāt. i. clamant ambo timēt: ambo
fugiūt: nec p rā et nō: et ambo non latēt hic. s. mus vrbā⁹ latet. i. se abscō
dit hic. s. mus rustic⁹ mēdicat. i. qrit latebras. i. tenebras cursu iēpto. i. ve
loci: vel nō cōsuetō onus reptile muris assu. i. p iungit muro. q. d. q quē
admodū serpētes reptādo. i. ventrē cōtra terrā trahēdo vadūt sup terrā: sic
et iste mus reptādo sicut z ipsi serpentes se ppe pedē muri posuit fortuna
blanda. i. suavis parcit tiorū penu clauso. q. d. q qñ famuliv⁹ ancille q i tra
uerāt penu recesserāt portasq clauserāt: tior discessit ab eis tñ ille. s. mus ru
stic⁹ febrit z tremit tiorē teste. i. testificāte. mus vrbā⁹ sup. q latuit exit le
nit. i. applaudit sic. i. talit⁹ amicū timidū. s. murē rusticū di. o amice supp.
gaude: carpe. i. cape cibos. hec esca sapit fauū. i. mel. mus rusticus sup. q ti
muit fatur. i. loquit venenū latet i hoc melle. q. d. q amaritudo vel piculū
latet in his deliciis z epulis q p et nō puto bonū fellitū id est amarū metu
id est ppter metuz esse sup. dulce. i. delectabile. voluptas id est delectatio
quā timor obnubit. i. associat nō est sincera. i. liberavel pura. q. d. q delec
tatio habita cū timore nō est placida. z fau⁹ nō est dulcis in ore sollicito. id
ē tioroso. malo rodere fabā q rodī ppete. i. ppetue. cura diurna facit de
gnare cibos tu q gaudes turbine mētis gaudē his opib⁹. pax opulēta. i.
magna ditet⁹ mihi pauperiē meā sup. au sup. habet sol⁹ hec bona q dicta sūt
sup. q. s. bōa sūt dulcia tibi soli. vita⁹ qeta dat preciū meis dapib⁹ m⁹ rustic⁹
sup. finit verba et redit. s. extra ciuitatē ad domū suā et pponit. i. ahiponit
tuta. i. secura timēdis. i. rebus dubitabilibus: et quia timet. i. dubitat sū
ma. i. alta petit tutius. i. securius yma. i. bassa. si pauperie venit leta ē res
ditissima: vsus tristior pauperat opes inuencas. i. magnas

De mure et aquila

Fabularū Esopi.

Dum vulpes aquilam pro rapta prole perūgit
Melle precū predam reddere nescit avis
Preda gemit: nidiq; cibus timet esse gulosi
Sed redimit natos vtilis arte parens
Arbozem zonat stipulis et vimine truncum.
In stipulam docto dirigit ore facem
In pullos aquile coniurat copia fumi.
Hanc tamen et vulpem prouida placat avis
Non sit qui studeat quis maior obesse minori.
Cum bene maiori possit obesse minor.

Hic docet actor ne q̄s noceat inferiorib; vt nō incēdat ab aliqua flāma vñ
salomon Qui tutus ē. et hoc pbat p lraz dī. Quedā aqla rapuit catulos
cūsdā vulpis quos portauit pullis suis p cibo. vulpes aqlā rogauit vt si
bi redderet suos catulos: aqla v̄o verba vulpis spreuit: vt pote superiores
spēnūt inferiores. vulpes v̄o lignis stipulis siccis cōgregatis circūdedit
arbozē et intrusit facē in medio lignoz intm q̄ fumus flāma exirēt Aqla
vero timēs natos suos perire vulpi catulos reddidit. Allego. p vulpē quē
libet hōiem: p filios bona opa q̄ aqla. i. dyabolus separabit ducēdo ad fili
os suos. i. ad opa illicita. tandē illa vulpes. i. ille qui ieiunādo orādo intē
dit facere. i. metere grām spūs s̄cti: et sic catulos suos. i. bona opa d̄ ma
nibus eripit dyaboli. fruct⁹ talis est vt nō inferamus iniuriā minori **C**ō.
dū p qñ: qñ vulpes perūgit aquilā p prole rapta avis nescit reddere pda
melle. i. dulcedine p̄cū: pda gemit: q̄ p̄t timet eē cibus n̄dī gulosi. sed pa
rēs. i. mater vtilis redimit natos arte. i. ingenio. vulpes sup. zonat. i. circū
dat arbozē vimine. i. virgis: et dirigit facē. i. ignē in stipulā ore docto. s. flā
do copia fumi cōsurat. i. tēdit in pullos: tamen avis prouida. i. sapiēs placat
vulpē. q̄s. i. aliquis existens supple maior non sit q̄ studeat obesse. i. nocere
minori cum minor possit bene obesse. i. nocere maiori

De testudine et aquila

Des aquile predo testudinis aera findit
Hanc sua concha tegit: cornua longa patent
Hoc monitu cornix aquilam premunit ineptū
Fers onus. ita fiet vtile crede michi
Quod geris in concha cibus est. tibi surripit illum
Concha cibum. concham frange cibusq; cadet
Ut concham laniēs pro viribus vtere sensu
Hanc si celsa cadat saxea franget humus.
De se stultus homo subuersus turbine lingue
Corruit: et fortes ista procella rapit.

Liber.

Utic docet actor ut caueamus dare prauū cōsiliū: et ut nichil cōtra naturā faciam⁹: qđ pbat. d. Quedā aquila rapuit testudinē et in altis nubes portauit: et testudo iter conchā iacēs nullo potuit piculo ledi. sed eū cornix qđ dā obuauit aqle dixit optimā pđā fers: sed eavti nō poteris nisi fracta sit virib⁹: et cepit dicere dās cōsiliū. vola inq̄t supra alta aeraz respice deorsus vbi sūt loca saxosa. dimitte ergo qđ fers cōchis fractis vteris escis. et vsa ē Allego. p testudinē lucifer. p aqlā et cornicem vtrius dei intelligit qđ lucifer p supbiā aqlonē voluit ascendere sicut eē deo quē dñs vtriusque sua deiecit in infernū. sicut enī testudo cecidit ita dyabolus de celo cecidit. **C**ō. pes aqle exis sup. p do. i. raptor testudinis. i. illi⁹ aialis findit. i. diuidit aera. i. volat p aerē sua pcha. s. testudinis tegit. i. coopit hāc. s. testudinē lōga cornua patent. i. vident cornix illud aial p̄munit. i. adulať aqlā hoc monitu o aqla sup. fers onus iēptū. i. turpe crede michi: ac p̄t onus sup. fiet vtile illud sup. qđ geris. i. portas i cōcha ē cibus cōcha surripit tibi illū. s. cibuz frāge cōchā: qđ p̄t cib⁹ cadet tu sup. vtere sēsu. i. sapiēter p virib⁹ vt lanies i. frāgas cōchā. hum⁹. i. fra saxea. i. lapidea frāget hāc. s. pchā si cadat celsa i. altavel de alto. hō stult⁹ subuersus turbine līgue corruit s se. i. p seipsū et ista pcella. i. prauitas seu falsitas rapit. i. decipit fortes. i. potētes et diuites

De vulpe et coruo

Vulpe gerente famē coruū gerit arbor: et escā
Ore gerens coruus: vulpe loquente fileť
Corue decore decens cignū candore parētas

Si cantu placeas plus aue quāq̄ places
Credit auis: picteq̄ placent preludia lingue
Dum canit vt placeat: caseus ore cadit.
Hoc fruitur vulpes: insurgunt tedia coruo
Asperat in modico damna dolore pudor
Fellitum patitur risum quem mellit inanis
Gloria: vera parit tedia falsus honor

Utic docet actor ut videam⁹ quare laudemur: et ut nō adhibeam⁹ fidē verbis lepidis et adulatorijs: qđ pbat di. Quidā coru⁹ caseū rapiēs i arboze sedit qđ vidēs vulpes ait. O corue nō est tibi similis in pulcritudine nisi sit cignus tā magnus est decore tuus: sed vocē tuā nō audiui: vtinā audirē ipsā tu lauderis a me inter oēs aues. volēs aut coru⁹ oñdere vocē suā et placere p cātū emisit caseū humi: quē vulpes rapiēs deuorauit. Allego. qđ nulla opa debes facere pp̄t laudē hūanā: s; pp̄t deū: ne te p̄sciētia ledat. p coruū intelligim⁹ quēl; hoīez. p caseū opavel aīaz. p vulpē dyabolū. dyabol⁹ enī sēp̄ laudat et implet cor hominis supbia. et ille supbiens emittit caseū. i. bona opa. vel aīam. vulpes. i. dyabolus veniēs capit illā. **C**ō. vulpe gerente famē arbor gerit coruū: et coruus gerēs id est portās escā ore fileť. i. tacet vulpe loquēte o corue decens. i. pulcer decore. i. pulcritudine parentas. i. assimilariis. vel parētas cignū illā aue cādore. i. albedine si p quāq̄ placeas. i. places michi sup. cātū id est p cātū tuū. places michi sup. pl⁹

Fabularū Esopi

quæque aue. i. qualibet alia aue auis. s. coruus credit: q. p. et pludra. i. verba ficta lingue pice id est false. s. vulpis placet. s. coruo dū p. qñ: qñ coru⁹ sup. canit vt placeat. s. vulpi caseus ore cadit. i. ab ore corui vulpes frust. i. vtitur hoc. s. caseo tedia insurgūt coruo. pudor asperat. i. multiplicat i. asperitate siue dolore dāna i. dolore modico. i. p. uo. q. d. q. si alicui accidat aliquid quod malū: et inde supueniat pudor. i. verecūdia: magis dolet p. p. pudorem q. p. p. ipsius mali passionem. ille sup. quē glia inanis. i. vana mellit. i. mulcet patit risū fellitū id est amarū honor fals⁹ parit tedia. i. dolores.

De leone et apro

Irrerit miserū grauitas annosa leonem
 Inglaciat corpus corq. senile gelu.
 Instat aper pensat pro veteri vulnere vulnus
 Frontis eum telo thaurus utroq. fodit
 Seuit asellus iners et frontem calce sigillat
 Hec solo gemitu vindicat acta leo.
 Omnia que vici me vincunt omnia: dormit
 Tis mea: dormit honor: dormit honoris opus.
 Cui nocui nocet ille mihi: multisq. peperci
 Qui mihi non parcunt pro pietate nocent:
 Hunc timeat casum qui se non fulcit amico
 Nec dare vult felix quam miser optat opem

Hic docet actor q. nos debemus esse māsueti beniuoli quotiēs i. aliq. dignitate ponimur et vt parcamus miseris et afflictis: q. p. bat di. Quidam leo grauatus senectute iacuit i. quodā prato suū trahēdo spm: quē vidēs aper appropinquās sibi et irat⁹ spumās p. p. dēribus crudelitē inuasit. deī de qdā thaur⁹ supueniēs eūdē suis cornib⁹ p. fodit. asinus etiā cū suis pedibus ferrat⁹ fregit sibi frōtē. et ait leo. Cū ad me currerēt beniuolus recepi et nō lesi qbus peperci mihi nō p. cū: q. vident me sine viribus esse infirmū et decrepitū. Fructus talis ē. Monet nos actor p. exēpla docens nos māsuetos esse i. dignitate: ne ab aliquo p. i. iuriā patiamur. Allogo. q. q. fulciat se amicis et nō sit supbus. p. aprū supbiā. p. thaur⁹ p. scientiā. p. asinū tedia. hec oīa adueniūt supra quēlibet leonē. i. hoīem in extremitate vite sue. Cō. grauitas ānosa. i. senectus irrerit. i. inectit leonē miserū: q. p. et gelu i. glaciat. i. frigidat corp⁹ senile. i. antiquū q. p. et cor. s. leonis aper i. porcus siluestris instat. i. appropinquat leonī sup. et p. sat. i. cogitat facere sup. vulnus p. vulnere veteri. i. antiquo. thaurus fodit. s. leonē utroq. telo id est cū utroq. cornu frōtis. i. capitis asellus iners. i. piger seuit. i. furit et sigillat frōtē. s. leonis calce. i. cū pede leo vindicat hec acta. i. scitā solo gemitu ac si dicat q. ipse leo nō poterat se vindicare de p. dictis: q. senex et impotens erat p. ter q. gemēdo et dicebat. Dia illa sup. q. ego vici oīa illa sup. viciūt me ad maiore expressiōe meavis. i. p. tās dormit. ille cui ego nocui. nocet mihi. q. p. peperci multis q. nō parciūt mihi: sed nocēt p. pietate. i. loco pietatis ille sup. q. nō fulcit. i. munit se amico timeat hūc casū: nec p. nō

Liber

miser non vult dare opē quā felix id est bonus optat. i. requirit.

prologus

De catulo et asino.

Murmuris et caude studio testatur amorem
 Nunc lingua catulus nūc pede palpat herū
 Gaudet herus: comitq; canē/comitēq; ciborū
 Efficit: alludit turba ministra cani.
 Arte pari similesq; cibos: similemq; fauorem
 Lucrari cupiens inquit asellus iners
 De catulo prefert vite nitor vtile tergum
 Nec fructu placeo sed placet ille ioco.
 Ludam ludo placens si c ludit tempore v iso
 Ut ludo placeat ludit et instat hero
 Blandiri putat ore tonans humerosq; priorum
 Presso mole pedum se putat esse pium.
 Clamat herus: vult clamor opem/subit ordo clientum
 Multa domat multo verberare claua reum
 Quod natura negat nemo feliciter audet
 Displicet imprudens quando placere putat.

Endic docet actor ne quis indignū sibi ingerat officium: et ne faciat opus nature priū: qđ pbat di. Quidā asinus cernēs quotidie dñm suū blādiri catulo et vidēs ex mēsa cibari et impinguari ex oī mēte puerus ad se dixit postq; aīal immūdiū sicut canis diligit: q̄to magis dñs meus diligeret me si sibi obsequium familiare ostēderē: cū nobilior sim et vtilior catulo Cū aut sic locutus fuisset videns dñm suū occurrit ei p spatulas salies et leuans pedes priores et ponens supra humeros dñi sui ab utroq; latere: lingua eū lingebat: et spumis ex ore fluentibus vestes eius maculauit. et dñs ita fatigat magnavoce clamauit. sui aut exaudietes dñm clamantē ei occurrerunt et asinū verberauerunt. abeūtes aut asinū quasi mortuum reliquerūt. Allego. quicqđ facias nō debes pp̄ vanā gl̄iam huius mundi facere sed pp̄ deū: ne vltio veniat sup te et cōfussio magna. per canē intellige bonos et spūales hoīes q̄s nutrit deus gr̄a spū sancti. p asinū seclares malos q̄ spūales ostēdunt: quia cū eis nolūt h̄re gr̄am et amorē dei: tandē malis opibus cōfundunt sicut asinus. ¶ Con. catulus testatur amorē studio murmuris id est garrulitatis et caude. et palpat. i. tangit herū. i. dñm nunc lingua nūc pedibus. herus gaudet: q̄ p et comit canē: q̄ p et efficit canē sup. comitē. i. socium ciborū. turba ministrās. i. seruīes hero sup. alludit canē. i. ludit cū cane sup. asellus iners id ē piger cupiens lucrari similes cibos: q̄ p et simile fauorē. id est amorē siue gr̄am inq̄t id est dicit nitor vite mee sup. pfert. i. p̄mittit me catulo vtile egū pfert me catulo sup. nec p et non placeo fructu: s; ille. s. canis placet ioco. i. ludo. ego sup. placens ludo ludā sic id ē taliter. et ludit tpe viso asinus sup. ludit vt placeat hero id ē dñs oīstat. i. app̄t opinquat ipsi hero. i. dñs asinus sup. tonās. i. clamās ore pu

Fabularum Esopi

tat blandiri: q̄ p et humero presso id est oppresso mole. i. pondere pedum
priorū putat se esse pium id est dulcem et placidum. herus clamat. clamor
vult opem. ordo clientū. i. seruitorum subit. i. venit et multa claua. i. mul-
tudo clauarū et aliorū baculorū domat. i. castigat siue verberat asinus sup.
reū. i. culpabilē vberē multo. i. magno siue p magnā vberatōez. nemo au-
det facere sup. feliciter illud sup. qđ natura negat. imprudēs. i. stultus dī
splicz qñ putat placere.

De leone et mure

Rigida sopito blanditur silua leoni
Cursitat hūc murū ludere prompta cohors
Pressus mure leo murē capit: ille precatur
Ille preces vibrat supplicat ira preci.
Hec tamen ante mouet animo quid mure perempto
Laudis habet/summum vincere parua pudet.
Si nece dignetur murem leo nonne leoni
Dedecus: et muris ceperit esse decus.
Si vincat minimū summus/sic vincere fraus est
Vincere posse decet/vincere crimen habet.
Si tamen omne decus sit laus/sic vincere laus est
Et decus hoc minimo fiet ab hoste minus
De precio victi pendet victoria/victor
Tantus erit victi gloria q̄ta fuit.
Abus abit/et grates reddit: si reddere possit
Spondet opem solus/fit mora parua dies.
Nam leo rethe subit: nec prodest viribus vti
Sed prodest querulo murmura damna loqui
Abus redit: hunc reperit/cernit loca/vincula rodit
Hac ope pensat opem: sic leo tutus abit.
Rem potuit tantam minimi prudentia dentis
Cui leo, dans veniam se dedit ipse sibi
Tu qui summa potes ne despice parua potentem
Nam prodesse potest si quis obesse nequit.

Hic docet nos actor q̄ nō offēdamus miserū: sed sim⁹ misericordes sim-
plicibus: qđ pbat dī. Mures leone dormiente erāt vñlūa: cōtigit q̄ vnus
eorū curreret sup caput leonis quē ille pede suo apphēdit et ille ita cōpre-
hensus rogauit veniā dī. Da mihi veniā eo q̄ te dormiētē grauiter offē-
di. leo distulit cogitāsvtrūq̄. s. si vlcisci an ignoscere deberet. crimē ē mi-

Bz

Liber

chi magnū murī tñ fere interfecto pepercit et euz dimisit. post paucos dies leo icidit rethia: et suis viribus uti nō potuit: maxia voce rugiēs. mus aut ut audiuit ad eū ipetuose veniēs. inq̃t. ne timeas parā tibi gratiā red dāz icepit secare dētib⁹ et rodere nervos siue cordas et laxavit artus illi⁹ i genio: sic mus captū leonē liberauit restituēdo siluis. sic ne q̃s miseros le dat. nā. pdesse potest si q̃s obesse neq̃t: tūc ira p̃ci supplicat: cū p̃ces amittunt⁹ et. Allego. p leonē patiētes benignos et nobiles itelligimus. p murē paupes q̃ sepissime nobiles offendere p̃sumūt: quos hō nobilis posset offē dere sed nō vult: cogitās qualē laudē habeo i paupere si ledā eū: tādē ille nobilis opprimif: et nō pōt penitētia vti. sed p̃cibus paupis liberabitur

Con. silua frigida blāditur leoni sopito. i. dormienti cohors. i. societas p̃opta murū. i. illoz aialū cursitat. ṽbū frequētatiū. ludere huc. s. ppe leonē dormiētē leo p̃ssus. i. fatigat⁹ mure capit murē. ille. s. mus p̃caē leo nē sup. ille. s. leo. vibzat. i. refutat p̃ces. s. muris ira. s. leonis supplicat p̃ce s. mur tñ leo sup. mouet. i. dicit hec. s. q̃ sequunt⁹ aīo. i. i suo aīo. q̃d laudis habes mure perēpto: pudet. i. ṽecūdū ē sūmū. i. potentē vicere pua. i. de biles et paupes si leo dignē occidere sup. murē nece. i. morte nōne. i. nūq̃d dedec⁹ ē leoni: et ceperit eē decus muris. q. d. q̃ sic si sūmus. i. potēs vīncat minimū. i. debilē et fragilē vicere sic. i. talif. et vīnci posset vīncere. decet. i. de cēs ē: et vīcere h̃z crimē. dedecus. tñ si oē dec⁹ sit laus vīcere ē laus sic. i. ta lif et hoc decus. s. vīncēdi sic: fiet minus ab hoste mīmo. victoriā p̃det. i. de pendet de p̃ciō victi. victor erit tātus q̃ta fuit gloriā victi. mus abīt et red dit grates si possit. i. pōt reddere. mus sup. solus spondet. i. p̃mittit opē leoni: si locus affuerit mora sit et dies parua sit nā p qz: quia leo subit. i. in trat r. et he: nec p̃et et nō: et ṽi viribus nō pdest ipi leoni sup. sed loqui dā na murmure. i. murmurose cōquerēdo dāna q̃ sibi acciderant. pdest leoni sup. mus redit ad leonē sup. et reperit hūc. s. leonē cernit. i. respicit loca et rodit vīcula. i. rethia. mus sup. p̃sat id ē recōp̃sat opē hac ope. leo tutus i. securius abīt. i. recedit prudentia dentis minimi. s. muris potuit rē tātā id ē tā magnā. s. liberare leonē de vīnculis cui. s. muri leo dās veniā dedit se sibi. Tu q̃ potes sūma id ē magna ne p̃et et nō despice potētē parua. nā p qz si q̃s id ē si aliq̃s nequid obesse. i. nocere. tñ supple potest pdesse.

De miluo infirmo.

Morbi mole iacet miluus: matrēq; precatur
Ut superis pro se det sacra detq; preces.
Mater ait: mi nate deos et sacra deorum.

Resisti/recolunt impia facta dii.

Criminis vltiores pensant pro crimine penam

Dum sacra turbasti pena timenda fuit.

Te cogit timor esse piū: te pena fidelem

Hic timor hec pietas cum nece serauit.

Qui maculat vitam mundas cur incolit aras

Quē sua facta premunt cur aliena leuat

Chic docet nos actor ut vitā inhonestā et cōscientiā lesam nō hēamus: qz

Fabularū Esopi

In delicijs orōes deo acceptabiles nō sūt: qđ pbat. d. quidā mīluus egrotās
 rogauit matrē suā vt pro eo ozaret et offerret sacrificia et placaret deos
 cui mā ait. o fili sepe deos offēdisti et sacrificia eorū turbasti rapiēdo pul-
 los et holocaustorū carnes. dñs vindicant tua facta. ⁊ seipso vlciscuntur nō
 prodest tibi tua oratio: qz iam in agone penitens facta tua turpia habēt
 morbu. timere debueras qñ ipsi multa rapueras. Allego. p mīluū pza
 uos hoīes qui in extremitate vite positi recurrūt ad cōscientiā videntes q
 male egerūt: tūc volunt pñiam agere: sed tūc tarde est: ⁊ sic ad vltimū mor-
 te opprimunt ppf sua mala opera. Fructus talis ē q cōmisso malo audet
 in suis malis loca ictā circūire. ¶ Con. mīlu⁹ iacet mole. i. pōdere morbi
 id ē infirmitatis: qz pro et pzeat matrē vt det sacra. i. sacrificia: qz p pces
 superis. i. dñs superioribus fabulose loqndo mater ait. i. dicit. o mī nate
 lesisti deos ⁊ sacra. i. sacrificia deorū. dñs recolūt. i. recordātur ipia facta. i.
 tua pctā siue forēfacta dñs vltiores. i. vindi catores seu punitores criminis
 i d est pctā pensant dare vel facere penam p crimine. pena fuit timenda dñ
 id est qñ turbasti sacra. s. deos timor cogit te esse piū tu es pius propter tē
 morē quē hēs: de eterna dñatione. et pena. s. futura facit te eē fidelez hīc
 timor venit cū nece sera id est tarda: et hec pietas venit. s. cū nece sera. i. tar-
 da. q. d. qz debuisset mori anteq tanta mala ppetrasset cur ille sup. q macu-
 lat vitā. s. pctis incolit. i. adorat aras mūdās. i. altaria ⁊ sacrificia ecclie. ⁊
 cur ille sup. quē sua facta. i. pctā premunt. i. opprimunt leuat aliena. s. fa-
 ctavel peccata.

De irundinibus et alijs auibus.

A linum pariat de lini semine semen
 Nutrit humus: sed aues tangit irundo metu
 Hic ager hoc semē nobis mala vicia minat

Uellit epro vestris semina sparsa malis.

Turba fugit sanos monitus: vanosq timores

Arguit: exit humo semen et herbaviret.

Rursus irundo monet instare pericula: ridet

Rursus aues: homines placat irundo sibi.

Cumq viris habitans: cantu blanditur amico

Nam preuisa minus ledere tela solent.

Jam metitur linum: iam fiunt rethia/ iam vir

Fallit aues/ iam se conscia culpat auis.

Utile consilium qui spernit inutile sumit

Qui nimis est tutus rethia iure subit.

¶ Hic nos docet act. vt nō spernam⁹ cōsiliū bonū: qz q bonū cōsiliū sper-
 nit malū inuenit. vel nō spernamus cōsilia salutifera recta ⁊ vtilia: hoc ē ne-
 cadamus in opprobria: qđ pbat dicens. Cū aues essent pariter cōgregate
 et volentes ire ad spaciū inuenerūt quendā rusticū seminantē linū in cā-
 po: et hoc p nihilo tenuerūt. videns hoc irundo dixit alijs auibus. hoc est

Liber

malū p nobis: qz ex isto lino fient rethia cū qbus capiemur. venite euella
mus eū. aues vero irundinē deriserūt. deinde vt fructificauit semē iterum
irundo dixit eis. malum est hoc venite euellamus illud. nam cuz creuerit
exinde fient rethia: et humanis possumus capi artibus. *De* verba irundi
nis deriserūt respuētes ei cōsiliū. vidēs hec irūdo ad hoīes se trāstulit
sine trāsfert vt tuta esset subijciēs se eis. Aues vero q respuerunt modice
valentes audientes cōsiliū irundinis rethibus retēte sūt. Ille vero secu
rus vuit q nō habet qd timeat. *Allego.* Tu debes insudare bonis operi
bus: ne dyabolus te seducat ab eis. *Ider* aues itelligim⁹ pctōres. per irū
dinē spirituales q semp monēt eos vt se abstineāt. illi vō respuentes moni
tionē venit dyabolus et rapit p rethia. i. p opera mala et deducit eos ad in
fernū. *Con.* humus. i. terra nutrit semen linivt pariat linū de semine li
ni: sed irūdo tāgit. i. alloq̄t aues metu. hic ager et hoc semē minātur nobis
vincla. i. vincula mala. vellite. i. eradicatē semina sparsa vestris malis. tur
ba. s. auiū fugit monitus sanos. s. irūdinis p qz et arguit. i. rephēdit vanos
tim ozes. semen. s. lint exit humo. i. ab humo: et herba viret. irundo mo
net rursus. i. iterato instare. i. obuiare pericula. aues rident rursus. irūdo
placat hoīes sibi: qz p et irundo sup. habitās cū viris blāditur cātu amico
id est dulci. nā p qz: qz tela preuisa solēt ledere minus. linū metit iā. i. de
pnti vir fallit. i. decipit iā. i. de pnti aues. auiis pscia. i. rea siue culpabil^r cul
pat se iā. i. de pnti. ille sup. q spnit cōsiliū vtile sumit cōsiliū inutile. ille sup.
q ē tut⁹ nimis subit. i. itrat rethia iure. i. rōne

Finit primus liber fabularū. Incipit
secūdus de gētibus volentib⁹ regem.

Abula nata sequi mores et pingere vitam
Langit quod fugias quodq sequaris iter
Rege carens nec regis iops sine rege: nec ex
Absq iugo gessit attica terra iugum. (lex
Libertas errare negās se sponte coegit
Et pudor ob legem fortior ense fuit.
Ne libitum faceret regem plebs libera fecit.
Et que non potuit pellere iussa tulit.
Rex cepit laniare truces: punire nocentes
Queq leuanda leuās: queq premēda premens
Hos onerat nouitas ciues in lege nouella
Quod leuiter possent vix potuere pati
Urbem triste iugum querula ceruice ferentem
Esopus tetigit consona verba mouens.

*In principio hui⁹ secūdi libri nos docet actor q nō subdamus nos alicui
potentie vel correctioni. ille enī secure viuit q nō habet quē timeat. vt p
bat in lra di. Atheniēses liberi et simplices rege carētes bona voluntate
sibi seruiebāt. sed adepti praua p̄silia regē sibi p̄stitui petierūt inē se q im*

Fabularum Esopi

probos compesceret: potētes puniret: quo facto multi trebant et puniebantur: sed quia graue erat pati plebis citatē leges quod erat eis incōsuetū deuībāt cōuersi in pñiam. Allego. o tu quod liber es nō vēdas libertatē tuā p tpa libue: ne puenias in damnatōem ppetuā. p atheniēses intelligimus xpīa nos quos xp̄s redemit suo p̄cioso sanguīe. ¶ Cō. fabula nata sequi mores et pigere. i. scribere vitā tāgit. i. demōstrat iter quod fugias. i. fugere debeas: et tangit iter quod sequis. fra attica. i. sic appellata carēs rege: nec p et iops. i. paup regis. i. p̄p̄ carētīa regis nec exlex. i. nō sine lege rege id ē sine rege v̄l rege carēte: et sine iugo. i. sine seruitute portauit iugū. i. fuit utē libertas negās errare. i. deuīare coegit se spōte. i. q̄ hītates illi⁹ tre sub miserūt se spōte iugo. i. seruituti regis et pudor. i. verecūdia fuit. fortior id est crudelior ense ob legē id est ppter legē quā dedit eis rex. plebs exi stēs sup. libera fecit. i. ordīauit regē: ne faceret libitū. i. volūtātē suā et intulit iussa. i. p̄cepta q̄ nō potuit p̄llere. i. tollere. rex leuās q̄q̄ leuāda. s. tallias et redditus siue emēdas et p̄mēs. i. opprimēs q̄q̄ p̄mēda. i. opprīmēda cepit laniare. i. vexare siue punire truces. i. crudeles et malefactores et punire nocentes. nouitas onerat hos ciues in lege nouella. potuere pati vix illud sup. quod possent pati leuiter si nō fecissēt regē. esopus mouens. i. dicens v̄ba cōsona tetigit v̄bē ferentē iugū. i. seruitutē cernice. i. ī capite querula. i. cōquerente.

De ranis petentibus regem

Dum nihil auderet ludentes ledere ranas
 Supplicuere ioui ne sine rege forent
 Iuppiter huic voto risum dedit/ausa secūdas
 Rana preces: subitum sentit in anne sonum
 Nam ioue dante trabem/trabis ictu flumine moto
 Demersit subitus guttura rauca timor.
 Placato rediere metu videre tigillum
 Stando procul regem pertimere suum:
 Ut nouere trabem per se non posse moueri
 Pro duce fecerunt tertia vota ioui.
 Ira iouem mouit: regem dedit. intulit idrum
 Idrus hiante gula cepit obire lacum
 Clamitat ecce lacus morimur/pie iuppiter audi
 Iupiter exaudi iuppiter affer opem.
 Nos sepelit venter nostri sumus esca tyranni
 Aufer cedis opus/redde quietis opes.
 Ille refert: emptum longa prece ferte magistrum
 Undicet eternus ocia spreta metus.
 Omne boni precium nimio vilescit in vsu

B iiii

Sitque mali gustu dulcius omne bonum:

Si quis habet quod habere decet sit letus habendo

Alterius non sit qui suus esse potest

Hec fabula respondet precedenti concordans eam: in cuius concordantia dicit actor. quod non subiiciamus nos alicui potestati cum simus liberi: quod probat dicens rane neminem timentes et in palude libere ludentes rogauerunt iouem ut haberet regem. Cum vero peterent iupiter risit: sed ranis sero clamantibus: trabs de super cecidit de celo in medio fluminis loco regis data. trabs vero fluminis motu ranas perterritas diu tacere coegit: sed tandem rane redierunt placido motu respicientes trabem videntes quod non erat nisi vni lignum ascenderunt de super et illudebant. itaque producere fecerunt ioui vota. Iupiter commotus misit eis ydum loco regis quod mox singulas ranas deuorauit. rane vero sciens se perditas clamabant. O iupiter succurre nobis quia morimur omnes. Iupiter ait Dederam vobis regem humilem quem renuistis et clamastis: sustinete ergo quod habetis. Allego. per iouem deum intelligimus. per ranas iudeos: quos cum educret de terra egypti tetrauerunt eum dicentes. Numquid panem poterit dare ad manducandum? deus vero misit eis manna de celo. illi autem per crapulam non luerunt contenti esse et iterum deum ad iram provocauerunt. tandem deus misit eis coturnices: sed multi ex eis prius mortui sunt quam comedisent. **C**on. dum per quoniam quoniam nihil per non et aliquid: non auderet ledere ranas ludentes rane super. supplicare ioui illi deo secundum fabulas ne forent. id est essent sine rege. iupiter ille deus dedit risum huic voto. id est orationi rana ausa facere super. secundas preces scilicet sonum subitum in anime. id est in aqua. nam per quia: quia ioue dante trabem in flumine id est a qua moto. id est mota ictu trabis: timor subitus. scilicet trabis demersit id est submersit guttura rauca. scilicet ranas: quia audito trabis sonitu omnes ille rane sub aquis fugerunt non audentes exire pro timore metu placato id est permissio. rane super. redire videre tigillum id est trabem et per timere suum regem. scilicet trabem stans procul id est a longe ut pro postquam: postquam nouere. id est non uerunt trabem non posse moueri per se fecerunt tertia vota ioui per duce. id est ut haberet regem ira mouit. id est commouit iouem et iupiter super. dedit regem. scilicet ranis et intulit id est intus posuit ydum. id est colubrum quasi dicat quod posuit colubrum in fralacum id est ranas exites in lacu gula hians id est aperta lacus clamat id est rane exites in lacu clamitant. O iupiter ecce morimur o iupiter pie audi nos supple iupiter exaudi: iupiter affer. id est presta opem. venter. scilicet cor. lubri sepelit nos et sumus esca nostri tyranni. scilicet colubri aufer. id est tolle opus cedis. id est mortis. scilicet colubrum et redde opes quetas. id est libertatis. ille. scilicet iupiter refert. id est dicit ferte. id est sustinete magnum. scilicet regem emptum longa prece. meritis eternus. id est meritis perpetui: in quo perpetuo eritis exites sub regis potestate vindicet omnia spera. id est libertates in quibus eratis dum rege carebatis omne precium boni vile scit in nimio usu: quod pro omne bonum sit dulcius gustu mali. id est per gustationem mali. Si quis. id est si aliquis habet illud super. quod decet. id est decens est habere sit letus. id est iocundus habendo illud super. ille super. quod potest esse suus. id est in sua potestate et libertate non sit alterius. id est sub potestate alterius

De accipitre et columbis.

Accipitrem milui pulsorum bella columbe
Accipiunt regem: rex magis hoste nocet

Fabularum Esopi

Incipiunt de rege queri q̄ sanius esset

Milui bella pati q̄ sine marte mori.

Quicquid agas sapiēter agas: et respice finem

Ferre minora volo ne grauiora feram

Hic docet actor ne incurram⁹ peius piculū vel malū: q̄a inter duo mala min⁹ malū est eligēdū: q̄d pbat di. Quedā columbe volētes turbatiōem milui euadere accipitrē in regem elegerūt: sub cuius ptāte defēsiōe se saluas putabāt. iste vō fingēs culpam et corruptōez faciēs cepit eas deuorare magis q̄ miluus. tūc ex illis ait vna. leuius et melius esset pati bella milui q̄ sub accipitris ptāte esse. Allego. plus valet aliqd pati pp̄ deum q̄ pp̄ gloriā hui⁹ mūdi. p colūbas pctōres q̄ dyabolū sibi i regē elegerūt q̄ trahit ad ifernū: vbi ē fletus et stridor dētū. Accipiter dz dici scdm bat. i sūma suaz nō accipit. **C**ō. colūbe accipiunt accipitrē regē. i. p rege pulsurū. i. depulsurū bella milui. i. illius auis q̄ defenderet eas a miluo rex accipit nocet magis. s. colūbis hoste. i. miluo eas deuorādo. columbe sup. incipiūt q̄ri. i. cōq̄ri de rege. i. de accipitre. dicētes sup. q̄ pati. i. sustinere. bella milui eēt sani⁹. i. securi⁹. i. leui⁹ q̄ mori sine marte. i. sine bello ipsi⁹ milui. agas sapiēter q̄cqd agas sup. et respice finē. s. actus tui. volo ferre id ē pati minora: ne pvt et nō feram. i. patiar grauiora id est peiora.

De fure et cane

Brevocante canem protenso munere panis

Spreto pane canis talia verba mouet

Ut sileam tua dona volunt: furtiq̄ laborant

Esse locum/panem si fero cuncta feres:

Fert munus mea damna tuum/latet hamus in esca

De priuare cibo cogitat ille cibus

Non amo nocturnū panem plus pane diurno

Advena plus noto si placet hostis ero

Non rapiet nox vna mihi bona mille dierum

Nolo semper egens esse semelq̄ satur

Latratu tua furta loquar/nī sponte recedas.

Hic silet ille manet: hic tonat ille fugit

Sī tibi quid detur cur detur respice/si des

Cui des ipse nota/teq̄ gulose doma.

Hic docet act. ne amittam⁹ ppetua vt intelligamus q̄ vtile et q̄ inutile sit ad tps bñviuere et ad tps egere: q̄d pbat di. Quidā furventēs ad cuiusdā domū patrissimilias vidēs canē impediētē loca furti porrexit panē volēs eū placare. Cui canis dixit. Nō das hūc panē gratis: svt rapias q̄ custodio. si te sustinerez auferres q̄ cupis. q̄s mihi panē daret deinceps cū fame fuero motus q̄s dabit: nolo gustu amittere cibū ppetuū. tuā gra

tiāvel tua munera nolovt os meū cesset imo poti⁹ latraboꝝ familiā susci-
tabo et te furē inuocabo: si manes nō silebo. Allego. iste fur est demon p^{re-}
sentās bona opa hui⁹ mūdi vt possit auferre aīaz quā de⁹ dedit tibi. p do-
mū: deū. p canē: quēlibet hoīez cauētē se a dyabolo. ¶ Lō. fure vocante
canē munere p^{re-}tēso. i. p^{re-}ntato. s. cani per ip⁹ furē canis mouet. i. dicit talia
verba pane sp^{re-}to. i. r^{re-}utato. o fur sup. tua donavolūt. i. req^{re-}rit vt ego sup.
sileā. i. taceā q³ p et laborant locū. i. occasionē furti eē. i. adesse si fero. i. si
porto vl'accipio panē. s. quē mihi p^{re-}ntas feres id ē portabis siue furaberis
cūcta. s. bōa mei dñi tuū munus fert mea dāna. ham⁹ latet i esca ille cibus
s. tu⁹ paniscogitat p^{re-}uare me cibo. i. pane dñi mei nō amo pl⁹ panē noctur-
nū. i. vni⁹ nocti pane diurno. i. q³tidiano aduena. i. alien⁹ nō placet mihi pl⁹
noto id ē cognito: et hostis nō placet mihi pl⁹ hero. i. dñi meovna nox nō
rapiet id ē nō tollet mihi bona mille dierū. nolo eē egens. i. paup⁹ sp³ q³ p
et satur semel ego sup. loquar id ē manifestabo tua furra latratu nisi rece-
das spōte. hic. s. canis silet id ē tacet ille. s. fur manet hic. s. canis tonat id ē
latrat ille. s. fur fugit. si q³ id ē si aliq³ de⁹ tibi respice cur id ē p^{re-} p^{re-} q³ de⁹
tibi: et si sup. des ip⁹ id est tuipe nota id ē considera cui des: q³ p^{re-} o gulose
doma. i. castiga te. s. per sobrietatem.

p^{re-}ter t^{er-}minu

De succula et lupo.

Ult lupus vt pariat maturū succula fetum
Seq³ noui curam spondet habere gregis
Sus ait: hac cura careas/ mihi nolo mīstres
Horrent obsequium viscera nostra tuum
I procul vt tutos liceat mihi fundere fetus
I procul et pietas hec erit apta mihi.
Pro natis natura iubet timuisse parentes
Sine dato verbis hic abit/ illa parit.
Tempore non omni non omnibus omnia credas
Qui misere credit creditur esse miser

¶ Hic docet actor vt malis et pueris nō credamus nec eoz p^{re-}silia: q³ pro-
bat dicēs. Lū sus quedā ptu cōueniret venit ad eā lupus dicens. Sus pa-
rias absq³ vicio vt fūgar obstetricis vice: generes fideliter et custodiā lo-
cum diligenter. Succula videns lupū loqui fallaciter: cōsiliū et monitōem
repudiavit dicēs. Ne cures de ptu meo: q³ nolo te grauare p^{re-} hāc custodiā
s³ si recesseris secure pariā. q³ olim tu et mater tua fuerūt neq³. recedente
eo statim peperit illesa: q³ si credere voluisset i felicitissime peperisset. Allego.
p lupum dyabolū: p suem hoīem q³ p^{re-}mittit delectatōez hui⁹ mūdi et na-
tis. i. bonis opibus repellit dyabolū a se. ¶ Lō. lup⁹ vult. i. req^{re-}rit vt succu-
la. id est illd aīal pariat fetū. i. suos succulos q³ p^{re-} lup⁹ sup. spōdz. i. p^{re-}mit-
tit se habere curā gregis noui id ē succulorū. sus ait. id est dicit: tu supple-
careas hac cura. nolo q³ tu sup. mīstres. i. seruias mihi nostraviscera. i. no-
stri succuli horrēt. i. abhorrēt tuū obseqū id est seruitiū I. i. vade recede
p^{re-}cul id ē lōge vt liceat. i. licitū sit mihi fundere id ē parere fetus. i. natos
tutos. i. securos I. i. recede p^{re-}cul: et hec pietas erit apta id ē cōueniēs mihi

Fabularum Esopi

natura iubet pro natis. i. pro filiis. sine dato verbis hic. s. lupus abít id est
recedit illa. s. sus parit. non credas: oia omibus loquētibz sup. nō omni
tempore id est in aliquo tpe. ille sup. qui credit misere id est temere credi
tur. i. dicitur esse miser

De terra que murem peperit

Terra tumet tumor ille gemit: gemitusq; fate=
Partum: fere perit sexus vterq; metu: (tur
Cū tumeat tellus mōstrat se magna daturā
Horrent et trepidant et prope stare timent
In risum tumor ille redit: nam turgida murem
Terra parit: iocus est quod fuit ante timor
Sepe minus faciūt homines qui magna loquuntur
Sepe gerit nimios causa pusilla metus.

¶ Hic docet ne terreamur ab his q nō sūt timēda. et ne timeamus eos q
garrulantur: qđ pbat di. Quidā mons inflabat qđ volēs aliqd parere: ita
q oīs ēra circūquaq; turbata fuit: s; post gemit⁹ mōs peperit murē. fama
hui⁹ post diuulgata est. vñ q magis moribūdi erāt pualuerūt p ioco illuz
timorē hñtes. Allegoria. per murē magnates q paupibus minant^r eos
occidere volunt. v emū ille timor redit in risus. fructus talis est. nolite ti=
mere illos q corpus occidere volunt: sed illū qui corpus et aīam occidere
pōt. **¶** Con. ēra tumet. i. inflat. ille tumor gemit: q; p et gemit⁹ fatetur id
ē notificat partū. vterq; sex⁹. i. vir z mulier pīt fere. i. qđ metu. i. pte timo=
re cum tellus tumeat mōstrat se daturā magna. hoīes z mulieres sup. hor=
rēt. i. dubitant z trepidāt. i. cursitāt z timent stare ppe. ille tumor redit. i.
vñ in risū: nam p qā: qz ēra turgida. i. inflata vel grossa parit murēz illud
sup. quod fuit timor ante. i. pus est iocus. i. ludus vel risus. homīes sup. q
loquuntur magna faciunt sepe min⁹ q loquant^r sup. causa pusilla. i. parua
gerit nimios metus id est magnos metus

De lupo et agno.

¶ Cū grege barbato dū ludit iunior agnus
Tendit in hunc lupo dissona verba mouēs
Cur olidā mūda sequeris pl⁹ matre capellaz
Lac tibi preberet dulcius ipsa parens
Est prope festina matrem pete munere matris
Lac bibe/ nam seruat vbera plena tibi.
Agnus ad hec: pia crapra mihi lac dulce propinat
A vice matris alit/ me vice matris amat.
Nec mihi sed domino prodest me viuere. viuo
Ut metat a tergo vellera multa meo
Ergo mihi prestat nutriri lacte caprino

Liber

Quod lac matris habens mergar in ore tuo
Omnes vincit opes securam ducere vitam
Paupertatis nihil quod miservsus opum
Nil melius certo monitu/nil peius iniquo
Consilium sequitur certa ruina malum.

Chic docet actor ut non adheream iniquo consilio videtes quod sit quod consulat: quod probat dicit. Quodam agno ludente inter capras lupus transiens de prepe ait illi Capra non est mater tua tamen hac fetida et infida quere sequaris: cum si mater tua esset daret tibi lac dulcius. pete ergo quere illam quam te genuit et tulit te in ventre non uem mensibus. Agnus ait. At tamen non quero illam quam me genuit: sed eam quam me diligit et nutrit loco matris Agnus timens ab hoc grege discedere dixit. mihi non predest vitare cum domino meo qui colligit multavellera de dorso meo. melius est igitur mihi vitare de lacte caprino quam repascere fauces tuas matrem petendo Allegoria. per agnum quolibet hominem. per lupum dyabolum. per capram delectationes huius mundi. fructus talis est quod aliquis conuersus non debet exire claustrum ob delectationes huius mundi: ne veniat dyabolus deducens eum in ignem eternum. **C**on. dum per quoniam: quoniam agnus iunior ludit cum grege barbato. id est. antiquo lupus tendit. id est. perfert verba dissona. id est. discordantia mouens in hunc. id est. agnum cur sequeris capellam olidam. id est. fetentem plus matrem mundam. ipsa paries. id est. mater preberet id est daret tibi lac dulci ipsa parens super. id est. mater est prepe. festina. id est. prepera huc accedere pete. id est. quere matrem: et bibe lac munere matris. nam per quod mater supple seruat tibi verba plena. id est. lacte agnus dixit super. ad hec. id est. quod dicta sunt capra prepinat. id est. ministrat mihi lac dulce: et alit. id est. nutrit me vice matris. id est. loco matris et amat me vice matris nec per et non: et me vitare non predest mihi: sed domino meo super. vitare ut ipse dominus meus super. metat. id est. sumat multa vellera id est multas lanas in meo ergo. id est. dorso siue corpe ergo nutriri lacte caprino prestat mihi quam ego super. habens lac matris mergar. id est. deuorer in tuo ore. ducere vitam securam vincit. id est. superat omnes opes. id est. diuitias miservsus opum. id est. diuitiarum nihil per non et aliquid: non est aliquid quam paupertas. nil per non et aliquid: aliquid non est melius certo monitu et nil per non et aliquid non est peius iniquo monitu certa ruina. id est. malum siue damnum sequitur consilium malum.

De viro et eius cane.

Armavit natura canem pede: dente iuuenta
Hic leui s hic mordax fortis et inde fuit
Tot bona furatur senium: nam roboze priuat
Corpus/dente/genas/et leuitate pedes
Hic leporem prendit/fauces lupus exit inermes
Illusum domini verberat ira canem
Reddit verba canis: dum me pia pertulit etas
Nulla meum potuit fallere preda pedem.
Defendit senij culpam laus ampla iuente
Nunc mea vis cecidit/facta priora vigent.

Fabularum Esopi

Nullus amor durat nisi fructus seruet amorem
 Quilibet est tanti munera quanta facit
 Magnus eram dū magna dedi/nūc marcidus annis
 Vileo. de veteri mentio nulla bono.
 Si laudas quod eram/quod sum culpāre pteruum
 Si iuuenem recipis/pellere turpe senem
 Se misere sciat seruire qui seruit iniquo
 Parcere subiectis nescit iniquus homo.

Hic docet actor ne corripiamus senes ac debiles: qz tpe iuuetutis erāt amabiles et fortes qd pbat di. Quidā canis fuit in iuuentute valde carus dño suo capiēdo lepores et alias feras diuersas: sed grauatū senectute dētes gerens ebetes leporē quē cepit non valēs tenere pdidit: quē dñs iratus pcussit. Canis ait dño suo. cū cōualui diligebas me: cū fortis erā honorabas me: cū cepi bona laudabas me: lz postq senui nulla mētio facta est de probitate mea. attamen laus iuuentutis defendit culpā senectutis. **A**llego. Quicqd facis nō vlti vires tuas facias: ita q vires tuas inutilitē expendas in vanitatibus huius mūdi: p canē quēlibet homīez. p venatorē: delectatiōem huius mūdi. p dñm canis dyabolum: qz ipse p bz homīni malas delectatiōes huius mūdi. cū xō deficit viribus rapit eū impetuosē et ducit ad infernū. **N**ō. uatura armauit id ornauit canē pede dente iuuenta id est iuuentute hic. s. canis fuit levis. hic fuit mordax et fuit fortis. inde senū id est senectus furatur tot bona. nam senū sup. priuat corpus robore. i. fortitudine: et priuat genas dente et priuat pedes leuitate id ē a leuitate hic. s. canis prēdit id ē capit leporē id ē illud aīal lepus exit fauces inermes. i. debiles et sine dētibus tra dñi dberat canē illūsum. canis reddidit id ē pfert verba dicēs nulla pda potuit fallere. i. euadere meum pedē: dū p qñ: qñ eras pia. i. iuuenis. prulit me id ē dū iuuenis erā laus iuēte. i. iuuentutis ampla. i. magna defēdit id ē phibuit culpāz senū. i. senectutis meavis cecidit nūc priora facta vigent id est hñt vigorē nullus amor durat. nisi fructus seruet a morē. Quilibet est tanti honoris vel meriti quanta facit munera. dum p qñ: qñ dedi magna erā magnus: et nūc ego supple marcidus id est plen⁹ ānis vileo id ē displiceo nulla p nōz vlla mētio nō est de bono veteri. i. antiquo si laudas supple illud quod eram: culpāre illud supple quod sum est supple pteruum id est verēcundū si recipis id est laudas iuuenem. pellere id est depellere senem ē turpe. ille sup. q seruit hōi supple iniquo id ē malo sciat se seruire misere: homo iniquus id ē malus nescit parcere subiectis suis supple.

De leporibus a silua fugiētibus.

Silua tonat fugiūt lepores: palus obuiā venit
 Fit mora: respiciunt ante/retroq timent.
 Dum vibrant in mente metus: se mergere pati
 Sic metuunt ranas stagna subire vident
 Unus ait: sperare licet non sola timoris

Liber

Turba sumus: vano rana timore latet
 Spem decet amplecti/spes est via prima salutis
 Sepe facit metui non metuenda metus
 Corporis est leuitas et mentis inertia nobis
 Ista metus causam suggerit: illa fugam
 Sic metuat quicumque timet ne mole timoris
 Spe careat/ grauis est spe fugiente timor
 Speret qui metuit morituro s'viuere vidi
 Spe duce victuros/spe moriente mori.

¶ Hic docet actor ne inferamus uobis malū ppter impedimenta momē-
 tanea: et q' spemus melius licet peius patiamur: qd' pbat di. Quidam le-
 pores cōmoti ppter s' repitū vnius arboris cadētis in silua siliū iterūt ne
 precipitarent in silua ppter timores assiduos. venerūt ad littus cuiusdā flu-
 uij vbi rane steterūt multe: et vidēs vnus leporū q' aliq's piecit trabē in flu-
 uio et rane timuerunt et fugerūt in quadā parte fluuij dixit. Nō solū nos
 turbati sumus vano timore: imo etiā rane timuerūt valde. spē sustineam?
 vite: q' sepe post diē mestū seqtur lux aurea. sepe post diē pluuiālē sequit
 tur claritas diei. Allego. nō sis in fide pusillanimis: ne cito cadas i' despa-
 tionem: vt lepores. s' si peccasti age pniaz redtēs ad fidē: et amplius uolū
 peccare ex his stabilis fidē recipiēdo. Per lepores: hoīes. p' strepitū arbo-
 ris extremitatē: c. ¶ Con. silua tonat id ē retondit vel clamat ppter lap-
 sum alicuius arboris lepores fugiūt. palus venit obuia. s. leporibus mo-
 ra fit. i. lepores cessauerūt fugere et respiciūt ante: q' p' timēt retro: dū p'
 quādo: q' vbi rāt. i. cogitāt vel reuoluūt metus. i. timores in mente vidēt
 ranas pati se mergere et subire stagna metu. i. timore: q' leporibus fugiē-
 tibus et transeuntibus ppe ranas: rane intrabāt aquā vnus. s. lepus: at id ē
 dicit l' s. i. licitū est spare. i. attendere v' expectare. nos sup. nō sumus sola
 turba. i. societas timoris. i. nos soli lepores nō sumus tm̄ in timore: q' ra-
 na latet timore vano. decet. i. decēs est nos sup. amplecti spē. spes est p'ia
 via salutis. metus. i. timor facit sup. nō metuēda. i. nō timenda metui id ē
 dubitari leuitas corporis est nobis: et inertia mētis. i. intellectus ē nobis
 id est q' sumus leues corpore: et graues siue grossi intellectu ista. s. inertia
 mētis suggerit nobis metus. illa. s. leuitas corporis suggerit nobis fugā
 ille sup. quicūq' timet id est dubitat metuat. i. dubitet sic. i. taliter ne p' vt
 et nō: vt nō careat spe mole. i. pudore timoris. timor ē grauis id ē onero-
 sus spe fugiente. i. recedente. ille sup. q' metuit. i. dubitat speret. i. spē ha-
 beat vidi morituros viuere spe duce. i. ducēte: et vidi supple homīes victu-
 ros mori spe moriēte id ē recedēte.

De hedulo et lupo.

Alpa cibū querens hedulum cōmēdat ouili
 Hunc illi solida seruat ouile sera.
 Natum cauta parens monitu premunit amico

Fabularum Esopi

Ut lateat ne sit in sua damnavagus.

Hic latet: ecce lupo mouet ostia voce caprina

Exprimit: ut pateant ostia clausa petit.

Sta procul hedus ait caprizas gutture falso

Cum male caprizes te procul esse volo.

Quia mea sis mater mentitur imago loquendi

Rimula quae video te docet esse lupo.

Inrita natozum cordi doctrina parentum

Cum pariat fructum spreta nocere solet.

Hic docet act. ut sequamur p̄siliū vtile fugiēdo inutile: qđ pbat dī. Que dā capra cū iret ad prata siliū in stabulo suo relinquēs monuit eū non exire: qđ nō esset vagus ī sua dāna: sed ut lateret. capra extente lupo veniēs inuit ostia exprimēs vocē caprinā. ad quē hedulus p̄ rimulas respiciēs ait. Sta pcul a me nō itroibis. male exprimis vocē matris mee: nō ut amicus sed ut inimic⁹ volēs sāguinē meū. Allego. tu debes esse obediēs: qđ qđ parētes tui iubeāt te facere hoc facias: et ita cor tuū claudas ut sis mūdus ab om̄i vicio. p̄ capras sp̄iales homīes vel p̄res. p̄ hedū quēlibet hominē: qđ ip̄i semp̄ amonēt ut claudāt os ei⁹: ne lupo. i. dyabolus veniat ī trās cor alicuius. **C**on. capra q̄rens cibū cōmēdat hedulū ouili. sera solida. i. firma seruat hūc. s. hedulū illi. s. capre: qđ clausit eū cū clauī parēs. i. mater. cauta. i. sapiēs p̄munīt natū. i. hedum monitu amico. i. dulci et fidelit̄ lateat: ne. p̄t et nō sit vagus ī sua dāna. i. p̄cula hic. s. hedulus latet ecce lup⁹ mouet. i. cōmouet ostia: et exprimit. i. loquit̄ voce capina. i. ad modū capre et petit ut ostia clausa pateāt. i. aperiant̄ hedus ait. i. dicit. **Q**uare sta pcul. i. longe caprizas. i. assimilatis capre gutture falso: cū caprizes male volo te esse pcul. ymago loquēdi. i. fictio tua loquēdo mentit̄ qđ sis mea mat̄: rimula. i. parua aptura quae video te docet. i. notificat esse lupū doctrina parētū inrita. i. incitata cordi natoz exis sup. spreta. i. neglecta solet nocere: cū p̄ quīs: quīs pariat. i. gñet ut afferat fructū. i. utilitatē.

De rustico et angue.

Rustica mensa diu nutritum nouerat anguem

Humanam potuit anguis amare manum

Gratia longae viri subitā mutatur in iram

Ira per anguineum dirigit arma caput.

Vulneris actor eget: se vulnere credit egenuus

Angui provenia supplicat: anguis ait.

Non ero securus cum sit tibi tanta securis

Dum cutis hec memorat vulnera scripta sibi.

Qui me lesit item ledet si ledere possit

Expediit infido non iterare fidem

Liber

Sed qz te piguit sceleris/scelus omne remitto
Nam gemitus veniam vulnere cordis emit.
Qui primo nocuit vult posse nocere secundo
Que dedit infidus mellavenena puto.

Ihic docet actor ne teneamus fidē infidelibus: et ne habitemus cū sus-
spectis q̄ aliquo mō offendere possunt: qđ pbat di. Serpens vnus ī domo
cuiusdā rustici cōsuevit habitare vt nutriet illū: sed non longo tempore
post hūc cepit odire: quē vulnerās post modicū tps cecidit in paupertatem
rusticus credēs colubrū esse cām sue paupertatis putans itez fieri diues si
serpēs sibi pepcisset pctm̄ qđ fecerat rogauit eum. Cui ille ait: qz penites
parco tibi: s; tñ nisl cicatrix dorſi mei clausa ⁊ sanata fuerit nō credā fides
integrā redire nec in gratiā tecū: sed obliuiscere sequi perfidiā. Allego.
qñ offendisti deū age penitētiā ⁊ ipse p̄cet tibi: tñ pctā tua in conspectu dei
sp̄ sunt ostensa ⁊ ei⁹ mia. p serpentē deū. p rusticū quēlz hoīez. **C**on.
mēsa rustica id est rustici nouerat. i. cognouerat diu. i. longo tpe anguē. i.
serpentē nutritū. s. p rusticū anguis id ē serpēs potuit id est debuit amare
manū hūanā. s. rustici q̄ eā nutrierat. Gratia longaviri mutat in irā subitā
ira. s. viri dirigit arma in anguinē caput. i. caput serpētis actor vulneris
eget id ē cōdolet ⁊ credit se esse egenū. i. miserū vulnere id ē p̄p̄vuln⁹ qđ
fecerat angui. ⁊ supplicat angui p̄venia id ē petit angui veniā anguis ait
id ē dicit nō ero securus: cū tāta. i. tā magna securis sit tibi. dñ. p qñ: quā
do mea cutis. i. pellis memorat id est recordatur vulnera scripta id est fas-
ta sibi ille supple q̄ lesit me: ledet itē est iterū si possit ledere. expedit id ē
expediēs est nō iterare: fidē īfido. sed qz piguit te sceleris id ē qz nō me to-
talit̄ lesisti seu interfecisti remitto tibi oē scelus. i. pctm̄ nā p qz: qā gemitus
cordis emit veniā vulnere. ille sup. q̄ nocuit p̄io vult posse nocē secūdo
mella q̄ infidus dedit puto esse sup. venena.

De ceruo et oue

Eruus presente lupo oui sic intonat: amplū
Tas tritici debes reddere redde mihi.
Sic iubet esse lupo: paret timor: ista iubenti
Namq; die fixo debita spondet ouis
Fit mora ceruus ouem vexat pro federe/ceruo
Inquit ouis: non stant federa facta metu.
Abde decuit presente lupo quecunq; fateri
Abde decuit fraudem pellere fraude pari.
Cum timor in pacto sedet promissa timore
Arent: nil fidei verba timentis habent.

Ihic docet actor qz non inferamus alicui iniuriā vt nō īpleam⁹ ea q̄ nō p̄-
cipimus qđ pbat di. Quidam ceruus artabat ouē p modio tritici dicens
hoc mihi dedisti: ⁊ vt fortior esset adiuit lupū q̄ p̄bare disposuit ⁊ iudicare

Fabularū Esopi

ouis coacta victa pmissit reddere licet nō acceperit. die monstōis assigna-
ta ceru⁹ ad ouē p suo debito venit. cui hec ait. pmissio facta metu nō stat
in federe. q̄cqd pmittēdo cōfessus sū totū feci resistēdo fraudi tuez etiam
lupi. Allego. q̄ncūq; ppter fauorē malū aliquid pmissisti post irā non faci-
as. p ceruū prauos hoīes. p agnos simplices ⁊ iustos quos calūniatores
isti sepe trahūt in causā dicētes hoc mihi teneris. p lupū iniquos iudices
q̄ affirmāt ⁊ iubēt ea q̄ nō tenent p̄soluere. ¶ Con. ceruus intonat. i. dicit
oui sic. i. talis lupo p̄te tu sup. debes reddere mihi sup. vas amplū id est
plenū tritici. i. de tritico redde mihi. lupo iubet eē sic id est taliter iste ti-
mor paret. i. obedit iubēti. i. lupo nā p qz: q̄a ouis spondet. i. pmittit red-
dere sup. debita die fixo. i. ordinato p lupū mora fit. ceruus vexat ouē p fe-
dere. i. pmissione ouis inq̄t. i. dicit ceruo federa. i. pmissiones facte metu
nō stant. i. nō tenent. me decuit. i. decēs fuit fateri id est p̄fiteri cūcta lupo
p̄te. me decuit pellere fraudē. i. deceptionem fraude pari id ē simili pro-
missa timore arēt. i. annihilant cū p qn: qn timor sedet in pacto: nil p non
et aliquid verba timentis nō habent aliqd̄ fidei id ē nō habēt fidem.

12 libris. 1° De musca et caluo *Symonides p̄paris 1696*

Musca premit caluū: muscā vult p̄mere caluus
Ut muscam feriat se ferit: illa ridet.
Caluus ait: parca iubet vicina iocari

Si ferioz rides/ si feriare cades.

Sospes ero decies ictus: semel icta peribis

Est mea prompta mihi gratia surda tibi.

Iure potest ledi ledens vt ledat in illum

Unde breuis cepit lesio magna reedit.

¶ Hic docet actor ne inferamus malū alicui: ppter qd nosmetipsos possi-
mus nocere dicēs: q̄ cū qdā eēt calu⁹ venit ad eū musca ⁊ cepit eū p̄igere
et mordere aculeo suo: qui volēs muscā ferire magis se ferit. Cui ait calu⁹
p̄cavicia facit te ridere ⁊ letari. nūqd̄ nescis si millesies pcutiā me nō mihi
nocebit? man⁹ enī mea mihi ē levis s; erit tibi grauis ⁊ maligna qz semel
tacta pibis: s; si ego feriā me millesies nō dolebo. Allego. p hoc itelligē
dū est q̄ resistendū ē ad q̄uis mala q̄ nobis occurrūt p̄p̄ deū. p caluū bo-
nos homies. p muscā prauos qui sepe iustos cruciant: sed tñ sustinere de-
bem⁹ ppter deū. ¶ Cō. musca p̄mit. i. attēdiat vel p̄igit caluū. calu⁹ vult
ledere. i. pcutere muscā ⁊ calu⁹ sup. ferit se vt feriat muscā. illa. i. musca ri-
det. caluus ait. i. dicit parca. i. mors vicina id ē p̄p̄inqua iubet te iocari tu
sup. rides: si p q̄a: qz ferioz si feriare id ē feriar/ cades. i. morieris. ego sup.
ictus. i. percussus decies ero sospes: s; tu icta id ē p̄cussa semel pibis. mea
grā ē prompta mihi ⁊ surda tibi. ledēs potest ledi iure. i. rōe vt ledat. ma-
gna lesio reedit. i. v̄titur in illū. vñ breuis lesio sup. cepit id ē incepit

De vulpe et ciconia.

Vulpe vocante venit: speratq; ciconia cenam
Fallit auem liquidus vulpe vocante cibus

Liber

Cum bibit illa cibos: solum bibit illa dolorem
Hic dolor in vulpem fabricat arma doli.
Sunt pauci mora parua dies auis inquit: habemus
Fercula que sapiunt dulcis amica veni
Hec venit: hec vase vitreo bona fercula condit
Ac solam recipit formulavasis auem.
Laudat opes oculis vasis nitor: has negat ori
Formula: sic geminant visus odorque famem.
Sic vulpes ieiuna redit: sic fallitur audens
Fallere: sic telo leditur ipsa suo.
Que tibi non faceres alijs fecisse caueto
Vulnera ne facias que potes ipse pati.

¶ Hic dicit actor qd non faciam alijs ea q nobismetipsis vident esse contra-
ria: et qd nos timeamus delusiones: qd pbat di. Cōsociata ē vulpes ciconie
vulpes semp exis callida et fallax inuitavit ciconiā ad suā cenam. Prius
itaqz cena pata et escis paratis dedit ei ī vase plano comedere: de qviti non
poterat ppf amplitudinē vasis et latitudinem humiditatis cene: qā dedit si-
bi fercula humida q debebāt esse liqda deridēdo ciconiā. Post modicum
tēp ciconia volens reddere talionē: inuitavit vulpē. oia fercula pponens
in vase vitreo habēte formā longā: ita q nullo modo vulpes caput suū im-
ponere poterat: s; tū pervitru fercula dulcia ibi addita vidit. Ciconia ait
vulpi. Epulare vt satieris in conuiuiio meo sicut ego ī tuo feci. At illa re-
spondēs ait. Bñ sapiūt ista cibaria. Allego. Nota fidē esse tenendā quā p-
missimus fidelit deo et ei seruire cum oī deuotione. vñ dicit. Eadē mēsurā
qua mēsi fueritis remetiet vobis. p vulpē quēlibet hoīem: q cū portat ad
baptizandū qritur credis in deū? Et rñdetur. credo. et pmittit fidelit fides
obseruare. ¶ Cō. ciconia venit: qd p et sperat cenā vulpe vocāte. cibus li-
quidus. i. clarus fallit. i. decipit auē. s. ciconiā vulpe vocāte auē sup. cū illa
s. vulpes bibit cibos. illa. s. ciconia bibit solū dolorē qz bibere nō poterat
hic dolor fabricat. i. cogitat arma doli id est fraudis in vulpē. i. contravul-
pē dies sunt pauci. s. in numero et mora est parua. i. post modicū tempus
auis inquit. i. dicit. s. vulpi. nos sup. habemus fercula id est cibaria que sa-
piunt o dulcis amica veni. hec s; vulpes venit. hec. s. ciconia condit bona
fercula vase vitreo id est in vase vitreo ac p et formula id ē parua forma va-
sis recepit solā auē. nitor vasis laudat opes. i. epulas oculis. s. vulpis. for-
mula. s. vasis negat. i. denegat has. s. dapes ori. s. vulpis qd p et visus et odor
dictaz epularū geminant. i. augmentant famē. s. vulpis vulpes recedit sic
id ē taliter ieiuna et vulpes sup. audens. i. psumens fallere. i. decipere fal-
litur i. decipit. et ipsa vulpes supple leditur sic suo telo. i. deceptione. et tu
ipse supple caueto fecisse alijs ea que nō feceris tibi: nepro et nō: et nō fa-
cias illa vulnera que tu ipse non potes pati

De lupo et capite superbo

Fabularum Esopi

Dum legit arua lupus repit caput arte supbū
 Hoc erat humanis ars preciosa genis.
 Hoc lup⁹ alternovoluit pede verba resoluēs
 Sinevoce genas o sine mente caput.
 Fuscatur extinguit cordis caligo nitorem
 Corporis: est animi solus in orbe nitor.

Hic docet actor ut magis adipiscamur intellectū q̄ pulcritudinē: quod
 pbat. d. quidā lupus transiens p cāpum: vnius mortui caput inuenit pul
 cerrimū: et cepit mouere suis pedibus. d. caput q̄ tā pulcritudinē et deco
 rem habes. sed cerebro cares in quo consistit sapiētia. Allego. q̄ plus va
 let scientia q̄ secularis potētia. p caput hoīem et decor ē hui⁹ mūdi itellē
 gimus q̄ sūt sinevoce. i. sine sapiētia diuina. vel etiā supbīz diuites possūt
 intelligi p caput. lupus. i. de⁹ ait. o vos decorez depicti huius mūdi bonis
 sed heu sinevoce. i. gratia mea ⁊ regno patris mei. **C**on. dū p qñ: qñ lu
 pus legit arua. i. pgit per cāpos reperit caput supbū arte ars p̄ciosa erat
 hoc genis humanis. lupus voluit. i. reuoluit hoc caput sup. pede alterno
 id ē nūc cū vno pede ⁊ nūc cū altero dicēs o interiectio admirantis: miroz
 has sup. genas eē sup. sinevoce: ⁊ miroz hoc esse sine mēte. i. sine intellectu
 caligo. i. obscuritas cordis. i. itellctus fuscatur. i. obfuscat ⁊ extinguit id ē
 annihilat nitorē corporis. solus nitor animi. i. aīme ē laudād⁹ sup. i. orbe

De graculo et pauone *guy*

Graculus inuento nitidi pauonis amictu
 Se polit/et socias ferre superbit aues.
 Quem fore pauonem pauonis pēna fatetur.

Pauonum generi non timet ire comes.
 Pauo dolum sentit: falsi pauonis honorem
 Increpat: et domitam verberare nudat auem
 Nuda latet: sociosq; fugit/minuitq; pudorem
 Sic putat hunc diro corripit ore comes.
 Ascensor nimius nimium ruit aptus in ymis
 Est locus hic levis/est illa ruina grauis.
 Qui plus posse putat q̄ sua natura ministrat
 Posse suum superans se minus esse potest.
 Si tibi nota satis nature meta fuisset
 Nec vilis nec inops nec sine veste fores.
 Cui sua non sapiunt alieni sedulus auceps
 Quod non est rapiens desinit esse quod est.

Hic docet actor q̄ nō vsurpemus nobis bona aliena. et vt simus contēti

Liber

his q̄ nobis natura cōtulit. qđ pbat di. Graculus inuentis pēnis pauonis
sevestit pauonibus se sociando. Cū ergo scientes pauones graculus vsur
pare sibi pēnas suas verberabāt ipm denudantes. hec aut sic cōfusa et glo
ria sauciata ad ppiū genus nō audebat renerti. qđ prius spreuit. fugit la
tenter: et socia sua corripuit eū di. Et quid tibi. pfuit diligere aliena vesti
menta: et mō aiosa apparens depopulata exiliū patiendo. tuti⁹ et melius
erat seruare q̄ natura cōtulit q̄ expulsionē pati et derisum. Allego. p gra
culū hypocritā q̄ tegit nequiciā vultu angelico. ad vltimū tñ denudatur
cōfusus sicut graculus. Hypocrita dñ ab ypos qđ est supficies et crisis au
rum quasi aureā supficiē hñs. p pauonē patrē spūalē. ¶ Cō. graculus po
lit. i. ornat se inuēto amictu. i. vestitu pauonis nitidi. i. pulcri et superbit
ferre aues socias. s. alios coruos. ille sup. quē pēna pauonis fatetur fore
id ē eē pauonē nō timet ire comes generi pauonū pauo sentit. i. cognoscit
dolū: et increpat honorē falsi pauonis: et nudat. i. spoliat aūē domitā id ē
castigatā verberare auis sup. exñs nuda latet: qđ p̄ fugit socios. s. alios cor
uos: qđ p et putat se sup. eē minimū pudore. i. Necūdia comes. i. ali⁹ soci⁹
s. ali⁹ coruus corripit. i. corrigit vel castigat hñc. s. coruū ore duro. i. rostro
crudeli ascensor nimius. i. q̄ nimis alte ascēdit ruit. i. cadit nimū. i. nimis
loc⁹ ei⁹ sup. ē aptus in ymis. i. bassis. hic. s. ascensus est leuis. illa ruina est
gravis ille sup. qui putat plus q̄ sua natura ministrat. i. dat superans suū
posse potest esse minus se. Si meta nature fuisset nota tibi satis: ne. p non
nō fores vilis nec inops sine veste. ille sup. cui sua nō sapiunt id est sufficiūt
existens supple auceps id est raptor sedulus id est prouidus alieni id est
de rebus alienis rapiens illud supple quod nō est scilicet nomen vel famā
alienam desinit esse illud supple quod est.

De mula et mulione

Mula rapit cursum. nam mulam mulio cogit
Aule musca nocet vulnere siue minis.

Cur pede sopito cursum tempusq̄ moraris

Te premo te pungo pessima curre leuis.

Mula refert: quia magna sonas vis magna videri

Nec tua facta mihi nec tua verba nocent.

Nec te sustineo sed eum quem sustinet axis

Qui mea frena tenet qui mea terga ferit.

Audet in audacem timidus fortisq̄ minatur

Debilis audendi cum videt esse locum.

¶ Hic docet actor q̄ nō noceam⁹ fortioribus nec molestem⁹ potentes di
cēs. Mula quedam cū traheret currū dñi sui cū mercimonijs: musca sedit
i femore fastidiēdo cū aculeo suo sugēdo sāguinē dicit sic. ego te pūgo ⁊ p
mo currere curre velocius. Cui dñā mula respondet: qz magna sonas vis
magna videri. verba tua non timeo: s; eū qui me regit ⁊ mea frena tenet
Allego. q̄ ppter passionē huius mūdi nō debes recedere a deo et bonis
operibus. p mulā bonos ⁊ deuotos hoīes. p currum penitentē. p ea q̄ ia
cebant in curra bona opera. p rusticum iesū xp̄m. p muscā prauos hoīes

Fabularū Esopi

qui sepius bonis hoībus mīnantur et cruciant eos: sed tu sustineas passi-
ones istas ppter deum. ¶ Con. mula rapit cursū. nā p qz: qz mulio cogit
mulā ire sup. musca nocet mule vulnere: siue pvel: vel minis o mula sup.
cur moraris id est retardas cursum: qz p et: z tps pede sopito. i. pigro: pre-
mo te pūgo te. o pessima curre leuis id ē leuiter. mula refert id est dicit. o
musca sup. vis videri magna: qz sonas magna: nec p non tua facta non no-
cent mīhi sup. nec tuaverba premūt me sup. nec p nō: et n̄ sustineo te s̄ euz
quem sustinet axis id ē dorsū meū sustinet: q̄ tenet mea frenaz q̄ ferit mea
terga. hō supple timidus audet. i. presumit facere aliqd sup. i. audacē id ē
contra audacē qz p debilis minatur forti cū p qn qn videt locū. i. tempus
audendi esse id est adesse.

De formica et musca.

Musca mouens lites formicam voce sagittat
Se titulis ornat turpiter ipsa suis.
Torpes mersa cauis: leuitas mibi q̄ritur alis
Dat tibi fossa domum: nobilis aula mibi
Delicie sunt grana tue: me regia nutrit
Mensa: bibis fecem/ sed bibo dulce merum
Quod bibis a limo fugis: mibi suggerit auū
Quod bibo: sara premis/ regia ferta premo.
Ede cibus potu thalamo cum regibus vtor
Regine teneris oscula figo genis.
Non minus vrentes mittit formica sagittas
Et sua non modicum spicula fellis habent
Ludo mersa cauis/ nescit tua penna quietem
Sunt mibi pauca satis/ sunt tibi multa parum.
De letam iubet esse cauis/ te regia tristem
Plus mibi grana placent/ q̄ tibi regis opes
Tenatur mibi farra labor/ tibi fercula fructum
Hec mibi pax mellit: toxicat. ille timor.
Abundo farre fruor/ tu fedas omnia tactu
Cum nulli noceam/ cuilibet ipsa nocet
Est mea parcendi speculum/ tuavita nocendi
Sunt mea que carpo/ non nisi raptavoras
Ut comedas viuis/ comedo ne viuere cessem
De nihil infestat/ te fugit omnis homo.
Unde petis vitam rapitur tibi vita palato

Liber

Dulciavina bibens/fel necis acre bibis
 Si negat ala tibi ventosovita flabello
 Aut nece vinceris/aut semiuiua iaces.
 Si potes estiui dono durare fauoris
 Letera si parcunt non tibi parcit hyems
 Dulcia pro dulci/pro turpi turpia reddi
 Verba solent/odium lingua fidemq; parit.

Cibic docet actor vt nō laudem⁹ nosmetipsos et ne vituperemus alios dicē-
 cēs. factū est litigiū inter formicā et muscā q̄ illaz esset nobilior et melior: et
 q̄ melius viueret. Igif musca ait. Sū porz nobilior et nō potes meis laudi-
 bus cōpari. nā vbiq; hoīes comedūt sū por in tactu et in gustu. insup ses-
 deo sup caput regis: et dñab⁹ dulcia oscula figo: et sic actor hoc dicit in lra
 vsq; ibi. Hō minus. Et formica musce respōdet i hūc modū. Tu improbe
 laudas importunitatē tuā: nūq; i cōuiuio inuitat auentis. Reges et nobiles
 dñe et matrone te odiunt: et vbiq; accedis odiosa depelleris: et mīme in
 estate volas: et in hyeme bruma adueniēte subito peris moriendo: s; ego
 delictosa sum in estate et securo in hyeme teneo me incolumē in cauernula
 mea: et vbiq; sunt mihi gaudia. tu vō in tristitia semp moraris et cum timo
 re uiuis. Allego. q; nullus debet gloriari in sua malicia: testāte psalmista
 Quid gloriaris in malicia? Per muscā iudeos q̄ dicunt suā legē eē bene-
 dictā et ea q̄ faciūt. et etiā dicūt se comedere bona fercula. p formicā spiri-
 tuales q̄ sepe a prauis hoībus derident: et tñ ipsi dicūt. nemo nos contur-
 bat: et venit hyēs. i. dyabolus vel dies iudicij q̄ istos pueros et hoīes morte
 opprimit et ducit in gehēnā ignis vbi est flet⁹ et stridor dentium. **C**on. mu-
 sca mouēs lites sagittat. i. excitat formicā voce: ipsa. i. musca ornat se tur-
 piter suis titulis dicēs sup. o formica sup. torpes. i. pigritaris mersa. i. de-
 mersa vel inclusa cauis. i. cauernis fre leuitas q̄ritur mihi alis. i. suz leuis
 causantibus: alis meis fossa dat tibi domū. i. fossa ē tibi domus: et aula no-
 bilis est domus sup. mihi. tue delicie. i. dapes sūt grana. mēsa regia. i. regē
 nutrit me. i. nutritor i mensa regis. tu sup. bibis fecē: sed ego sup. bibo me-
 rū. i. vinū dulce. illud sup. qd bibis fugis a limo. i. terre aux suggerit mi-
 hi illud sup. quod bibo. i. bibo in vase aureo. tu sup. premis saxa. i. rupes
 vel lapides. et ego sup. premo ferta regia. ego sup. vtor. i. viuo vel habito
 cū regibus equalis sup. ede tibi potu et thalamo. i. camera: et figo. i. im-
 primo oscula genis teneris regine. formica mittit sagittas. i. vba vel locu-
 tiones non vrentes minus id est non minus iniurias vel pūgentes spicu-
 la id est sua argumēta siue vba non hūt modicum fellis id est malicie di.
 Ego existēs supple mersa id ē inclusa cauis ludo. tua penna id ē ala nescit
 quietē quia semp laborat pauca sūt satis mihi. multa sūt pax tibi sufficiē-
 tia supple iubet. i. prebet me esse letā cauis. i. in cauernis. et aula sup. re-
 gia iubet te esse tristē. grana placent plus mihi q̄ opes. i. diuitie placeant
 sup. tibi labor meus supple venā. i. querit mihi farra. i. grana frumenti
 furtū venā tibi fercula. i. epulas: q̄a quicqd comedis furaris hec pax id ē
 requies mellit mihi. ille timor. i. furti toxicat tibi. ego sup. fruor id ē vtor
 farre. i. frumēto tu fedas oīa tactu. nulli p non vlli cū ego sup. nō nocē
 vlli id est alicui ipsa id ē tu ipsa nocēs cui libet. mea vita ē speculuz parcē.

Fabularum Esopi

di. tua vita ē speculū nocēdi illa sup. q̄ ego carpo sunt mea. tu sup. non voras. i. nō comedis nisi rapta. i. furta. tu sup. vivis vt comedas. ego supple comedo: ne p̄v̄t nō: vt nō cessē vivere. nihil p̄ nō: aliqd: aliqd nō īfestat. t̄z molestat me. oīs hō fugit te. vita rapit tibi palato. i. a palato vñ petis vitā: bibenavina dulcia bibis fel acre necis. i. mortis ala ventosa teta id est p̄cussa flabello illo īstrumēto negat se esse tibi aut viceris nece aut iaces se minua. si potes durare dono fauoris estui. si ceta p̄cūt tibi sup. h̄pēs nō parit tibi dulcia v̄ba solent reddi p̄ dulci verbo sup. et turpia solent reddi p̄ turpi v̄bo. lingua parit. i. generat odii: q̄ p̄ et fidem

De lupo et vulpe.

Respondere lupo de furti fraude tenetur
Vulpes: causa vocat/ hic petit/ illa negat
Simius est iudex docti non errat acumen

Judicis/ archanum mentis in ore legit.

Judicium figit/ poscis quod poscere fraus est

Uisq̄ fidem de re quam negat ipsa fides

Tu bene furta negas te vite purior vsus

Liberat/ hanc litem pax domet: ira cadat.

Simplicitas veri fraus est puerpera falsi

Esse solent vite dissona verba tue.

Sordibus imbuti nequeunt dimittere sordes

Fallere qui didiscit fallere semper amat.

Hic docet actor ne simus fallaces et ne sim⁹ exactores dicēs. lup⁹ accusabat vulpē p̄ latrocinto corā iudice: et elegerūt sibi iudicē simiū q̄ nouit eorū maliciā et discordiā. vidēs itaq̄ lupi seuciā et cognoscens vulpis illatā calūniā: iudiciū inquit inter vos cōstituā: et lites v̄ras figā. Tu lupe queris qd nō p̄didisti: et tu vulpes nō debes qd non subtraxisti. habete pacem et estote cōcordes: et hoc est qd dī. Allego. Nemo est tā sanctus quin dyabolus tēptet eum: qz sua ausus fuit calliditate tēptare dñm nrm iesū xpm et quid tūc erit de nobis: p̄ lupū intelligim⁹ dyabolū. p̄ vulpē deuotos homines quos demon semp temptat. per simiū deum qui scit omnia secreta hominis. **C**ō. vulpes tenetur rñdere lupo de fraude furti. cā vocat eos sup. hic. s. lupus petit. illa. s. vulpes negat. simi⁹ est iudex: et acumen. i. altitudo docti iudicis nō errat: et iudex legit. i. p̄fert archanū. i. secretū mētis in ore iudicis sup. figit. i. affirmat iudiciū dicēs sup. o lupe poscis. i. requiris illud sup. qd peterē ē fraus. i. deceptio: qz p̄ et vis fidē de re quā. s. rem ipā fides negat. o vulpes tu negas bñ. i. iuste furta vsus purior. i. p̄fectior vite tue sup. liberat te. pax domet. i. pacificet hanc litē: ira cadat. i. recedat simplicitas veri. i. veritatis est fraus id est deceptio et puerpera falsi id est fallitatis. o lupe tua v̄ba solēt esse dissona id est discōnientia tue vite: homines sup. imbuti sordibus nequeunt dimittere sordes. ille supple q̄ didit scit fallere amat. i. cupit semper fallere.

De homine et mustella

Liber

Predaviri predovirum mustella precatur
 Daveniam debes parcere/parce mihi
 Quod caret hoste dom⁹: quod abest a sorde fa
 Esse meum/pro me te rogat ergo faue. (tetur
 Servitio me redde tuo: mihi redde laboris
 Premia/pro dono sit mea vita mihi.
 Ille refert/operum debetur gratia menti
 Non operi/gratum mens bona reddit opus
 Nemo licet prosit nisi vult prodesse meretur
 Nam prodesse potest hostis obesse volens.
 Cum nihil prodesse mihi prodesse putabas
 Hostibus ipsa meis et meus hostis eras.
 Non mihi monstra necans: sed eras tibi prouida soli
 Sic panem poteras rodere sola meum
 Pane meo pinguis: mihi da pinguedinis vsum
 Damno penso necem digna perire peri.
 Nil honorat factum nisi facti sola voluntas
 Non operis fructum: sed noto mentis opus

Hic docet actor ne seruamus indignis. officium enim quod malis exhibetur
 sepius in penam conuertitur: quod probat di. Quedam mustella cum in domo cuiusdam
 rustici fuisset et multos mures occidisset: ab eodem capta est. unde rogauit
 eum dicens. Bone rustice parce mihi: quia purgaui domum tuam. et ab hosti
 bus liberaui. ille respondit. Non propter me fecisti: sed ideo capis mures ut inde
 possis vitam et famem recreare. et si propter me fecisses: veniam promeruisses
 quia impinguata es bonis pluribus. vnde utilitatem mihi presta ex inde et sic eam
 interfecit. Allego. quia deus non respicit magna obsequia: sed affectum cuiuslibet.
 vnde salo. Quicquid agant homines intentio iudicat omnes. Per mustel
 lam ypocritam qui propter hominum laudem se facit deuotum: tandem moritur et
 ducitur ad penam: qui incipit se excusare quia bene fecerit in seculo. Per rusti
 cum deum vel dyabolum. **C**onstrue. mustella prodo. id est. latro existens super. proda vi
 ri precat virum. tu super. daveniam. mihi debes parcere. parce mihi meum esse fa
 tetur id est testificatur illud super. quod. id est. propter quod domus caret hoste
 id est mure et fatetur illud super. quod. id est. propter quod domus abest id est de
 ficit a sorde domus super. rogat te pro me. ergo faue id est obedi redde me tuo
 seruitio. redde mihi premia laboris. mea vita sit mihi pro dono. ille scilicet
 homo refert id est dicit gratia operum debetur menti et non operi. mens
 bona reddit opus gratum. nemo pro non homo: homo non meretur licet
 prosit si non vult prodesse. nam pro quia: quia hostis volens obesse id est
 nocere potest prodesse cum prodesse mihi non putabas prodesse super
 mihi eras hostis meis hostibus scilicet muribus. et eras meus hostis non
 eras necans monstra id est mures mihi tantum super. sed eras prouida
 tibi soli. tu existens super. sola poteras rodere sic id est taliter meum

Fabularum Esopi

panē. tu sup. es pinguis meo pane. da mihi vsum pinguedinis. penso. i. re
compenso tibi necem pro damno: tu existens digna perire peris: nil p. nō
aliquid: aliqd nō honorat fructū id ē opus nisi sola voluntas facti id ē ope
ris nō noto fructum opis sed noto opus. i. intentionem mentis

De rana et boue

Equari vult rana boui: tumet ergo tumentem
Natus ait. cessa pro boue tota nihil
Rana dolet: meliusq; tumet/pmit ille tumētez
Vincere non poteris: victa crepare potes.
Fortius iratam verat tumor: illa tumoris
Copia scindit eam/viscera rupta patent.
Cum maiori minor conferri desinat/et se
Consulat et vires temperet ipse suas.

Hic docet actor ne nos nostris maioribus oparemur. qd pbat di. Que
dam rana videns in prato bouē pascentē replentē suas gulas volens sibi
equari tumebat: quā nat⁹ ei⁹. s. rane vidēs ait. Cessa p boue: qz tota nihil
es respectu bouis. Audiens vero rana verba nati tumebat. cui natus iter
ait. nō poteris equari boui: sed potius scidet te nisi cesses. tūc magis irata
rana se totis viribus tumebat: et statim viscera ei⁹ rupta sunt. Ergo dicitur
quibusdam hominibus fatuis. Nolite inflari ne rumpamini sicut rana. Alle.
p ranā supbiā. p filium eius conscientia: qz sp dicit tibi conscientia desiste
a malo et fac bonū. nā frangit de⁹ oēs supbū. ¶ Con. rana vult equari id ē
equalis esse boui. et rana tumet. ergo natus. i. filius ait. i. dicit tumēti. i.
matri. o mater sup. cessa id ē tace. tu sup. tota: nihil p nōz aliquid: nō es a
liquid p bouē id est cōtra bouē rana dolet. s. p pēverba filij qz p et tumet
melius. filius dicit sup. ille. s. bos premet id ē opprīmet te sup. tumentem
tu nō poteris vincere bouē. et tu sup. exis victa potes crepare. Fortius tu
mor verat ranā sup. iratā. illa copia tumoris scindit eā. s. ranā viscera rup
ta id est fracta patēt. i. vidēt minor desinat id est dimittat vel fugiat con
ferri id est equari maiori: et consulat sic: et ipse. s. maior temperet id ē mo
deret suas vires id ē fortitudinē vel potestatem.

¶ Secundus liber fabularū finit

Incipit tertius. De leone et pastore.

Sollicitus prede currit leo: spina leonem
Vulnerat: offendit in pede mersa pedem.
Fit morsa decursu/leuitas improuida lapsum
Mempe facit/leso stat pede turba pedum.
Uix egrum finit ille dolor: saniemq; fatetur
Maior idē loquitur vulneris ipse dolor
Sic ledit miseros for tuna medetur eisdem
Hoc est cur medicum plaga leonis habet.

Liber

Nam leo pastorem reperit. pastorq; leoni
 Pro dape tendit ouem: respuit ille dapem.
 Supplicat et plagam tenso pede monstrat: ac ille
 Orat opem/pastor vulnere soluit acu.
 Exit cum sanie dolor/et res causa doloris
 Hic blando medicam circuit ore manum
 Sospes abit/meritumq; notans in corde sigillat
 Tempore deleri gratia firma nequit.
 Hic leovincta subit/romane gloria prede
 Hunc habet et multas mulcet arena feras
 Ecce necis penam pastori culpa propinquat]
 Clauditur in mediis: et datur esca feris.
 Hunc leo presentit/petit hunc. timet ille/timenti
 Hec fera blanditur/sperat abitq; timor.
 Nil feritatis habens ludit fera/cauda resultat
 Dum fera mansuescit se negat esse feram.
 Hunc tenet/hunc lingit/pensatq; salute salutem
 Nulla sinit fieri vulnere/nulla facit.
 Roma stupet/parcitq; viro/parcitq; leoni
 Hic redit ad siluas/et redit ille domum.
 Non debet meritum turpis delere vetustas
 Accepti memores nos decet esse boni.

Hic incipit tertius liber et ultimus. In principio dicit actor qd beneficia
 multis benefactoribus nostris: licet post longum tempus. et habeamus carita-
 tem circa eos qui subueniunt nobis in aliqua caritate siue necessitate.
 quod probat dicit. Quidam leo errans per siluam calcavit super spinam quam inhestit ei? pedem
 postea collecta fame in ei? pede claudicavit. nunc vero dolore compulsus me-
 dicum quaesivit qui posset mederi huius spinam. et ecce inuenit quendam pastorem: cui ap-
 propinquans pedem porrexit. pastor turbatus de adventu leonis obtulit ei ouem
 pro dape: putans eum escam quaerere. leo vero non escam sed potius medicinam quaerens extenso
 pede stetit ante eum. videns pastor tumoris vulnere accepit aculeum vel subulam ape-
 rit vulnere: quod facto exiit spina cum sanguine. tunc leo sentiens se sanatum: in precium
 laboris: custodis manum lingebat: et astans lateri resuppositus tutetur abiit inco-
 lumis. Post aliquantulum leo iste captus est a romanis et missus in custodiam:
 et hoc evenit hic. Ecce necis. Ista pars sic exponitur per sententiam huius fabule. Et
 similiter captus est pastor et adductus crimine mortis: datur bestiis ad deuorandum
 siue ad manducandum. ubi leo suadens seruatur: quod cum videret eum cognouit quod ille
 eum medicatus esset. et accedens mitis suabat eum. et nihil nocuit ei: imo ab
 alijs bestiis preterit. tunc pastor intellexit eum esse quem olim sanauerat. tunc roma

Fabularum Esopi

Invidētes leonē hoīez suare mirat⁹ est vehemēter: et q̄sūt cām ab hostia
rio. q̄ rñdit hoc esse cā beneficiū mutui. tradiť statim vita et volūtas et liber
tas vnicuiq; tā leonī q̄ pastori ad domum suā redire. Illego. q̄ nos debe
mus bñfacere eis q̄ nobis aliqñ bñfecerūt: et maxime notis. Per leonem
peccatorē: q̄ cū satis peccavit ī mūdo currit ad pastore. i. ad sacerdotē. vt
sibi eripiat spinā. i. vt sibi det pñiaz. p. pctis. ille vō timēs dat modicū pñie
et tandē morit⁹ mittit ad purgatoriu: et ille sacerdos similiter morit⁹. ille
peccator īcipit p. eo orare vt eripiat a pctis. videns popul⁹ roman⁹. i. deus
tantā pietatē eripit ambos. ¶ Con. leo sollicit⁹ p. de currit. spinā vulnerat
leonē et spina sup. merfa. i. inclusa ī pede offēdit. i. vexat pedē. s. leonis mo
ra fit de cursu. nēpe p. qz: qz leuitas improuisa facit lapsum turba. i. socie
tas pedū stat pede leso. ille dolor sinit id est reliq̄t vix leonē sup. egrū q̄ p
et fatetur sanitē. i. rabie tpe dolor maior vulneris loq̄tur. i. testat id ē: fortu
na ledit sic. i. talit⁹ miseros et fortuna medet eis dē. s. miseris hoc ē cur pla
ga leonis hēt medicū: nā p. qz: qz leo repit pastore: q̄ p. et pastor tendit id
est offert ouē leonī p. dape: ille scz leo respuit dapē scz ouē ille scz leo sup
plicat pastori sup. et mōstrat plagā pede tenso. i. onso ac. p. et orat id est res
quirit opem. pastor soluit id ē apit vulnera acu. i. cū illo instrumēto dolor
exit cum sanie. i. rabie et res exis sup. cā doloris exit. hic. s. leo circuit ma
nū medicā ore blādo. i. suauī. leo sup. sospes. i. san⁹ abit id est recedit: q̄ p
et notās meritū sigillat. i. firmat illud meritū inq̄ in corde suo supple gra
tia firma neq̄t deleri tpe. i. lōgitudine tps. hic leo subit id ē it rat vincula
id est rhetia glia p. de romane hēt hūc. s. leonē et arena. i. carcer mulcet id ē
detinet multas feras. ecce culpa p. pinat pastori penā necis id ē mortis. pa
stor sup. claudit ī medijs. i. in carcerib⁹ et dat esca. i. p. esca feris. leo p. sentit
hūc. s. pastore et petit. i. querit hūc pastore sup. ille scz pastor timet hec feras
scz leo blādīt timētī. s. pastori. pastor sup. spat id ē recipit spē q̄ p. et timor
abit. i. recedit fera. s. leo nil p. nō et aliqd: nō hz aliqd feritatis. i. crudelitas
tis ludit id est iocatur et resultat. i. gaudet cauda id ē cū cauda dū fera scz
leo māsuescit. negat se esse ferā leo supple tenet hūc. s. pastore q̄ p. et pen
sat reddere supple salutē p. salute. leo supple nulla p. nō et vlla nō sinit id ē
patit fieri vlla vulnera pastori supple nulla p. nō et vlla nō facit vlla vulnera
pastori. roma stupet: q̄ p. et p. cit viro: q̄ p. et: et p. cit leonī. hic. s. leo redit ad
siluas: et ille. s. pastor redit domū. vetustas turpis nō debet delere meritū
quasi dicat: bona facta longo tempore obliuioni dari non debēt decet id ē
decēs est nos eē mēores boni accepti

De leone et equo.

Qndet equ⁹ pratu: petit hūc leo / cura leonis
Hunc mouet vt fiat esca leonis equus
Inquit equo. mi frater aue / fruor arte medēdi
Et comes et medicus sum tibi / paret equus
Sentit equus fraudes. et fraudi fraude resistit
Adente prius terens rhetia fraudis ait
Quesitus placidusq; venis: te temporis offert
Gratia. te rogat. pes mihi sente grauis

Liber

Hic fauet. instat equo subiecto vertice calcem

Imprimit / et sopit membra leonis equus.

Clix fugit ille sopor / vix audet vita reuerti

Clix leo colla mouens respicit: hostis abest.

Sic leo se damnat patior pro crimine penam

Nam gessi speciem pacis et hostis eram.

Quod non es non esse velis / quod es esse fateris

Et male quod non est qui negat esse quod est.

Hic docet actor ne fingam⁹ nos eētales quales non sumus: quod pbat di. Cum quidam leo videret equum vnum pascentem in vno prato accessit ad eum se fingens esse medicum. equus sentiens fraudem eius non repudiavit eū: et finxit se habere spinā ī calce. Cui ait. Venisti succurrere mihi? dū leo accessisset ad eū vt sibi spinam euelleret impōsit calcem in frōte leonis: et sic leo graui⁹ vulneratus est: et seminiuus iacuit in terra. post modicū temporis resumens vires suas erexit se et dixit. Non immerito pass⁹ sum: quia eram inimicus: et ostendebam me eē amicus. Allegoria. Per equum quemlibet hoīem. Per leonem delectationez. Construe. Equus tondet pratum. leo petit id ē querit hunc. s. equū cura id ē diligentia leonis mouet hunc scilicet equum vt equus fiat esca leonis leo supple inq̃t id est dicit equo. mi frater aue. ego supple fruor id est vtor arte medendi et ego supple sum comes et medicus tibi. equus sentit. i. cognoscit fraudes. i. dolos et resistit fraudi fraude. equus sup. texens. i. recolēs prius rethia id est preparatiōes fraudis mente id est ī mente ait. i. dicit. o leo sup. venis q̃stus et placidus gratia tēporis affert. i. adducit siue portat te pes me⁹ sup. grauis. i. pōderosus mihi sente. i. pp̃t spinā rogitat te. hic. s. leo fauet. instat. i. appropinquatur equo et imprimit calcem in capite leonis supple. et equus sopit. i. cōdorimit membra leonis. ille sopor. i. cōdorimitio mēbroz fugit. i. recedit vix. vita audet reuerti vix. leo mouēs colla vix respicit. hostis abest. leo se dānat id est cōdemnat sic. i. taliter. ego sup. patior penam pro crimine. nam p qz gessi id ē portavi speciē id est similitudine pacis id est amicitie eram hostis. i. inimicus. non velis esse illud supple quod nō es fateris id est fatearis eē illud supple qd̃ es ille facit supple male id est false et peruerse qui negat esse illud supple qd̃ ipse supple non est. et qui negat esse illud supple quod ipse est.

De equo et asello

Audet equus faleris: freno sella q̃q̃ superbit

Ista quidem vestit aureus arma nitor

Obstat asellus equo / vicus premit art⁹ asellū

Clexat onus / tardat natus eundo labor.

Quod sibi claudit iter sonipes inclamat asello.

Occurris domino vilis aselle tuo.

Clix tibi do veniam de tanti crimine fastus

Fabularum Esopi

Cui via danda fuit libera dignus eram.
Supplicat ille minis: transitque silendo timorem
Fit timor et surda preterit aure minas
Summus equi declinat honor dum vincere tentat
Clincitur/et cursum viscera rupta negant
Priuatur faleris/freno priuatur honesto
Hunc premit assiduo reda cruenta iugo.
Hunc acuit tergum macies: labor ulcerat armos
Hunc videt hincque iocos audet asellus iners.
Dic sonipes vbi sella nitens vbi nobile frenum
Hec tibi cur macies: cur fugit ille nitor.
Cur madet hic gemitus: cur illa superbia cessat:
Clindicat elatos iusta ruina gradus.
Stare diu nec vis/nec honor/nec forma/nec etas
Sufficit: in mundo plus tamen ista placent
Clive diu sed viue miser: sociosque minores
Disce pati: risum det tua vita mihi.
Pennatis ne crede bonis/te nulla potestas
In miseros armet/nam miser esse potes.

¶ Dicit actor quod non spernamus pauperes di. Quidam equus ornatus nobili freno et sella obutauit cuidam asino onerato pondere in via arcta. et quia viam sibi citius non parauerat dixit asino. Qualiter ausus es transire coram me? Illone bene eram dignus quod tu retrocederes et pares viam mihi? Ille vero terrore illius tacuit et preterijt surda aure. Illone logo tempore post ruptus in currendo: et ecce milicia despectum fumum magnum duxit rustice et inhoneste suscipiens. ibat ergo quodam die in via certa asinus predictus: et ecce ille equus pascebatur: quem videns asinus risit dicens. Quid tibi profuerunt illa ornamenta pretiosa quibus me despiciebas et modovile ornamentum geris: et dominum tuum officium agis: ergo tua vita sit mihi risus in perpetuum. Ille. per equum superbos et neque quod bonos simplices concutiat: quod cito transeunt. per asinum bonos et humiles quod a superbis opprimuntur vel spernunt. non debes despiciere simplices: quia omnia transibunt propter amare deum. ¶ Con. equus gaudet faleris. id est ornamentis quod per et superbit freno et sella. quippe. id est certe nitor. id est splendor aureus vestit ista arma. asellus obstat. id est obuiat equo. vicus et parua via premit artus id est latera aselli super. onus vexat asellum. labor natus. id est euentus propter laboris pondus tardat. id est retardat asinum super. eundo. sonipes. id est equus faciens cum pede sonum in clamat asello quod claudit id est impedit sibi iter. o aselle vilis occurris tuo domino. doventiam tibi vix pro crimine tanti fastus. id est superbie. ego supple eram dignus cui via libera esset danda ille super. supplicat minis equi supple quod per et transit timorem silendo id est tacendo timor fit. id est asello per equum et

Bib. Hec. Genovesa. Paris

Liber

asinus sup. pterit. i. trāsit minas. s. equi aure surda. honor sūmus id est al-
tus siue supbus equi declinat. i. deprimi. equus supple. duz. p qñ: qñ ten-
tat id ē nitiū vincere et viscera rupta. i. fracta negāt. i. phibēt cursum scilz
equo. equus supple priuaf faleris. i. ornamētis: et priuaf freno honesto re-
da id ē currus vel cadriga cruēta id est molestās equū vsqz ad cruorē pre-
mit hūc scz equū assiduo iugo. i. cōtinuo pōdere macies. i. maceratio acuit
tergum huic. s. equo labor vicerat id ē lacerat vel vulnerat armos id est la-
tera. s. equi asellus iners id est pigervidet hūc. s. equū: qz p t audet id ē pre-
sumit facere sup. iocōs hūc id est in hūc equū dicēs sup. o sonipes dic mihi
supple vbi ē supple sella nitēs. i. resplēdens. et vbi est supple frenū nobile?
Cur hec macies id est maceratio: qz macer erat est tibi? Cur ille nitor fu-
git id est recessit cur hic gemitus manet in te sup. cur illa superbia cessat?
Ruina iusta id est merita. vindicat gradus elatos. i. honores: nec p nō vis
id est robur nō pōt supple stare diu id ē longo tempore nec honor potest
stare diu nec forma pōt stare diu nec etas sufficit in mūdo: tñ ista scilz ma-
la q tibi acciderūt placēt mihi plus: o sonipes sup. viue diu. i. longo tpe
sed viue miser. i. miserabilis et maledictus: qz pro et disce id est adisce pati
id ē sufferre socios minores te sup. tu a vita dat risum mihi: ne p non: non
crede bonis pennatis. i. altis nulla potestas armet te in miseros. id est in
pauperes. nā p qz: qz tu potes esse miser id est pauper.

De equis et auibus.

Quadrupedes pugnāt auibus: victoria micat
Spes onerata metu veratvtrumqz gregem.
Liquit aues q sumit auis de vespere nomē
Nec timet oppositi castra subire gregis.
Armat aues aquile virtus et viribus implet
Et monitu: torpet altera turba metu.
Amplexatur aues vlnis victoria letis
Pro titulo penam transfuga sumit auis.
Uellere nuda suo pro plumis vulnera sumit
Edictumqz subit: ne nisi nocte volet.
Non bonus est ciuis qui prefert ciuibz hostem
Utiliter seruit. nemo duobus heris.

Uic docet actor vt diligamus magis notos q ignotos: qd pbat dī. Cū
cta aīalia quadrupedū et oēs aues in se cōgregate in suū gregē bellum
ducebāt siue gerebāt: quod videns vespertilio dubitauit q pars victoriam
obtineret: tñ ad quadrupedes se trāstulit: estimans se cū eis triumphum
obtinuere: tñ aqla supuenit. et virtute sua pax data est. dixerūt aues vesp-
tilio pprijs pennis priuē et ne volet nisi de nocte eo q aues reliquit qua-
drupedibz inherendo. Allego. tu nō debes esse inimicus xpianoz sed ppe
deū pugnabis vsqz ad mortē. p quadrupedē gētiles. per aues xpianos: per
aquilā. deū qui xpianos cōfortat vt cōtra dyabolū pugnēt et non timeant
Con. quadrupedes pugnant auibz id ē cōtra aues victoria micat id est

viget spes onerata metu vexatūtrūq; gregē. auis que sumit nomen deve-
spere. s. vespertilio linqt. i. relinquit aues: nec timet subire. i. intrare castra
gregis oppositi. s. quadrupedū virtus. i. prās aquile armat aues: et implet
virib⁹ et monitum. i. cōsilijs altera turba. s. quadrupedū torpet. i. pigritia
tur metū id ē timorē victoria amplexat aues vlnis id ē brachijs letis. auis
trāsfuga. s. vespertilio sumit penā p titulo. i. glia vel laude. vespertilio sup.
nuda. i. spoliata suo vellere. i. suo vestimento sumit vulnera id est plagas p
plumis: q; pro et subit id est subintrat edictum id est preceptum: ne pro
ut et nō: ut nō volet nisi nocte. i. de nocte. ille supple ciuis qui prefert. i. pre
mittit hostē. i. inimicū ciuib⁹ nō est bonus nemo p nō et homo: hō nō ser
uit utiliter duob⁹ heris. i. dñis siue principibus.

De philomena et accipitre

Dum philomena sedz studiū mouet oris ame-
Sic tibi sic nidovisa placere suo. (ni
Dum petit accipiter nidum p pignore mater

Supplicat: alter ait. plus prece carmen amo.

Nec prece nec precio: sed ameno flectere cantu

De potes: ille silet/ dulcius illa canit.

Mente gemit licet ore canat/ mens eius acescit

Cuius mellifluum manat ab ore melos.

Impia fatur auis: sordet modus iste canoris

Et laniat natum matre vidente suum.

Mater obit/ nec obire potest/ sed viuit vt ipsa

Uincat vita necem/ plus nece cladis habens.

Cor patitur matris plus nati corpore/ corpus

Rodit auis rostro/ cor fodit ense dolor.

Uestigat sua penna scelus/ nam fraudibus vso

Eucape fraudosam viscus inescat auem.

Sine malo claudi mala vita meretur iniquus

Qua capit infantes se dolet arte capi.

Hic docet actor vt nō inferam⁹ alicui malū: vt pmaneamus constanter
in pacto et pmissione. Qui enī insidiā timeat ne ipse capiat: et pbat dicēs
Quedā philomena sedēs iuxta nidū pulloz suoz cātabat nobilē cantuz
atq; melodiā ppter familiā: ad quā veniēs accipiter suos pullos voluit de
uorare. cui illa supplicauit ne faceret qd intendit. Ad quā accipiter nec
ppter preces nec ppter preciū sed si dulciter cātaueris parcā tibi. illa mor
tē pulloz suoz et mens cecinit dulcius q̄ prius. Cui accipiter. Nil valet il
le cantus. et pmiū rūpens vñ de pullis lacerauit: quē māt multū doluit
sed hāc nō multū post quidā auceps occulte calamo viscata cepit et comp
hendit. Allego. p accipitrē prauos homīes impios et crudeles. per philo

menā bonos hoīes patiēdo letos quos prauī semp nstuntur opprimere:
p aucupē dyabolū q̄ i fine sua malicia capit ⁊ decipit prauos hoīes. ¶ Cō.
dum p quādo: qñ philomena sedet id ē stat siue morat mouet studiū oris
amēni id est delectabilis cantando. et ipsa philomena inq̄ visa est supple
placere sic id ē taliter sibi. s. cātando: q̄ p et visa est placere sic nido suo dū
accipiter illa auis petit nidū. s. philomene p pignore mater. s. philomena
supplicat accipitri sup. alter scz accipiter ait. i. dicit. ego supple amo plus
carmen id est cantum prece. nec p non potes me flectere id ē humiliare p
ce nec precio: sed cātū ameno ille. s. accipiter silet. i. tacet illa scz philome
na canit philomena sup. gemit id est plozat mēte: licet canat id est cātet
ore. mens eius acescit. i. amara fit ab ore cuius. s. philomene melos. i. me
lodia cātus mellifluum. i. dulce manat id est pcedit. quis scz accipiter im
pia id est sine pietate fatur. i. dicit iste modus canoris id est cātus sordet. i.
attediat me ⁊ matrevidente laniat. i. disrūpit natū suū scz matris. mater
obit: nec pōt obire sed viuit: vt ipsa vita hīs plus cladis. i. pestilencie siue
doloris nece. i. morte exīs magis tristis q̄ si mors accidisset vincat. i. su
perat necē. i. mortē. s. i dolore cordis cor matris patitur plus corde supple
nati. i. filij: et corpus matris patit plus corpore nati. i. filij auis. s. accipiter
rodit corpus nati rostro fodit cor scilz mīs ense. s. doloris sua pēna. s. ac
cipitris vestigat. i. inq̄rit scel⁹. i. fraudē. nā p qz: dāviscus inescat. i. appre
hendit auē. s. accipitrē aucupevso fraudibus. i. deceptionib⁹ malavita me
retur claudi id est finire malo fine homo sup. inq̄ius dolet capi arte qua
capit insontes id est innocentes.

De lupo et vulpe

Ditat preda lupum ducit lupus ocia longa
Fusca cibovulpes inuidet ista mouet.
Frater aue miroz cur tanto tempore mecum
Non fueris/nequeo non memor esse tui.
Ille refert/pro me vigilat tua cura/precarī
Humina non cessas/ne mea vita ruat.
Fraude tamen munita venia/falsoq̄ venenum
Belle tegis/dolor est copia nostra tibi.
Extorquere paras aliquid/furtumq̄ minaris
Sed mea furtiuam respuit esca gulam.
Spreta redit. spretam stimulat dolor apta dolori
Fraus subit ad pecudum transuolat ipsa ducem
Hūc mouet his verbis tua gratia muneris instar
Sit mihi namq̄ lupum dat mea cura tibi.
Hostem perde tuū/tutus iacet hostis in antrum
Uir fauet: antra petit/hic necat ense lupum
Ista lupi consumit opes: sed floret ad horam

Fabularum Esopi

Vita nocens vulpes casse retenta gemit.

Cui nocui nocet ecce mihi: nocuisse nociuo

Iure cado cuius cecidit arte lupus.

Viuerede raptovitā rapit: inuidus instans

Alterius damnis in sua damna redit.

¶ Hic docet actor ut nō laborem ad cōfusione alterius: et ne de alieno in fortunio gaudeamus di. Quidam lupus predā infinitā cōgregauit i suis cubile vt posset viuere delicate. qđ factum pspiciens vulpes sub fraude ad euz accelerans finxit se esse cognatū eius: et ait. sollicita sum: qđ tot mensibus te non vidi nec tu me similē vidisti. inuidiā efusus lupus cognouit ait pro me oras deos vt dent mihi linguam vitam: tñ vt mihi vide venisti sollicita non ppter me: sed vt aliqd capias. imponis mihi furta: l3 nihil prauū fecerim. Irata vulpes ppter hec verba fugit ad quēdā pastore di. Elges mihi grates si inimicū tuū tradidero i manus tuas? Rūdit. faciā qđ volueris. Tūc illa dixit illi. lup⁹ raptor fallax ac interfectoz latet i antro suo. Fauēte viro vulpes omia bona lupi cōsūpsit: tñ nō diu post vixit: qđ a venatoribus capta est. vñ in agone mortis ait. Timere debēt quicūq; alicui maluz intulerint vel machinant. versut⁹ enī ex sua astutia decipit: qđ pbat di. iure cado &c. Allego. p lupum bonos hoīes & simplices. p vulpē malos & inīqs vel eos qui semp accusant bonos et inuidēt eis eo qđ bīvalent: quos dya bolus vltro sua capiens astutia ducit ad infernū. illi vero memorantes se prauē egisse dolere incipiūt sed nimis tarde. **¶** Con. preda dicit. i. diuitē facit lupū. lup⁹ ducit ocia lōga. vulpes fusca id ē supba inuidet cibo: & mouet id ē dicit ista. s. qđ sequūt. **¶** frater aue ego supple miroz cur nō fueris meū tāto tpe. nequeo. i. nō possum esse: nō esse memor. i. i memor tui. ille scz lupus refert. i. dicit tua cura id est tua diligentia vigilat p me. non cessas precari numia id est deos: ne p vtz non: vt mea vita nō ruat id est nō deficiat tñ venis munita fraude: qđ pro et tegis. i. cooperis venenum. i. deceptionē falso melle. i. vbis dulcibus & falsis nostra copia. i. abūdantia epulaz est dolor tibi. tu supple paras extorqre. i. furari aliqd: qđ p minaris furtum: sed mea esca respuit gulam furtiua. vulpes sup. spreta id ē neglecta redit. dolor stimulat. i. pungit vulpē supple spreta id ē neglecta fraus apta id est cōueniens subit id est subuenit. ipsa scz vulpes trāsuolat id ē vadit ad ducē pecudū. i. ad pastore. vulpes sup. mouet hūc. s. pastore his. verbis. **¶** pastor tua gratia sit mihi loco muneris id est doni id est da mihi aliquod donum. nam p qz: quia mea cura dat tibi lupū tu exis supple tuus id est securus perde id est destrue vel occide tuū hostē scilz lupū hostis scz lupus iacet id ē dormit i antro id est in fossa siue cauerna vir fa uet vulpi supplet petit antra. i. cauernā. hic. s. vir necat id est occidit lupū ense. ista scz vulpes consumit. i. deuorat opes id est epulas lupi: sed vita nocens scilz vulpis floret ad horā. vulpes retenta casse. i. cum illo ingenio cū quo capitur vulpes gemit. ecce ille sup. cui nocui nocet mihi & iustū est sup. nocuisse mihi supple nociuo. cado. i. punior iure. i. rōe cui⁹. s. mei lup⁹ cecidit. viuerede raptō. i. de furto rapit. i. tollit vitā. inuidus instans dānis alterius redit in sua damna

De ceruo et canibus

Hons nitet argento simul sitis arida ceruum
 Hunc rapit: haurit aquas/se speculatur aq̄s
 Hūc beat/hunc mulcet ramosa gloria frōtis
 Hunc premit:hunc ledit tibia macra pedem.
 Ecce canes:tonat ira canum/timet ille.timenti
 Fit fuga culpāti cruris adorat opem.
 Silue claustra subit cornu retinente moratur
 Crura necem fugiunt.cornua longa necant
 Spernere quod prosit vel amare quod obsit ineptum
 Prodest quod fugimus.et quod amamus obest

Ubi docet actor ut non laudemus vituperanda: et e converso ne vituperemus laudanda: qđ pbat dī. Quidā ceruus bibēs de fonte auidē vidit cornua sua et laudavit. videntēq; postea tibia macras multum vituperavit: id venatores tumultū faciētes irruerūt: quibus auditis ceruus fugit. et cum ingressus esset siluam et defensione virgarū et magnitudine cornuum raptus ē. Alle.intelligim⁹ qđ supbia detinet a cornib⁹. i. demonibus: qz ipse lucifer p supbiā suā electus est de celo. p ceruū supbos: qvidētes delectationē et dāna hui⁹ mundi veniunt ad fontē. i. extremitatē vite suē: tūc laudāt praua seqntes ea: et vituperāt bona opa et vadūt ad infernū. ¶ Lō. fōs nitet id est resplendet similis argento. i. ad modū argenti sitis arida. i. sic ea rapit hūc ceruū. ceruus sup. haurit aquas. i. bibit et speculat id ē respicit se in aquis. tibia macra pedē premit. i. opprimit hunc. tibia macra pedis ledit hūc. i. ceruū ecce canes. ira canū tonat. i. clāmat ille. scilz ceruus timet. fuga fit timētī scz ceruo. ceruus sup. adorat. i. requirit opem cruris culpāti id ē tibiē macre increpate. ceruus sup. subit claustra silue et moratur. i. retinetur cornu retinente. crura. i. tibiē fugiūt necē id ē mortē. cornua longa necāt. i. interficiunt scz ceruū spernere illō sup. qđ p̄sit. vel amare. illud supple qđ obsit. i. nocet est sup. ineptū id ē incōgruū. illud supple quod fugimus p̄dest et illō sup. quod amam⁹ obest. i. nocet

De viro et vxore

Dum vir et vxor amāt: vxorem priuat amato
 Parca viro/nec eā priuat amore viri.
 Coniugis amplectēs tumultū p cōiuge verat
 Lingue genas/oculos fletibus/ora sono.
 Hanc iuuat ipse dolor/nequit hac de sede repelli
 Grandine seu tenebris/seu prece siue minis.
 Ecce reum dānat iudex: crux horrida punit
 In cruce custodit tempore noctis eques.
 Hic sitit/ad tumultū vocat hunc et clamor et ignis

Fabularum Esopi.

Orat aque munus: hec dat et ille bibit.
 Egrum nectareis audet cor tangere verbis
 Hunc vocat ad primum cura salutis opus.
 Sed redit/et dulces monitus interit amato
 Cordi: victa subit claustra doloris amor.
 Vir metuens furē capi suspendia furi
 Visit/ sed viduam captus amore petit.
 Hanc ligat amplexu: fructumq; ligurrit amoris
 Hic redit ad furem/ sed loca fure carent.
 Hic dolet hic queritur dolor inuestigat amicam
 Non bene seruato fure timore premor
 Rex mihi seruandum dederat: me regius ensis
 Terret/ et tortorem me iubet esse timor.
 Hec ait: inueni spem que tibi suscitet artem
 Vir meus implebit in cruce furis onus.
 Ipsa viri bustum reseat pro fure cathenat
 Ipsa virum/ restem subligat ipsa viro.
 Huic merito succumbit eques succumbit amori
 Illa nouo: ligat os firmus amore thorax.
 Sola premit viuosq; metu penaq; sepultos.
 Femina femineum non bene finit opus

Hic docet actor ut non credamus mulierib; nec in verbis earū: qđ pbat
 in littera dī. Cū qđā mulier p mortē virū suū dilectūz amississet ad sepul-
 crū ei; se transiit: ut ibi dies lugubres pageret. q̄ nec amicorū seu paren-
 tū p̄ce seu minis cōsolari minime potuit: aut grādiue vel tenebris a dile-
 ctione viri sepulti separari vnq; potuit. Contigit aut quendā militē exor-
 tio grauit̄ deliquisse: et ex lege accepta sententia suspendi ī cruce: s; ne a
 suis in nocte furaret̄ datus est qđaz miles q̄ dū hūc seruaret fatigatus nī-
 mis siti ad locum sepulcri accessit rogās potū: quē cū accepisset et bibisset
 cōsolatus ē feminā ibi morantē: et dixit se eā diligere. Post modicū tps
 reuersus est ad patibulū timēs ne qđ furatus esset suspensū: et ipsum non ī-
 uenire qz furatus erat: reuersus ad amicā suā tristis ait. Quid miser
 faciā? furē suspensū amisi q̄ mihi mādato regis datus erat ad custodiēdūz
 cui illa ait. veni vir meus liberationē dabit tibi: facēs in sepulcro implebit
 vicē furis. quo facto aperiens sepulcrū et extrahēs virū p̄prium loco furis
 suspendit: ppter quod factū miles eā indissolubiler dilexit. et illa primū
 intm odio habuit q̄ illa alterū ad amatum suscepit. Xsus. Quos colit mē-
 les noscūt coluisse sepultos. Feminā vel federi mens mulieris habet. Illa

Dij

lego. p m ilitē spē huius mundi: qz nō debemus habere spē īvanitatib⁹ huius mundi: qz annichilant. p mulierē aīam. p virū ei⁹ bona opa vel corpus castitatis. tandē mors. i. delectatio huius mūdi seducit illd corpus ad superbiam et auaritiā tanq̃ ad tumulū: et sepelit eū in delicijs hui⁹ mūdi. i. in sepulcro. femina. i. aīa iuxta sepulcrū sedens in voce falsum ī occulto loco cātat. custos furis. i. angelus custos cuiuslibet hoīs mitigādo contritionem parat accipit in agone in sociā sibi in celestē patriā deportat. ¶ Cōstrue dū. p qñ: qñ. vir et vxor amāt se inuicē supple parca id ē mors pūat vxorē viro amato: nec. p et non priuat eam amore viri et vxor supple amplectens tumulū. cōiugis. i. maritiverat genas vngue. p coniuge. i. amore viri: et vxor oculos fletibus et vxor ora. i. labia siue os clamore ipse dolor iuuat hanc scz vxorē: et ipsa vxor supple nequit id est non pōt repelli. i. amoueri de hac sede. i. ab hoc tumulto sup qd sedebat grandine: seu. p vel: vel tenebris id ē nocte: seu. p vel: vel prece: siue. p vel: vel minis. ecce iudex damnat id est cōdēnat reū. i. malefactorem. s. ad mortē crux horrida. i. patibulū punit reū supple. eques. i. miles custodit malefactore sup. supple in cruce. i. ī patibulo tpe noctis. hic. s. miles eques sitit. clamor. s. vxoris plorantis vocat hūc scz militē ad tumulū: et ignis vocat hūc ad tumulū. eques supple orat. i. requirit mun⁹ aque. hec. s. vxor dat. ipse scz eques bibit eques supple audet id est presumit tangere cor egrū. s. mulieris verbis nectareis. i. dulcib⁹ cura. i. sollicitudo vocat hūc militē supple ad primū opus salutis id ē ad custodiā latronis: sed eques sup. redit et intexit. i. imittit dulces monitus cordi amato. s. mulieris amor subit claustra innota doloris. vir scz eques metuēs furē capiuissit. i. visitat suspendia id est furē: sed ipse eques supple captus amore petit viduā eques. sup. ligat hanc mulierē supple amplexus qz. p et ligurit fructum amoris: hic. s. eques redit ad furē: s. loca carēt fure hic. eques sup. dolet. hic querit. i. cōqueritur dolor iūestigat amicā. s. mulierē dicēs. ego sup. pmo. i. opprimor timore fure nō suato bene. rex dederat mihi seruādū. s. furē ensis regi⁹ terret me et timor iubet me eē tortorē. i. exulē vel punitum hec. s. mulier ait. i. d. ego supple iueni artē q̃ suscitet tibi spem. vir me⁹ implebit. i. tenebit on⁹ furis in cruce. i. patibulo ipsa. s. mulier reseat id est apit bustū. i. tumulū viri et ipsa cathenat virum id est ligat. p fure. i. loco furis ipsa subligat restē. i. funē viro. eques succūbit id ē se submittit vel supponit hūc merito. illa. s. mulier succūbit amori nouo: thorus firmus ligat hos. s. equitē et mulierē amore. sola femia pmit viuos metu: qz. p et pmit sepultos pena feia sup. nō bñ finit op⁹ femineū.

De iuvene et thaide.

A Rte sua thais iuvenes irrectit: amorem
 Singit ex ficto fructus amore venit
 A multis fert multa porcis: ex omnibus vnū
 Eligit: huic veri spondet amoris opes.
 Sum tua/ sisq; meus/ cupio plus omnibus vnum
 Te volo/ sed nolo munus habere tuum.
 Percipit ille dolos et reddit qualia sumpsit
 Sis mea/ sumq; tuus/ nos decet equus amor.

Viuerenon vellem nisi mecumviuerevelles

In mihi sola salus tu mihi sola quies.

Sed falli timeo quia me tua lingua fefellit

Preteritiratio scire futura facit.

Uitat apīs taxum quam gustu sepe probauit

Fallere vult hodie si qua fefellit heri.

Thaidem si quis amat sua non se credat amari

Thais amore caret/munus amantis amat.

Chic do. act. vt nō diligam⁹ aliqd sub icerta spe⁹ euentu: qā talis amor maxime ē in mulierib⁹: et spālī i meretricibus: qđ pbat p quēdā meretri cēz quēdā mechū siue nebulonē. di. Quedā meretrix noīe thais infinitos habuit amatores: tandē vnū p̄elegit meliorē: ei⁹ q̄tidie dicebat. Te magis cupio oībus: sed nolo mun⁹ tuū. et dicit murmurādo: qđ vile ē hoc pax est: s; alter maiora mihi obtulit. iste dolos sentiēs fingeat se diligere eā toto corde dicēs. heu cara nō possum tui carere: et absq; te viuerenō valeo sed munera tua dubiū me faciūt: et inconstātia amoris me fallit sed si qua me fefellit semel nūq̄ fides erit. sicut enī apes si gustauerint taxos fructū decetero vitabūt: qz praua ē. nā ape semel tacta taxus pedes inquantur sicut dī. Alle. p meretricē delectatōem hui⁹ mūdī q̄ seducit bonos hoīes opantes sancta opa: sed thais. i. delectatio deducet te devia in penā malā

Clō. Thais illa meretrix sic appellata irrectit. i. inuehit iuuenes amore arte sua thais supple figit se amare sup. et fruct⁹ id ē utilitas venit ex amore ficto thais sup. fert. i. apportat multa bona sup. a multis porcis. i. amatoribus: et eligit vnum ex oībus et spōdet. i. pmittit huic. s. predicto opes veri amoris dicens. ego supple sum tua: qz p et. tu supple sis me⁹ ego sup. cupio id ē desidero amare vnū hoīem sup. s. te plus oībus alijs sup. ego supple volo te s; nolo habere tuum mun⁹ id est donū. ille scz iuuenis percipit id est cognoscit dolos. et reddit taliavera supple q̄lia sumpsit id est audiuit dicens. O thais sis mea: qz pz: ego sum tuus. equus amor decet id est delectat nos ego supple nō vellē viuerenisi tu velles viueremecū tu es sola sal⁹ mihi. tu es sola quies mihi s; ego supple timeo falli id est decipi: qz tua lingua fefellit id est decepit me. rō. i. cognitio mali sup. p̄fiti facit scire. i. cognoscere: mala sup. futura. apīs uitat taxū. i. illā arborē quaz p̄bavit sepe gustu. si q̄. i. si aliq̄ mulier sup. fefellit. i. decepit heri ip̄a sup. vult fallere. i. decipere hodie. si quis amat thaidē credat sua bona supple amari. thais. i. meretrix caret amore et ipsa thais sup. amat munus id est donum amantis.

De patre et eius filio

Est pater: huic genit⁹/hic patri credere nescit
Nam facienda fugit/et fugienda facit.

Mens vaga discurrit: et mentis cōsonat etas

Mentis/et etatis turbine frena fugit.

Fra seuis premit pro nati crimine seruos

Libër

Instruit ista senem fabula nata sequi.

Lauta bouem/vitulumq; manus supponit aratro

Hic subit/ille iugum pellit:arator ait.

Gaude letus ara tu quem domat vsus arandi

A boue maiori discat arare minor

Non placet vt sudes/sed des exempla minori

Qui pede qui cornu pugnat abire iugum

Sic domat indomitum domito boue cautus arator

Sic veterem sequitur iunior ille bouem

Proficit exempli merito cautela docendi.

Maioriq; sua credat in arte minor.

Uic docet actor vt habeam⁹ cautela^m qliter docere debeam⁹ vt doctri
nis malor⁹ nō credam⁹ di. q⁹ qdā passimulas vere turpēz indomitū filiūz
habuit: p cui⁹ excessibus suis pcussit euz volēs castigare. Tūc qdā sapiens
docuit eū quō filiū suū corrigeret narrando talē fabulā. cauta bouē di.
Rusticus qdā vitulū habuit quē nūq⁹ poterat domare siue dominare: iū
xit ergo eū aratro ad maiorē bouē seuitā et iū volēs pscere nō potuit
qā fatigatione nimia maiorē bouē impediuit q nō posset pagere onus cō
trariabat maiori. rustic⁹ ait. Nolo vt sudesz labores: sed vt minorē doce
as. p exemplū enī maiores debēt domare miores. Allego. q tu qdūq⁹ es
p exēpla malor⁹ nō debes te iformare: imo bonor⁹. p vitulū quēlibet pec
catorē iniquū hoīez. p patrē familias hoīes spūales q p dicatione sua nitū
malos trahere ad bona opa. **C**on. pater ē. genit⁹ est huic. i. patri hic scz
filius nescit credere patri. nā p quia: qā fugit faciēda^m facit fugiēda. mēs
vaga. s. filij discunt: et etas iuuenis sup. cōsonat. i. cōcordat menti scilz fia
lij. filius supple fugit frena. i. documēta patrīs turbine. i. turbatōe menti
et etatis. ira senis. s. pīs premit id est opprimit suos p crimine nati id est
filij. ista fabula nata sequi. i. q sequit⁹ instruit senē. man⁹ cauta. s. pīs suppo
nit bouē: q; p et vitulū aratro. hic. s. bos sup. subit iugū. ille. s. vitulus pel
lit id est repellit iugū. arator ait. i. dicit ovitule gaude: letus ara tu quem
vsus arādi domat. i. castigat minor. bos discat arare a maiori boue o bos
nō placet mihi sup. vt tu sudes: sed vt tu supple des exempla minori boui
supple. qui. s. bos minor pugnat abire. i. contraire iugū suū pede et qui
pugnat abire iugū cornu. arator cautus. i. sapiens domat sic bouē supple
indomitū boue domito. i. p bouē domitū. ille bos sup. iunior sequitur sic
bouē vererē. cautela docendi pficit merito exempli q; p et homo supple
minor credat hominī maiori in sua arte.

De vipera et lima

Vipera fabulem dapis anxia tendit in edem
Ancipit hec limam rodere: lima loqui.

Nescis posse meum/que sit mea gloria nescis
Dente meo pateris/non ego dente tuo.

Fabularum Esopi.

In tenuem ferrum molo dente forti farinam
Et cadit attritu dura farina meo.
Ferrea mordaci castigo tubera morfu
Aspera plano/seco lingua/foranda foro.
Deliras igitur cum dente minaris inermi
Rideo si ferioz/vulnera ferre gemis.
Fortem fortis amet:nam fortem fortior angit
Maiori timeat obuius ire minor.

Ubi docet act. ne nos nris seniorib⁹ opponamus:: et cū ipsis fortioribus
ne certem⁹ di. Queda vipa domū cuiusdā fabri ingreſſa qrens ſibi cibos
cepit rodere limā. Qui lima ait. **D**i proba curvis dentes tuos ledere per
ferrū meū:nōne ego contero ferrū durissimū: plano aspa. et orno inornata
an nescis ptatē meā: vide ne qd pmittas. si ego tetigero te ī momēto mo
rieris: sed qdqd me corroseris nō minuar. Allego. p limā potētiā dei. p vt
perā stultos hoīes q se deo suis prauis opib⁹ opponūt cū qb⁹ cōfundūt. no
li te opponere deo: ne ī ipā oppōne teipm p prauū op⁹ p das. **C**ō. vipa
id ē serps ātia dapis. i. famēs tēdit. i. vadit ī edē. i. ī domū fabrilē. i. fabri
hec. s. vipa icipit rodere. i. mordere limāz lima icipit loq dicēs supple. ovi
pera sup. tu nescis meū posset tu nescis q mea gloria sit. tu supple pate
ris dēte meo: et ego nō patior supple tuo dēte: ego sup. molo ferrū in fart
nā tenuē dēte meo sup. forti: et farina dura. s. ferri cadit attritu meo id est
mea limatōe. ego sup. castigo tubera ferrea. i. incudes morſu meo supple
ego plano aspa ego seco. i. scido lōga ego foro. i. pforo forāda. i. pforāda
igitur tu sup. deliras. i. deuias vlterras. dū p quādo: qū minaris mīhi sup.
dēte inermi. i. sine armis siue debili. ego sup. rideo: si p qz: qz ferioz tu sup
ple gemis ferre. i. pativulnera. fortis amet fortē. nā p qz: qz fortior angit
id ē pstringit fortē. minor timeat ire obuius. i. cōtrarius maiori.

De lupis et ouibus

Digna lupis opponit oues: ouūq; satelles
Est canis. est veruex/hac ope fidit ouis.
Palma diu dormit despera turba luporum
Et simulans lupo fallere tentat ouem.
Fusus truncq; fidens iurato numine fulsit
Id lupo. id simplex obside firmat ouis.
Datq; lupis male sana canes recipitq; luporum
Pignora. non metuit nec sua damna videt.
Cum natura iubet natos vlulare lupinos
Turba lupina furit. federa rupta querens.
Ergo pecus tutoris egens in viscera mergit
Preside nuda suo sic tumultatur ouis.

Tutorem retinere suum tutissima res est

Nam si tutor abest hostis obesse potest

Hic docet actor ne nris defensorib⁹ careamus: vt maloz amicitia fugiamus qd pbat di. Oues ⁊ lupi bellū quotidie inter se gerebāt. oues v^o canes fortissimos secū habebāt ⁊ arietes cornutos defensores. Tūc lupi desperātes miserūt legatos ad oues inter se bonā pacē petētes: ⁊ vt esset iuramētū inf^r eos. et vt obsides ex vtraq³ parte ponerēt: quoz petitioni rūderūt oues ⁊ cōsenserunt. et q³ stulti canes eis obsides dederūt catulos eoz sicut carissimos deceperūt: quo facto nō lōge post catuli lupoꝝ ululare ceperūt: ululatōem quoz audiētes conq³ste sunt de iure in rādo: ⁊ de mala obseruatōe filioꝝ: p³q³rentes nullo ptege³te deuorauerūt. Alle. p lupū dyabolū p oues v^o xpianos. p pueros lupoꝝ pctm. p canes bona opa: tūc dyabolus hīs i te ptātē venit ⁊ ducit te ad iferos. **L**ō. pugna. i. guerra opponit oues lupis: q³ p³ canis ē satelles. i. custos ouiu: q³ p ⁊ v^o uex id est aries est satelles ouiu. ouis fidit id ē pfidit hac ope. i. hoc adiutorio palma id est victoria dormit. i. cessat diu. turba id ē societas lupoꝝ despat: ⁊ lupus simulās. i. dissimulās. s. v^o bis duplicibus tēptat. i. nititur fallere. i. decipe oues fides fulsit. i. assecratur vtrūq³ fed⁹ scz oues ⁊ lupos numie id est deo iurato. lupus firmat id ⁊ ouis simplex firmat. i. confirmat obside id est p fiducia: q³ p³ ouis sup. male sana id est male consulta dat. i. tradit canes lupis q³ p³ recipit pignora lupoꝝ ouis sup. nō metuit id est non timet sua damna: nec p et et non videt sua damna: cum p q³ n³: q³ natura iubet natos id est filios lupinos. i. lupoꝝ. s. prop³ famē turba id est societas lupina. i. lupoꝝ rū furit id insanit querēs federa rupta id ē querens frangere pmissionem factā cum ouibus ergo pecus. i. ouis egens. i. carēs tutore id ē defensore scz canis mergit. i. intrat in viscera. s. lupoꝝ. ouis exns supple nuda id ē priuata suo preside. i. defensore tumulat sic. i. taliter retinere suoz tutorē est res tutissima. nā si tutor abest hostis potest obesse id est nocere.

De secure et nemore

Quo teneatur eget nihil ausa secare securis
Armet eam lucus vir rogat ille fauet
Ulix nem⁹ impugnat lassans in pede securim
Arboris omne genus vna ruina trahit.
Lucus ait. pereo mihi met sum causa pericli
Abneecat ex dono rustica dextera meo.
Unde perire queas hostem munire caueto
Qui dat quo pereat quem iuuat hoste perit.

Hic docet actor ne cōpatiamur eis q³ pnt esse cā nostre pfusionis: ⁊ ne de mus auxilium nostris hostibus: qd pbat di. Vñ securis cū careret manubrio accedens ad siluā petiit ab arboribus manubriu. arbores inter se malo cōsilio tradiderūt ei manubriu. Quo facto rusticus siluā eadē securi resecavit. s. cū mozerent arbores locuta ē ad seipaz silua. Metito hec patioꝝ: q³ rogatu rustici p manubrio icidere fauit dedi i p³riu detrimētū. Alle. q³ tu nō extēdas virtutē tuā i huius mūdi vanitatib⁹. p siluā quēlibz hoiez

Fabularū Esopi

p arbores qñq̃ sensus naturales. p rusticū dyabolū. p manubriū mortale
pctm: 7 dū iciderit aufert virtutes: p securi delectationē hui⁹ mūdi. ¶ Cō.
securis nihil. p nō et aliqd: nō ausa secare. i. scindere aliqd eget. i. indiget
aliquo adiutorio sup. quo teneat vir rogat vt luc⁹. i. nem⁹ armet. i. munit
hāc. s. securi. ille. s. lucus fauet. i. obedit vir lassans securi i pede. s. nemoris
vel incede. i. i cessione vel morte nemoris impugnat. grauis ruina. i. cessio
trahit oē genus arboris luc⁹. i. nemus ait. i. dicit. ego sup. pereō. ego sup.
sū cā picli. i. piculi mihimet. dextera rustica. i. man⁹ dextera rustici necat. i.
occidit me meo dono tu sup. caneto munire hostē tuū sup. vñ q̃as p̃ire il-
le sup. q̃ dat illd sup. q̃ pereat perit hoste. i. suo inimico quē ip̃e iuuat.

De cane et lupo

DUm cane silua lupū sociat lupus i nāt amena
Pelle nites. in te copia sancta nitet.
Proverbis dat verba canis. me dicit herilis
Gratia. cum domino me cibāt ipsa domus.
Noctevigil fures latratu nuncio: tutam
Seruo domū: mihi dat culmus in ede thorū
Hec mouet ore lupus/cupio me viuere tecum
Communem capient ocia nostra cibum.
Ille fauet: sequitur canem/gutturq̃ caninum
Reddit verbo canis/cupio me viuere tecum
Una dabit nobis mensa manusq̃ cibum.
Respicit: et querit cur cecidere pili.
Inquit/ ne valeam morſu peccare diurno
Cincla diurna fero/nocte iubente vagor.
Reddit verba lupus: non est mihi copia tanti
Ut fieri ceruus ventris amore velim
Ditior est liber mendicus diuite seruo
Seruus habet nec se nec sua: liber habet.
Libertas predulce bonū/bona cetera condit
Qua nisi conditur nil sapit esca mihi.
Libertas animi cibus est/et vera voluptas
Qua qui diues erit ditior esse nequit.
Molo velle meum pro turpi vendere lucro
Has qui vendit opes/hoc agit vt sit inops.
Non bene pro toto libertas venditur auro
Hoc celeste bonum preterit orbis opes.

Hic docet actor ut eligam libertatem ne amittam eam diu. Quidam canis
 cum dā lupo consociatus pambulauit siluā vnā: quē lupo vidēs nitidum
 et pulcrū ait. bñ mi frat copiam habes cū ita in pelle nites. cui canis rñdit.
 custos sū dom⁹ dñi mei. et ipse tota familia me nutrit: diligentes me im-
 pinguāt. Tunc lup⁹ ait nūqd possem viuere tecū: cui canis idē tibi fiet sicut
 mihi. nihil timeas. sis securus. sequitur ergo lupo eū. Cū sic trēt: lupo
 intuens vellus canis et videns pellē attritā circa colū q̄sult cur pili cecide-
 rāt. Rñdit canis: q̄a acer sum et seuus. et hoc ēvt nullū ledā. iō ligo de die
 et soluo de nocte. Ad quē tūc lupo ait. nō ē op⁹ mihi uti istis. ea q̄ lauda-
 sti nūc mihi vitupasti: iō nolo esse seruus vētris mei. Illego. Tu debes pl⁹
 diligere libertatē q̄ seruitutē: q̄a nobis de⁹ dedit illā criptēdo nos de p̄tā
 te dyaboli. caue igit ne cadas itez ī p̄tatem eius. p lupo bonos hoīes. p
 canē malos. p bona canis dyabolus. p bona q̄ sūp̄it delectationes huius
 mūdi. **C**on. dū p qñ: qñ silua sociat. i. associat lupū cane. i. cū cane lup⁹
 inq̄t. i. dicit. o canis tu sup. nites. i. splendes siue luces pelle amena. i. pul-
 cra et suauī copia s̄cta id est abūdantia plena nitet in te. canis dat verba p
 verbis. s. lupo grā herilis. i. dñi dñat me id est diuitē facit me ip̄a domus
 scz dñi cibat. i. nutrit me cū dñō ego sup. vigil. i. vigilans nocte nūcio id ē
 manifesto fures latratu. ego sup. seruo. i. custodio domū tutā id est secu-
 rā. culm⁹. i. accumulatio. paleaz sup. dat mihi thoz ī edē. i. ī domū. lupo
 mouet. i. dicit hec vba sup. ego cupio. i. desidero me viuere tecum. nostra
 ocia. i. guttura capiēt cibuz cōem. canis reddit verba. s. lupo. ego sup. cu-
 pio viuere tecū. vna mēsa dabit nobis cibum: q̄ p et vna manus dabit nos-
 bis cibum. ille scz lupo fauet id est obedit q̄ p et sequitur canē: q̄ p et re-
 spicit guttur caninū: et q̄rit cur pili ceciderūt. s. de gutture vel collo canis.
 canis sup. inq̄t. i. dicit. ego sup. fero. i. porto vincula diurna. i. quotidiana
 ne p̄t et nō: vt non valeā. i. nō possim peccare. i. nocere morzu diurno id est
 quotidiano et vagoz ad libertatē nocte iubēte. i. aduentēte. lupo reddit
 verba. copia tanti precij sup. nō est mihi vt velim fieri seruus amore vētrij
 mēdicus. i. pauper liber ē ditior diuite seruo: nec p non seru⁹ nō hēt se nec
 hēt sua et liber hz scz sua. libertas ē bonū p̄dulce. i. valde dulce. libertas
 sup. cōdit cetera bona. qua. s. libertate nisi esca cōdit: nil p nō et aliqd non
 sapit mihi aliqd libertas ē cib⁹ aī: qua. s. libertate ille q̄ erit diues nō pōt
 ēē ditior. ego sup. nolo vendere meuz velle. i. meā libertatē p lucro turpi
 ille sup. q̄vendit has opes. s. libertatē agit. i. facit vt sit inops. libertas nō
 venditur bene pro toto auro mundi. hoc bonū celeste. i. libertas preterit
 id supat opes. i. diuitias orbis id est mundi.

De ventre pedibus et manibus

Incusāt auidi pes et manus ocia ventris
 Omnia solus habes lucra labore carens
 Illos labor edomuit: te fouet inertia/ sorbes
 Omnia que nostri cura laboris emit.
 Disce pati famis acre iugum/ vel disce labori
 Credere: teq̄ tui cura laboris alat
 Sic ventri seruire negant/ se venter inanem
 Comperit/ orat opem/ nil dat auara manus.

Fabularum Esopi.

Ille preces iterat/iterum fugit illa precantem
In stomachi fundo torpet obitq; calor.
Clucta fame natura fugit.vis arida fauces
Obferat vt solitum non sinat ire cibum.
Vult epulas dare sera manus.sed corporis egrí
Perdita non reparans tota machina perit.
Nemo sibi satis est: eget omnis amicus amico
Si non vis alijs parcere parce tibi.

E docet actor vt pces amicorū nostrorū exaudiam? i necessitate: qz oīs hō
eget amicis. qđ pbat dī. Pedes et manus indignati seruire ventri nolue-
rūt: et arguebāt eū dicentes. Nos laboramus et tu nos cōsumis iacēs ocio-
sus: aut labora aut famē pateris. Venter esuriens rogauit cibū nec qđ ei
dabat.manibus et pedib? cōspirantibus iterū petiit. At illi nō dabāt. sic vē-
ter incepit deficere et debilitari nimia fame. Videntes autem manus et pe-
des ventrem deficere: cibū dare et sibi succurrere voluerūt: sed ille iā an-
nichilat? et obtusus nō poterat sumere qđq; ciborū q̄ sibi dabant. Alle. tu
debes aīam bonis vtutib? et operationibus reficere. vñ i euāgelio. Iñ solo
solo pane viuit hō et. p manus et pedes auaros. p corpus aīam q̄ suadet
homī vt vanitates hui? seculi deponat. Iste vero sic intent? vanitatib? non
vult se deponere: s; dū mors venit ille vult se corrigere: q̄uis tarde: et mor-
te oppressus ducit ad infernū: vbi nullus ordo et. ¶ Con. pes et manus au-
di id inuidi inculant ocia. i. ociositates ventris tu sup. solus hēs oīa lucra
carēs labore. labor edomuit. i. correxit nos: inertia. i. pigritia fouet id ē
nutrit te tu sup. sorbes. i. deuoras omīa illa sup. q̄ nouisti. i. cognouisti. s.
p gustū cura id ē diligentia laboris. s. nostri emit. i. meruit siue pparauit
tu sup. disce. i. adisce pati id est sustinere iugū acre. i. penam famis. vel dis-
ce credere. i. attēdere labori: qz p cura. i. diligentia tui laboris alat id est
nutriat te. manus et pedes negāt. i. denegāt sic. i. talit? seruire ventri. vēter
cōpit id est repit vel sentit se inanē. i. vanū et debile pp? famē. venter sup.
orat. i. supplicat siue requirit opē. s. manibus et pedib?. manus auara: nil
pro non et aliquid: nō dat aliquid ventri supple. iste. s. venter iterat id est
iterū facit preces. illa. s. manus auari fugit precantē. s. ventrē calor torpet
in fundo stomachi: qz p et calor obit id ē deficit natura victa id est superata
fame fugit. i. recedit vis arida. i. fortitudo debilis obferat id ē claudit fau-
ces. i. maxillas vt non sinat. i. dimittat cibum solitum id est consuetum ire
. i. transire siue itrare manus sera. i. tarda vult dare epulas. s. ventri sed to-
ta machina. i. tota compositio corporis nō reparās perdita corporis eget
perit id est deficit nemo p nō et homo nō est satis sibi. oīs amicus eget. i.
indiget amico. si tu sup. nō vis parcere alijs: parce tibi

De simia et vulpe

Simia de turpi queritur nate/porrigit aurem
Vulpes nec recipit mente sed aure preces
Simia sic fatur:natis vt mihi dedecus ornet

Liber

Sufficeret caude pars mihi parua tue.
 Quid prodest nimia campos inculpere cauda
 Quod mihi prodesset est tibi pondus iners.
 Illa refert. nimio damnas de pondere caudam
 Est brevis estq; levis. hec duo dāna queroz
 Malo verrat humum q̄ sit tibi causa decoris.
 Q̄ tegat immundas res bene munda nates.
 Id minimum minimo nimium ditaret egenum
 Quod minimū minimo credis auare minus.

C Docet actor ut pauperibus indigentibus subueniamus: et de bonis nostris diuidamus eis: q̄d pbat dicēs. Dña simia petijt vulpē ut de magnitudine caude sue daret sibi particulam dicēs ei. Quid prodest tantā magnitudinē ferre sup terras? modica pellis tegeret nates turpes. Tunc rñdit vulpes. Si nūc longior et maior esset nō curarē si per lutū et terrā traherē. q̄roz de illa qz brevis et levis est. Malo ei qz trahā q̄ tu ex meo ornatu lauderis et pulcravidearis. Allego. qz sp̄ i articulo mortis studeas egenis succurrere et hoc pp̄ deum. vñ datez dabitur vobis. pvulpē diuites. per simiam inopes q̄ sepe ad diuites recurrūt ut sibi subueniāt. illi vero derident eos dicentes nihil se habere. **C** Con. simia q̄rit i. conquerit de nate id est de crure turpivulpes porrigit. i. auertit aurē simie sup. nec recipit p̄ces simie sup. mēte. s. aure simia fatur. i. loquitur sic parua pars tue caude sufficeret mihi ut ornet mihi dedecus natis id est q̄d est in fecibus meis quid prodest inculpere id est tergere vel scobare campos cauda nimia id ē nimis magna. illud sup. quod prodesset mihi ē pondus iners id est mane tibi. illa. s. vulpes refert. i. dicit. tu sup. dānas id est cōdēnas caudā pondere nimio cauda mea sup. ē brevis atq; pz levis q̄roz id ē cōq̄roz hec duo dāna. s. que tu mihi p̄ponis. ego sup. malo id est magis volo qz cauda mea sup. verrat id serpat humū. i. terrā q̄ sit causa decoris id ē honoris vel pulcritudinis tibi et malo qz res bene munda. i. cauda mea verrat humū sup. q̄ si tegat id est abscondat tuas nates immundas. i. genas tui culi o auare id. i. illud q̄d est sup. minimum ditaret nimium egenū quod tu credis esse supple minus minimo.

De mercatore et asino

D Um fora festinus lucro petit/instat asello
 Institor: et pressum pondere fuste premit.
 Ille necem sperat/ nece promittente quietem
 Sed nece completaviuere pena potest
 Nam cribella facit et timpana pellis aselli
 Hinc lassatur/ et hinc pulsa tonante manu.
 Cui suauita nocet: caueat sibi rumpere vitam
 Non nece sed meriti iure quiescit homo

Fabularum Esopi

Hic docet actor ne nobis aliquid mali inferam⁹ sub spe serenitatis vel securitatis dicens. Quidā institor siue negotiator festinans ad forū causa lucri asinū suū oneratū nimis agitabat percutiendū vt citi⁹ curreret. Ille asinus mortē optabat putās se esse securū si morerē. lassatus vero et mactatus mortu⁹ est: ex cuius pelle mox facta sūt timpana et cymbala q̄ semp tenduntur: quia credidit post mortē esse securus: tñ manibus mīmōrū et iaculatorū pcutiebāt et vulnēbatur: et ita licet mortuus esset: tñ quietē non habebat. Allego. q̄ tu debes melius affectare viuere in patientia et virtutib⁹ adherere: q̄ appetere mortē iniuste. per asinum corpus cuiuslibet hominis. p institorē aiam q̄ hoīez stimulat vt bene faciat. ¶ Con. dū p qñ: qñ institor. i. rusticus festinus petit fora id est mercata siue nūdinas p lucro: et pmit id est pcutit vel vexat fuste. i. baculo asinū sup. pssum id est oppressum pondere ille. s. asinus sperat necē. i. mortē nece. i. morte pmit- tentē. i. donāte quietē. s. sibi sed pena potest viuere nece ppleta. i. finita. nā pro qā: qz pellis aselli facit cribella. i. timpana. et ipsa pellis sup. pulsa id ē depulsa hinc et hinc lassatur manu tonāte id est resonāte. ille sup. cui suauita nocet caueat rūpere id est destruere vitam sibi. homo non quiescit nece id est morte sed iure meriti.

De ceruo et bobus

Motus voce canum ceruus fugit: auia silue,
Deserit arua tenet: claustra bouina subit.
Bos ait. aut luci tenebras aut equora campi
Tutius intrares hic piger inde leuis.
Nunc veniet custos bouum stabulicq; magister
Si duo vel tantum te videt alter: obis.
Cervus ait/ mihi vestra necem clementia demat.
Condite me latebris: vt iuuēt vmbra fugam.
Hi cumulant fenum presepe reuisit arator
Fronibus et feno munit alitq; boues.
Hic redit ac ceruus vitasse pericula gaudet
Bobus ait grates: ex quibus vnus ait
Est leue vitare cecum/ si venerit argus
Argum si poteris fallere tutus eris.
Centum fert oculos cui se debere fatentur
Et domus et serui totaq; iura loci.
Res tua te reperit argum/ res altera cecum
Qui tibi dormitat scit vigilare sibi.
Hinc latet argus/ adest pabulū bobusq; ministrat
Plus equo tenues viderat esse boues

E

Liber

Dum munit presepe cibo dum fulgurat ira
 Ausavidere diem cornua longa patent.
 Quid latet hic: quid ait video/sentitq; lacutem
 Et bona fortune munera letus habet.
 Exulis est non esse suum: vigilare potentis
 Stertere servoꝝ: velle iuvare pij.

Chic docet act. ut simus circa bona nostra pspicaces et curiosi: qđ pbat
 dicēs: Quidam ceruus pturbatus strepitu venatoꝝ in primā villā venit se in
 quorū dā boum stabulo conferendo. ex quibus vnus ait. ut qđ huc cōfugi
 sit: si te aliquis viderit cito morieris. Ceruus ait. Pietas vestra et defēssio
 custodiat me. Et dū hoc loq̄ret se in obscuro loco posuit. Cū aut bubul⁹
 fenū ferret bobus: ceruū nō vidit. Ceruus aut grās egit bobus q̄ eum ce
 lassent fugientē. de q̄bus vnus ait. saluū te seruarem: sed si argus venerit
 centū habet oculos sine dubio videberis. dū sic loq̄ret argus venit voleus
 videre q̄liter se haberent boues: et pspiciēs vbiq; vidit cornua se mouētia
 et ait. qđ est qđ video? Et apprehenso ceruo letus de bona fortuna interfe
 cit eū. Allego. q̄ nos debemus in bonis opibus vigilare: ne argus. i. dies
 ultimā veniat. Cū dicat. Vigilate: q̄ nescitis qua hora etc. Per ceruū pra
 uos hoīes q̄ vidētes sibi mortē imminere currunt ad claustra fingētes se eē
 deuotos et nō sūt. ultimo venit argus. i. dies iudiciū et interficiet siue iter
 ficit eos p̄iēdo in ignē eternū siue in infernū: vbi est sictus et stridor den
 tium. **C**on. ceruus motus voce canū fugit. hic deserit. i. relinquit aua
 silue. tenet arua et subit claustra. i. tecta bouina id ē boū. bos ait id ē dicit
 aut p̄ certe intrares tutius id est securius tenebras. i. vmbas luci id ē ne
 moris aut equora id est planities cāpi. i. terre piger. i. quiescēs hic. s. in lu
 co. et lenis inde. s. in planicie terre custos boū veniet nūc: q̄ p̄ et magister
 stabuli veniet nūc si duo scz custos boū et magister stabuli videat id est vide
 ant te vel si alter eoz sup. videat te obis. ceruus ait id est dicit. vestra cle
 mētia id est bonitas demar id est tollat mihi necē id ē mortē cōdite id est
 abscondite me latebris id est tenebris vt vmbra iuuat fugam. hi. s. boues cu
 mulāt. i. aggregāt fenū. s. supra ceruum. arator reuēsit id ē visitauit iterū
 presepe: et munit id est ornat presepe sup. frondibus et feno: q̄ p̄ et alit bo
 ues. hic. s. arator redit id est recedit ac pro et ceruus gaudet sic sup. vitasse
 pericula: et agit. i. reddit grates bobus: ex quibus. s. bobus vnus ait id ē
 dicit vitare cecū est leue id est facile sed si argus. i. ille hō hñs centūz ocu
 los venerit et si poteris fallere. i. decipere argus eris victor argus sup. fert
 id est portat centūz oculos: cui. s. argo domus et serui: q̄ pro et tota iura
 id est p̄tinentie loci fatent se debere. i. p̄tinere res tua recipit te argū id est
 vigilantē. res altera reperit te cecū ille qui dormitat tibi sit vigilare sibi.
 hic. s. ceruus latet. argus adest id est p̄ns est siue venit q̄ p̄ et ministrat pa
 bulū. s. fenū bobus et viderat boues esse tenues plus equo. i. modo solito
 dum p̄ qñ: qñ argus sup. munit presepe cibo id ē feno. et dum iste. arg⁹ sup.
 fulgurat ira: cornua longa scz cerui ausavidere diē patent. i. vidētur. arg⁹
 supple ait. i. dicit qđ latet hic supple. quid est sup. id ē illud qđ video: q̄
 p̄ et sentit latentē. s. ceruū. et argus supple letus hēt bona munera fortu
 ne exulis est id est interest nō esse suū potētis est vigilare seruoꝝ est sterte

re id est torpere: et exulis sup. pñ ē. i. interest velle iuuare.

De iudeo et pincerna regis

Ert iudeus opes: sed onus fert pectore mai?
Intus adurit eum cura laborq; foris.

Ergo metu dāni sibi munere regis amorem

Firmat: ut accepto pro duce tutus eat.

Hunc regit pincerna regis: cor eius adurit

Auri dira sitis/et parat ense scelus.

Silua patet subeunt: iudeus in ore sequentis

Cor notat: I sequar/ I prior/ ille negat

Et gladium nudans nemo sciet inquit: obito

Ille refert. scelus hoc ista loquetur auis?

Prosilit ex dumo perdix/ hac indice signat

Alter ait. scelus hoc ista loquetur auis.

Hic rapit ense caput/ opes metit et scrobe funus

Relat/ agit sceleres annus in orbe rotas.

Perdices domini cene pincerna ministrat

Ridet/ et a risu vix vacat ille suo.

Rex audire sitit/ hic differt dicere causam

Sit locus. ambo sedent. hic petit: ille refert.

Rex dolet/ et leto metitur gaudia vultu

Locat consilium/ consiliumq; sedet.

Pincernam crucis esse reum sententia damnat

Crux perimit meritum iure fauente cruci.

Ut perimas quemq; nullum tibi suadet aurum

Nam decus et vitam mesta ruina rapit.

Hic docet actorq; non inferamus aliquod malū alicui ppter lucrū: qz nullū malū remanet ipugnatū zc. qd pbat dī. qdā iude? dñi volebat transire locū caluarie xpus longiores partes pcedēs timore vchementiz pericula latronū ptimefcēs accedens ad regē petijt ducē. cui rex dedit pincernā pductore. cū ergo duceret q̄liter pecuniā posset hēre traxit eū in secretū locū ubi voluit eū occidere. p dices aut volauerūt a dumis siue rupib? ut pte ppulse. tūc iudeus ait pincerne. petm qd facere intendis ad vltimūz ille aues reuelabūt: et hoc dicto pincerna ense sibi caput amputauit z opes suas habuit: et corpus eius sepeliuit. et reuersus est ad domū regis: z lōgo

£ :

Liber

tpe post pdices cene regis preposuit ⁊ maxime risit: ita qd nullo modo po-
tuit vacare risu suo. rex vidēs eū sic ridentē voluit scire causā sui risus. quā
pincerna differt dicere. tandē factū regi narrauit. qd audiens rex finxit se
esse letum ne terreretur. postea fecit rex cōsiliū vt traderetur snia pincer-
nā. qd cōtēnens iudiciū suū iudeū occidit. data est snia ⁊ suspēsus est pincer-
na: ⁊ sic i plena sūt verba iudei dicētis hoc: istū scelus loq̄tur auis. Allego.
q tu nō debes esse occisor alicuius pp̄vtilitatē hui⁹ seculi. p iudeū aīam
que petit ductorē. p regē deū q dat aīc pincernā. i. corpus ad custodiēdū
eam: ⁊ corpus pp̄t delicias eā occidit. ¶ Con. iude⁹ fert id ē portat opes
id est diuitias s; fert. i. portat onus. i. pondus mai⁹ pectore. i. i corde cu-
ra. i. sollicitudo adurit eū intus: q; p; labor adurit eū foris: ergo iudeus
sup. firmat. i. cōfirmat sibi mūere id est dono amorē regis metu dāni: vt ac-
cepto aliquo sup. p dnce⁹ eat. i. recedat. i. tū. i. secur⁹ pincerna regis regit. i.
ducit hūc. s. iudeum/itis. i. cupiditas dira. i. crudelis aurū iudei sup. adu-
rit cor eius s; pincerne silua p; i. videt. iude⁹ ⁊ pincerna sup. subeunt. i. in-
trāt siluā. iudeus notat in ore cor seq̄ntis ⁊ inq̄t. i. dicit. ¶ p; i. aī: et ego
sup. sequar: ac p; ille. s. fuus negat. i. denegat: ⁊ pincerna sup. nudās id ē
euaginās gladiū inq̄t. i. dicit: tu obito. i. morieris nemo p nōz homo: hō
nō sciet: ille. s. iude⁹ refert. i. dicit ista auis loq̄tur. i. manifestabit pdix p; si-
lit. i. exit ex dūmo. iudeus signat. i. demōstrat hāc. s. pdicē indice. i. cū di-
gito scdo alter. s. pincerna ait. i. dicit ista auis loq̄tur h⁹ scel⁹. i. pctm. q. d. q
non. hic. s. pincerna rapit. i. tollit caput iudei ense. i. cū ense ⁊ metit. i. capit
opes id est diuitias celat. i. coopit fum⁹ id ē mortē siue corpus iudei. scro-
be. i. fossa annus agit. i. facit celeres rotas. i. plures dies i orbe. i. i mūdo
pincerna ministrat pdices cene dñi. i. in cena dñi. s. regis. pincerna supple rī-
det: ⁊ ille s; pincerna vacat id est cessat vix. s. a suo risu rex stit id ē cupit
audire. s. cām risus. hic. s. pincerna differt. i. plongat dicere cām. locus sit
s; loquēdi ambo sedent. s. rex et pincerna. ille refert id ē recitat s; causā
risus: et rex sup. dolet ⁊ metitur. i. suscipit gaudia vultu leto id est iocūdo
quia celauit dolorē suū. rex supple vocat cōsiliū: q; p; cōsiliū se-
det et cōsiliū damnat id est cōdemnat pincernam esse reū crucis id ē
patibuli siue mortis crux pimit meritū. s. pincernam cruci iure fauente. i.
rōe iubēte nullū p non vllū: vllū aurū non suadet tibi vt pimas id ē occi-
das quēq; id est aliquē. nam p quia: qā ruina mesta id est tristis rapit id ē
tollit vitam et decus id est honorem.

De ciue et equite

Quis eques sub rege vigent: hic predia regit
hic dispensat opes/hic vir/et ille senex
Inuidie perflata genis innata doloris
Flammis fax iuuenem torret honore senis
Regis in aure truces figit de ciue susurros
Est tibi non pastor: sed lupo ille senex.
Ditant furta senem/furit sua copia creunt

Fabularum Esopi

Et sua de censu gaza recisa tuo.
Firmabo mea verba manu/sua furta fateri
Hunc faciam: bello vindice verus ero
Cum moueant obiecta senem plus debilis etas
Hunc mouet/et senij crimine visus ebes.
Parcunt iura senij/si pro se pugnet amicus
Cui sibi nullus honor fenoris arma prebet
Bendicat pugilem: sed abest qui pugnet amicus
Namq; fugit viso turbine falsus amor.
Dum fortuna tonat fugitiuos terret amicos
Et quis amet quis non sola procella docet.
Lena trahit ciuem/defert noxvna duellum
Sollicitat mentem iusta querela senis.
Quos meritis emi multos mihi fecit amicos
Longa dies: cunctos abstulit hora breuis.
De tot amicorum populo non restitit vnus
Quãq; dedi multis nemo repensat opem.
Rebar pace frui/mea pati congruit etas
Sed mea turbauit gaudia liuor edax.
Hosti multa meo palmam pepigere tepesco
Ille calet/careo viribus/illeviget
Arma parum noui/se totum prebuit armis
Est mihi visus ebes/visus acutus ei.
Nil mihi prebet opem nisi iuste gratia cause
De fragili queritur preside causa potens
Corporis eclypsim timet alti copia cordis
Nam fragili peccat mens animosa manu.
Si turpes nitide mendax infamia vite
Infigit maculas: quid nituisse iuuat:
Desperat lugetq; senex hunc lenit arator--
Qui senis arua nouat annua lucra ferens.

Ab stimulat pietas: pro te perferre duellum
Est mihi pro domino dextra parata meo.
Ecce dies oritur: locus est tempusq; duelli
Stant pugiles: ineunt prelia mente manu.
Est equiti sedum q; stet q; pugnet arator
Seq; putat victum/ni cito vincat eques.
Pro se nil retinet virtus oblita futuri
Dextraq; corporeas prodiga fundit opes.
Ictus ipse suos steriles expendit in usus
Et feriens hostem: se magis hoste ferit.
Sed propriæ virtutis opes abscondit arator
Dum locus expense detur et hora sue.
Aut metu fallit/aut armis temperat ictus
Producitq; minas frontisvtrunq; iubar.
Dormitansvigilat/et cessans cogitat ictus
Et metuens audet dextra notatq; locum.
Hec mora non artis ratio: sed culpa timoris
Creditur: arte fruens esse videtur iners
Gaudet eques vicisse putans/spernitq; bubulcum
Sudoremq; suum tergit ab ore suo.
Ecce moram nescit equitem speculata morantem
Et cubiti nodum rustica claua terit.
Huius plaga loci totius ac corporis aufert
Robur: sedit eques seq; cadente sedet.
O nova simplicitas/sedet ipse vocatq; sedentem
Et nisi surgat eques: surgere velle negat.
Surge bubulcus ait: cui miles/surgere nolo
Alter ait: sedeas/meq; sedere licet.
Turba stupet/prefectus adest/equitiq; moranti
Imperat vt surgat/aut superatus eat.
Heret eques: prefectus ait/te vicit arator

Fabularum Esopi

Pugna cadit/regi panditur ordo rei
 Rex ait: incisum nolo prefecte duellum
 Dedecus explanet iste vel ille suum.
 Pugna redit milesq; sedet velut ante sedebat
 Surge bubulcus ait: non volo dixit eques
 Cultor ait: dum stare negas: ego stare negabo.
 Surgere si tentes/surgere promptus ero.
 Ambo sedent/ridet populus/presesq; bubulco
 Intonat/aut pugnavel fuge: tempus abit
 Cultor ait: surgat/cadet si surgere vellet
 Percute preses ait/percute surget eques
 Te decet aut illum victi sibi ponere nomen
 Hoc mihi non ponam nomen arator ait.
 Surgo surge miser. nam turpe ferire sedentem
 Est mihi. sicq; tibi turpe sedendo mori.
 Sic ait et timido vultu rogat ille furem
 Parce precor. vincor supplicor victor abi
 Leta novat fortuna senem. senis vnicus heres
 Scribitur. et dignas intrat arator opes.
 Jus superat vires/sors aspera monstrat amicum
 Plus confert odio gratia fraude fides.
 Fine fruor versu gemino quid cogitet omnis
 Fabula declarat/datq; quid intus habet.

Illic docet actor ne inuideam? pspitati aliene: et ne aliquē iniuste calūni-
 emur di. Quidā rex habuit duos hoīes spāles sub se vnuz militē iunēnē
 defensorē bonorū suorū. et aliū ciuē senē dispensatorē sup totā domū. Mi-
 les enim incusauit senem ciuē zelo inuidie di. Dñe rex senex ille nō ē custos
 sed bonorū suorū destructor et copia diuitiarū suarū augmētata est: et nō mē-
 tiōr pbando affirmans ero qđ dixi: qđ cōpellam eū fateri gesta furis. Et
 adiudicatū est duellū inf eos vt pbaref veritas vtriusq; pñs. Et lz senex
 accusaretur praua accusatiōe et tribulatiōe: tñ magis turbabatur senectū-
 tis turbatiōe. Amici vidētes aduersātes fugiebāt opē denegātes. Cū autē
 senex sederet ī cena sua nō hñs nisi solā noctē deliberatōis ait coniugi la-
 chrymabiliter. Cū ego valuit ī pspēritate fui: tūc multos amicos habui
 et acq̄siui: qđ om̄s visio fortune turbine fugerūt. Ego autē spāui et sperabā

manere in prosperitate et tranquillitate: quare teban f bonis meis sedentes a la
tere meo. nunc me spreuerunt etiam gladium sumere negauerunt. et multa
alia. ut patet in lra. Quem agricola ipsius audiens gemitum et tristitiam
dñi sui: leuauit vocem suam mouens et pmittens se uelle pati p domino suo
Hec est sententia vsq ad illam partē. Ecce dies orit. sic intellige tamen q
debes fidem seruare vsq ad finē uite. et nō debes esse iniustus: et sic eterne
uite particeps eris. Allego. p ciuē quēlibet hoīem. per milite dyabolum
qā ipse semp accusat homīes corā deo dicens. Quicquid ille facit nō facit
ppter deū sed ppter vanam gloriā. et q hoc sit verū scriptis meis affirma-
bo. Tandem forte ille ē i extremitate uite. sive nullum habēs amicū. i. nul-
lam hñs virtutem nec iusticiam. nec talia que possūt eū defendere a morte
eterna oēs defecerūt. tandē arator. i. fides sola in deo liberat eū de manu
plutonis. ¶ Ecce dies. Hic incipit secunda ps fabule di. Cū aut dñs pugne
orta esset et dñ tempus esset assignatū parati stabant pugiles isti innocen-
tes sibi adinuicē. tñ videbat nīmū turpe illi q arator pugnaret. q si nō vin-
ceret rusticum putabat se esse cōfūsum et mortuū. vñ oblitus futurozū bo-
noz vires suas totaliter expēdit pcutiendo inutiliter. Sed rusticus q cum
eo dimicabat ad virtutem suam expectabat donec haberet tempus pcutiē
di. Cū nihil fecit nisi defendere se. et non percutiebat sed defendebat siue
retinebat ictus militis. Itaq astātes credebāt eū esse artificiosū: sed fuit
rudis in actu. ipse non morabāt ppter artem: sed ppter terrorem. Videns
igitur miles rusticū inertē spernebat eū gaudēs: sed nesciuit morē rustici
vsq q pculsit eum rusticus: et fregit ei nodum cubiti. Sedit ergo miles le-
sus. videns rusticus militem sedente: similiter sedit. rusticus tñ dixit. surge
miles. cui dixit. Nolo. Dixit rusticus. Si tu sedes etiā ego sedebo. et sede-
rūt ambo. sed turba astantiū mirabāt quare sederūt. Tūc pfectus ait. pu-
gna aut recede tps abit. Audiēs vba pfecti miles dubitauit. cui pfectus
ait. Surge. rusticus iste te vicit. cessa terminata est pugna. tūc manifestat^r ē
ordo regi. rex ait. Nolo pretermittere pugnā et deserere indeterminatā
nisi quis eorum suam confessionem manifestet. Tūc reuersus pfectus di-
xit. Surge bubulce. Arator dixit. Donec miles surgat ego non surgam.
sed si tentet surgere cito ero promptus. Ambo ita sedebant velut ante: et
populus ridebat. Tūc iterum dixit preses bubulco. pugna aut recede tē-
pus abit. Bubulcus ait. Si vellet surgere cadet cito. Percute dixit pre-
ses: et ille surget. oportet te vel illum habere nomē victi. Arator ait. Non
ponam mihi nomen. Surgens ergo bubulcus ait militi surge quia turpe
est ferire sedentē siue sedendo vel mori sedendo. tunc ait miles ex vulnē ti-
mido bubulco feriētī. Precor parce. vincor. supplico victor recede. Tūc
itavictus est miles. Et senex gaudens letus ac gauisus fecit bubulcū pu-
gilatorem siue pugilem suum heredem oīm bonorum suozū. Tunc nota
i suppremissis vñs q ius superat vires. aspera sors ei i fortunata mōstrat
bonos amicos. Allegoria dicta est superius. omnia patent in textu ¶ Cō-
strue. ciuis et eques vigent sub rege. i. regnāt sub rege hic. s. eques regit p
lia. hic. s. ciuis dispergit opes scilicet pauperibus. hic scilicet eques est vir
id est virtuosus et ille scilicet ciuis est senex. fax id est ardor iudicē innata. i.

Fabularum Esopi

intus nata perflata id est inflata genis id est in ore flammis doloris terret
 id est comouet iuuenem scilicet equitem honore senis scilicet ciuis miles
 supple figit id est imponit susurros id est malaverba truces id est crude-
 les in anre regis dicens supple. o rex ille senex. s. ciuis non est pastor tibi
 sed lupus. furta ditant senem. sua copia id est sua abundantia creuit furti id est
 ratione furti et sua gaza id est pecunia est recisa de tuo sensu id est de tua
 pecunia. ego supple firmabo. i. confirmabo verba mea manu. i. manuale et
 facia huc. s. senem fateri id est confiteri sua furta et eroverus bellovindice id est
 vindicare cum obiecta. i. crimina sibi imposita moueant id est comoueant
 senem. etas debilis id est antiqua mouet pl^hunc seuē sup. et visus est supple
 ebes id est ebetat⁹ siue debilitatus crimine senis id est senectutis iura par-
 cunt senti: si amicus pugnet p se: cui nullus honor fenoris. i. corporis pbet
 arma sibi ppter debilitatem corporis. senex supple mendicat. i. inquit pu-
 gile: sed amicus q pugnet p eo abest id est deficit naq p qd: qz amor fals⁹
 fugit viso turbine. fortuna terret amicos fugitiuos: dū p qn: qn tonat. i.
 nascitur: et sola pcella id est sola turbatio docet id est demonstrat qd amet et
 quis nō amet cena trahit ciuem. vna nox differt. i. plongat duelluz. i. bellū
 duoz: qz i crastinū bellare debebant iusta qrela sollicitat mentē senis et
 dicit supple longa dies id est longum tps fecit mihi multos amicos quos
 emi. i. acqsiui meritis id seruitijs. hora breuis abstulit mihi supple cūctos
 amicos supple vnus amicus sup. nō restitit de populo tot amicos: qz p et
 nemo p nōz homo: homo nō repensat id recompensat opem quam dedi
 multis ego sup. rebar id est estimabā frui. i. vti pace. etas. s. senectus con-
 gruit id est constringit me pati: sed liuor. i. inuidia edax id est mordax tur-
 bauit mea gaudia. multa gens sup. siue multi hoies pepigere id est pmise-
 runt vel dederunt palmam. i. victoriā meo hosti. s. militi. ego sup. tepesco
 id est verecundor. ille scilcz miles calet. i. calid⁹ et fortis. ego sup. careo vi-
 ribus. ille. s. iuuenis viget. ego sup. noui paz. i. modicū arma. ille sup. de-
 dit se totū armis. visus est ebes id est debilis mihi. visus acutus ē ei: nil p
 non et aliquid: aliquid non prebet mihi opē nisi gratia iuste cause. causa
 potens. i. iusta querit. i. cōqueritur de fragili psside. i. defensione copia. i.
 abundantia cordis alti. i. nobilis timet eclipsim. i. defectū corporis: nā p qz
 quia mens annosa peccat manu fragili si infamia mendax infigit. i. iponit
 maculas turpes. i. criminavite nitide. i. iuste qd iuuat id est pdestintuisse. i.
 iuste vixisse. senex desperat: qz p et luget. arator qui nouat. i. renouat arua
 id est campos senis ferēs. i. capiēs lucra ānua. s. a sene lenit id est applaudit
 hūc. s. senem. et dicit supple pietas stimulat. i. pstringit me pferre. i. sustinere
 duelluz id est bellum duorum pte id est loco tui. manus supple. dextera ē
 parata mihi p domino meo. ecce dies oritur. locus duelli est. qz pro et tps
 duelli est. pugiles scz miles et arator stantz ineūt id est incipiūt pzelia mēte
 et manu. est fedū id est verecundū siue turpe equiti q arator stet et q pu-
 gnet scz cū eo: qz p et miles putat se esse sup. victum. i. deuictū nī p nisi vin-
 cat eum cito et tus oblita futuri mali sup. nil p non et aliquid: nō retinet ali-
 quid p se dextra p dīga fundit. i. effundit opes corporeas qd miles pugna-
 bat solus p campū cū maximo labore ipse scz eques expendit suos ictus i
 vsus steriles id est vanos et feriēs hostem. s. aratorem mediante illo tornea-
 mento ferit se magis hoste. sed arator abscondit opes proprie virtutis. s.
 fortitudinis dū. i. vsq locus et hora sue expēse destur. i. vsq ad tps bellādi

bubulc⁹ supple aut fallit. i. decipit militē sup. metu. aut tempat ictus ar-
 mis qz qñ miles appropinquabat sibi vt eū pcuteret lanceā militis cū cla-
 ua repellebat qz p^r vtrūqz iubar. i. oculus frontis. i. bubulci pducit id est
 notificat minas qā militem respiciebat oculo toruo. bubulc⁹ sup. dormi-
 tans vigilat: et cessans id ē quiescēs cogitat ictus. et dextra manus sup. me-
 tuens audet: qz p et notat locum: hec mora. s. bubulci nō credit esse ratio
 artis: sed credit esse sup. culpa timoris et bubulcus supple vtens arte id ē
 rōe videtur esse iners. i. sine arte siue surdus eques putās se vicisse gaudet
 qz p^r spernit bubulcum. qz p et miles sup. tergīt suū sudorem ab ore suo
 claua rustica. i. rustici. s. bubulci speculata. i. inspecta equitem morantē. i.
 stantē nescit morā: et ferit nodū cubiti. s. militis sup. ac p et plaga hui⁹ lo-
 ci scz cubiti aufert robur. i. vires totius corporis. eques cedit. i. cecidit vt
 cadit: qz p^r sedz se cadēte. o simplicitas noua tpe. s. bubulcus sedet: qz p^r
 vocat militē supple sedentez et negat suū genere nisi eques surgat: bubulcus
 ait id est dicit o miles sup. surge. cui miles ait. ego sup. nolo surgere. alē
 sup. s. bubulc⁹ ait. i. dicit tu sup. sed eas. lz me sedere. ēba stupet. pfect⁹. i. p
 positus adest: qz p et impat id ē precipit eqti morat vt surgat aut eat id ē
 recedat supatus id ē vict⁹ eques heret id est inclinā ad terrā supple pfect⁹
 ait. i. dixit militi sup. arator vicit te. pugna cadit id est cessat ordo rei id est
 belli mod⁹ pandit id ē refertur regi. rex ait. ego supple nolo pfecte linqre
 duellū id ē bellū duoz incisum id est diuisum iste scz miles explanet suū
 dedecus: vel ille scz bubulcus explanet suū dedecus sup. pugna redit. i. re-
 uertit: qz p et miles sedet: velut p sicut: sicut sedebat ante id ē pns bubul-
 cus ait id est dicit. tu supple surge. eques dicit. nō volo surgere supple. cul-
 tor ait id est dicit. dūz negas negabo stare sicut tu supple si tu supple tem-
 ptes id ē nitaris surgere. ego supple ero promptus surgere. ambo sedēt
 populus ridet: qz p^r ptes id est pposit⁹ in tonat id ē clamat bubulco: aut
 tu supple pugna vel recede. temp⁹ abit id est recedit. cultor id est bubulc⁹
 ait miles supple surgat. iste supple cadet siue let id ē siue lit surgere et hoc
 dicebat bubulcus pronice loquēdo ptes ait id est dicit pcutē: pcutē scilicet
 equitē ad maiorē expōsionē: et eques surgat: te decet aut illū ponere id est
 accipere nomē victi: arator ait id est dixit ego supple nō ponā hoc nomē
 mihi ego supple surgo tu supple miser surge. nam p qā qz ferire sedentē
 est turpe mihi: qz p^r et te mori sedēdo ē turpe tibi. ille scz eques ait id ē di-
 cit sic ex timido vultu: et rogat furentē scz bubulcū: ego supple pteor tu
 supple pte mihi ego supple vincor ego sup. supplico tibi vt tu supple abi-
 id est recede victor. fortuna leta nouat id est letificat senē. bubulcus sup.
 scribitur heres vnicus id est solus senis. et arator intrat opes id ē diuitias
 dignas id ē digne p se meritas scz diuitis. ius id est ratio siue bona causa
 supat vires. fors id est fortuna aspera id ē aduersa monstrat amicū gratia
 pfert. i. prestat plus odio: et fides confert id ē pstat plus fraude. ego scilicet
 actor presentis libri fabulaz fruor id ē vtor versu gemino id est duplicato
 in fine id est in fine cuiuslibet fabule supple. qui versus geminus supple de-
 clarat quid cogitet id ē demonstrat omnis fabula id ē tota fabula pcedēs
 ipsum xsum geminū: qz p et dat id est demonstrat illud supple quod ipsa fa-
 bula supple habet id est continet intus

Fabularum liber cū glosa finit feliciter.

